Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

Tiszántuli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi melléklet nkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM. DEBRECEN, 1934 JANUAR 14., VASÁRNAP. ÁRA 20 FILLÉR

Csillag Testvérek ajándékszelvénye a 7 oldalon

Féláru szelvény az Apolló moziba

A birói függetlenség

A királyi kuria és a királyi ítélőtábla elnökeinek évadnyitó beszédei foglalkoztatják pár nap óta a jogászvilágot. Mind a két beszéd klasszikus megfogalmazása a bírói lelkiismereti és politikai függetlenségének.

»Mint minden esztendőben, — mondotta a kuria elnöke — ezuttal is a bírói függetlenségről akarok beszélni. A bírói függetlenség csak a saját lelkiismeretünktől való függést jelenti. A független igazságszolgáltatást régi fényében kell fenntartani. Vannak erőslelkű bírák, akik a legfenyegetőbb veszély és kényszer közepette is, ha kell, életük árán is kitartanak lelkiismeretük mellett. Az államnak a bíró anyagi és lelki függetlenségét áttörhetetlen védőbástyákkal kell körülvennie.« És körülbelül ebben a magasságban szárnyalt a másik bíró megnyilatkozása is.

Bizonyos, hogy a két magas bíró beszédéből távol állott minden célzás a napipolitikától, mert a bírói függetlenséget erről az oldalról semmiféle veszély nem fenyegeti. S hogy maga a kormányzat is egy nemzet legnagyobb kincsének tekinti a bírói függetlenség megőrzését, mi sem bizonyítja jobban minthogy a kormány a nyugdíjjavaslat tárgyalásánál az első hangra kiemelte a kényszernyugdíjazás alá vonható tisztviselők sorából a bírói kart, nehogy — ha most nem is — bármikor megközelíthető lehessen a bírói lelkiismeret.

Ezek a beszédek nem is a multnak szóltak, hanem a távoli, láthatatlan jövőnek. S igazuk van a bíráknak: a bírói függetlenségre a nemzetnek van szüksége, mert a bírói függetlenség alapfeltétele minden civilizált életnek. A nagy átalakulások kora könnyen a jövőmenő áramlatok örvényébe sodorhatja a bírói intézményt is... Kell tehát, hogy az áramlatok közül, mint a szikla, emelkedjék ki rendületlenül a bírói függetlenség. Csak ez a függetlenség őrizheti meg a jog és igazság örökszép értékeit a mindennapi élet hullámveréseivel szemben.

A magyar bíró azonban nemcsak itthon hanem az egész világon elismert független ember: igazságszolgáltatásilag is, kulturhistoriailag is valósággal klasszikus jelenség.

Függetlenség tekintetében még az angol, de a demokratikus Amerika bírája sem versenyezhet magyar kollégájával. Angliában vannak bíróságok, melyeket úgy örökölnek az elsőszülöttek, akár egy hitbizományt, vagy patikajogot. Ilyen esetekben sem erkölcsi, sem szellemi rátermettségről beszélni nem lehet.

Az Unio egyes államaiban a bírákat maguk a polgárok választják, még pedig két évtől öt évig terjedő időtartamra. Itt-ott hosszabb időre is, de az igazán kivétel. A demokráciának erre a teljességére azonban ráfizet az igazságát kereső polgárság, mert a bíró ítéletét könnyen befolyásolja: a fizetés nagysága, a pártvezérek által irányított szavazás és a rövid tartamu működési jog. Az amerikai polgárt balsorsa könnyen olyan bíró elé állíthatja, akinek jogi tudása nem kielégítő. — mi után a jogi tudás és tanultság nem minden államban feltétele a bírói stallumnak, vagy ahol az igazság forrása már eredeténél fogva a választásnál meg van jer özve.

A magyar rendszerben a bírót nem befolvásolhatja sem az őt fizető álambatalom, sem a nép. A magyar bíró kinevezése után a rangsorban megy előre és csak fegyelmi uton mozdítható el. Lelkiismereti szabadságát és függetlenségét tehát nem kell áldozatul dobnia soha senkinek. Mégha maga az államhatalom követelné is tőle, hogy bizonyos szempontok figyelembevételével hozza meg ítéletét, akkor sem volna köteles másképpen magyarázni a törvényt, mint lelkiismerete diktálja s ezért senkisem vonhatná felelősségre.

A magyar bíró tehát legfüggetlenebb embere a világnak. És csak ezzel a határtalan függetlenséggel tudta elérni tekintélyének azt a magasságát, ami körülveszi. Ez a függetlenség a polgári biztonság legerősebb bástyája, a leghatalmasabb bástyája, a leghatalmasabb nemzeti vagyon, amelyre vigyáznunk kell.

A Gömbös-kormány őrt áll a magyar bírói kar függetlensége mellett, amit igazol az a tény, hogy a nemrégiben elfogadott nyugdíjreform szövegéből felszólalásra törölte a bírói paragrafust s egyben bejelentette, hogy a bírók ügyében külön törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, amelylyel a többek között azt a célt is igyekszik szolgálni, hogy mindnyájunk nagy kincsét, a magyar bíró függetlenségét még inkább körülbástyázza.

Hóman miniszter az állástalan diplomások elhelvezéséről

A horogkeresztesek propaganda célra akarják felhasználni az ifjuság mozgalmát

A debreceni horogkeresztes párt beavatkozása az ifjuság ügyeibe -- A theológusok nagy számban iratkoznak be a másod k félévre, egyébbként még áll a boykott a beiratkozások ellen, de rend van

Az ifjúság részéről az egyetemi beiratkozások ellen indult boykott mozgalom tegnap olyan mozzanattal bővült, mely mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Arról van szó ugyanis, hogy a debreceni horogkeresztes párt, mely Nemzeti Szocialista Magyar Dolgozók Pártja különösen hangzó címét vette fel, beleavatkozott az ifjúság mozgalmába és azt mindenáron propaganda célokra akarja kihasználni. Természetesen ezáltal olyan területre siklana át a mozgalom, melyről nem lehetne elmondani, hogy üdvös és hasznos lenne az ifjúságra. Könnyen lehetséges, hogy a hevülékeny ifjúság egyrésze ilyenformán bekerülne a horogkeresztesek táborába és szekértolója lenne, ennek az idegenből importált, a magyar lélektől távoleső politikai akciónak. Az ifjúsági mozgalom vezetői eddig azt hangoztatták, hogy távol állnak a horogkeresztes mozgalomtól, most mégis a debreceni horogkeresztesek lépnek fel fogadatlan pártfogóik gyanánt. Az ifjúság jól tesszi, ha nem hallgat a horogkeresztesek részéről felhangzó szirénhangokra, mert semmi szükség sincs arra, hogy éppen Debrecenben, az ősi magyar városban az ifjúság karoljon fel idegenből ideplántált elveket. Ma, mikor a *revizió* gondolata tért hódít külföldön, veszélyes játék lenne, ha éppen a magyar ifjúság tüzné ki a horogkeresztet és rontaná *a magyar nemzet iránt megnyilvánuló külföldi szimpátiát*. Ausztria is élet halál harcot folytat a horogkereszt ellen, Magyarország sem tehet mást, mint hogy Gömbös miniszterelnök utmutatása szerint távoltartja magát az idegenből importált eszméktől és megmarad a nemzeti összefogás utján, márcsak a revizió érdekében is.

A HOROGKERESZTESEK EMLÉKIRATOZNAK

A debreceni horogkeresztesek akciója egyrészben abban nyilvánul meg, hogy emlékiratot intéztek az egyetemi hatósághoz, abban tiltakoznak a 30-as bizottság kizárása ellen, kritizálják az egyetemi tanács fegyelmi ítéletét. Természetesen azt az »emlékiratot«, mint illetéktelen a felelőtlen tényezőktől származót az egyetemi hatóság egyáltalán nem veszi figyelembe.

Azonkívül egy röpiratot is bocsjtott ki a debreceni horogkeresztes párt, amelyben az egyetemi hallgatók között akarnak a horogkeresztes mozgalomnak propagandát csinálni. A röpirat azzal végződik, hogy az egyetemi polgároknak az ő táborukban van helye. Nyilvánvaló, hogy a beiratkozási boykott mozgalmat a horogkeresztesek a maguk propagandája érdekében akarja kihasználni.

EDDIG SZÁZHATVANNYOLC HALLGATÓ IRATKOZZOTT BE

A debreceni egyetemen szombaton délelőtt és délután csend volt. Nem voltak az uccákon tüntető felvonulások és nem csoportosultak az egyetem előtt sem. Az erős rendőri készültséget az egyetem elől vissza is vonták mert a le-

Hasznos tudni
hogy Schmidthauer
természetes Lemondi
keserűvizében a természetnek hatalmas gyógyító ereje érvényesül.

génység ott tartását már semmi sem tette szükségessé. A hangulat annyira lecsillapodott, hogy a diákság vezetői maguk adták ki az utasítást a csoportosulások megszüntetésére.

Az uccán délelőtt és délben röpíratokat osztogattak, melyben az állástalan diplomások hívják fel kitartásra a diákságot.

A beíratkozásokról kapott értesülések szerint szombat délutánig összesen *168 hallgató íratkozott be, akik közül 120 a theológus és 48 a többi fakultáshoz tartozó.* A beíratkozottak között, leszámítva a theológusokat, csak 3 keresztyén hallgató akadt. Az ifjúsági vezérek kijelentése szerint a 3 hallgatót bojkott alá helyezik. A theológus ifjuság beiratkozásának oka főleg abban lelhető, hogy dr. *Csikes* Sándor a theológiai dékán igen *erélyes hangú hirdetményben figyelmeztette a hallgatóit* a beíratkozás elmulasztásának következményeire.

A CSABA KÜLDÖTTSÉGE A REKTORNÁL

A Csaba bajtársi egyesület tegnap Mecseki Merker László vezetésével küldötséget menesztett a rektorhoz. A küldöttség szónoka kifejtete, — hogy a Csaba B. E. a 30-as bizottság célkitűzéseivel azonosítja magát.

RÖPLAPOSZTÁSÉRT ELITÉLT EGYETEMI HALLGATÓ

A debreceni rendőrség kihágási osztályán vitéz Agárdy István egyetemi hallgatót, aki engedély nélküli röplapokat terjesztett, a rendőrbíró *4 pengő pénzbüntetésre ítélte.* A többi röplapterjesztő egyetemi hallgató ügyében még nem hoztak ítéletet. A röplapterjesztéssel kapcsolatban Barcza Gedeon tanárjelöltet, csak mint tanut kérdezték meg. — Agárdy István ítélete jogerős.

Hóman kultuszminiszter az állástalan diplomások elhelyezéséről és a középiskolai reformról

Budapest, jan. 13. Hóman kultuszminiszter már hetek óta tárgyal a diplomás ifjúság elhelyezése érdekében a különböző gazdasági tényezőkkel. A tárgyalás eddigi eredményéről a kultuszminiszter a következőket mondotta a MTI. munkatársának:

— A diplomás ifjúság elhelyezése ügyét a legközelebbi minisztertanács elé kívánom vinni és annak döntése után tájékoztatom a nyilvánosságot. A magángazdasági tényezőkkel nevezetesen a gyáriparral, pénzintézetekkel, a kereskedelmi érdekeltségekkel s a mezőgazdaság képviselőivel folytatott tárgyalásaim eredménnyel biztatnak s valamennyiük részéről megértést tapasztaltam s ígéretet kaptam a kormányakció erőteljes támogatására. Én 3 irányban vélem az ifjúság elhelyezkedését előmozdíthatni, egyrészt a magángazdasági üzemekben, melyekről most említést tettem, másrészt az állami igazgatás rendes keretében el nem végezhető, de mégis elsőrendü szükségletként jelentkező munkálatoknak végeztetésével, amely célra több száz munkaerőt tudnék alkalmazni s ezeknek keresetét néhány esztendőre biztosítani, míg majd ezek a fiatalok végleges elhelyezkedéshez juthatnak. Ez a két út voltapépen az elhelyezkedést keresőknek a legnehezebb esztendőkben való átsegítésére vezet, a harmadik lehetősége az elhelyezkedésnek, már a végleges elhelyezés első lépését jelenti. Az állami igazgatás szervezetének racionalizálával kapcsolatban valamint a *kettős foglalkoztatások megszüntetése iránt hozott és hozandó intézkedések folytán előreláthatólag meg fog üresedni bizonyos számú állás és ezek a felső fokozatban lebontatván, mód adatik, hogy az alacsonyabb állások tekintélyes számának betöltésére.* Ezeknek a lehetőségeknek teljes kihasználása természetesen csak hónapok mulva történhetik meg, amikorra a racionalizálási munkálatok befejeződnek, de addig is *kívánatosnak vélem, az állami hivatalokban már most gyakornok alkalmazását.* Hogy az igazgatási ágazatban hány ilyen gyakornokot lehet alkalmazni, ennek a megállapítása a minisztertanács feladata. Az *autonomiákat illetőleg szintén hasonló intézkedéseknek kell majd történiök.*

Természetesen ezek az intézkedések ne melegendők arra, hogy az állástalan diplomás intellektuelek munkanélküliségének kérdését megoldják, ha a diplomákban az eddig tapasztalt tultermelés tovább tart. Épen ezért a legközelebbi hetekben a *törvényhozási tárgyalásra benyujtandó középiskolai törvényjavaslatomban mind a középiskola alsó tagozatának bevégzése alkalmával, mind pedig az érettséginél szigorubb kiválasztási elveket kívánok életbeléptetni. Az érettségi bizonyitvány önmagában meg fogja adni a biztositékot a törvény szerint érettségihez kötött állásokra, de az egyetemi tanulmányokra csak az érettségnek bizonyos foknál való elvégzése fog jogositani.* Ennek a kérdésnek igazságos elbirálása teszi azonban szükségessé az eddigi osztályozási rendszer megváltoztatását, nehogy valamely irányban, talán a gyengébb ifjak elzárassanak más tehetségeseknek kedvező egyetemi osztályoktól. A hosszadalmas bürokratikus eljárás teljes kikuszöbölésével kívánom az *elhelyezkedés kérdését sürgősen megoldani, teljes egyetértésben a diplomások országos bizottságával, amelyet a kormány az elhelyezkedésre váró diplomás ifjúság illetékes érdekképviseleti szervének ismert el. A jövőhét elején kívánom megkezdeni a tárgyalást ezzel a bizottsággal,* a teendők megbeszélése iránt és avégből is, hogy e bizottság a maga kataszterének és kívánalmainak kiegészítése céljából a különböző ifjúsági egyesületekkel és szervezetekkel is szoros érintkezést létesítsen.

Békési és Lőw
tüzifa- és szénkereskedőktől.
TELEP: BANFFY UCCA 4. SZ.
Telefon: 19-47
Elsőrendü, száraz tüzifák és hazai szenek.

BUDAPESTEN MÉG TÖBBEN IRATKOZNAK BE, MINT TAVALY ILYENKOR

Budapest, jan. 13. A Pázmány Péter Tudományegyetemen hétfőn fejezik be a II. félévre a beiratkozásokat. Ezen a héten szombat estig beiratkozott 1141 egyetemi hallgató. Tavaly ugyanekkor csak 940, tehát 200-zal kevesebb volt a beiratkozott hallgatók száma.

— A meglepő eredményt abban látom, — mondotta dr. Angyal Pál rector, hogy a komoly és tanulnivágyó ifjuság minden izgatás ellenére bizonyságot tett kötelességtudásáról, valamint arról, hogy tudatában van annak hogy mit követel tőle a megcsonkított ország, tiszteletet és bizalmat a felsőbb iránt, kitartást és az erkölcsi erők kialakulását önmagukban.

A TURUL BESZÜNTETTE A BOJKOTTOT

Ma délelőtt a meglepetés erejével hatott a hir, hogy *a Turul Szövetség vezérsége megszüntette a beiratkozási sztrájkot és elhatározta, hogy hétfőre a bojkottot beszünteti.* Ezt az elhatározását írásba foglalva közölte a diáksággal.

A felhivás szövege a következő:

»*Trianon 14. esztendejében*

Bajbajutott bajtársainkat nem hagyjuk. Álláspontunkat és kivánságainkat fenntartjuk. Bebizonyitottuk egységünket. Iratkozunk be.«

Hétfőtől kezdve tehát az összes egyetemeken megkezdődnek a rendes beiratkozások.

Valószinüleg ennek a felhivásnak, valamint az Americana felszólitásának volt a következménye, hogy ma délelőtt a Pázmány Péter központi egyetem kvesztúráján tömegesen jelentkeztek az egyetemi hallgatók beiratkozás céljából. Az Americana ugyanis irásbeli értesitést küldött tagjainak, hogy 15-ig minden Americanas iratkozzék be. A diákság egy része ugy látszik, még nem tudott a sztrájkmegszüntető határozatról, mert a kora reggeli órákban a kvesztura folyosóin diákok nagyobb tömege abcugolni kezdte a beiratkozókat. Az altisztek azonban csakhamar rendet teremtettek és a tüntetőket eltávolitották a kvesztura folyosójáról.

Szelvény.
Sorsjegyszám 65078 negyedik oszt. félsorsjegy
Huzás január 13. és 15-én.
név, lakás.

Szelvény.
Sorsjegyszám 58860 negyedik oszt. félsorsjegy
Huzás január 13. és 15-én.
név, lakás.

Itt levágandó!

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debreczen« kiadóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesüi a kihúzott nyereményben.

6. szám
Filléres ifjusági könyvek
SZELVÉNYE
Érvénye január 8-tól január 16-ig
mellyel a »GYERMEKVILÁG« c. ifjusági könyv II. kötete 20 fillér ellenében a kiadóhivatal pénztáránál átvehető.

Márkás rádió
készülékek, modern csillárok, alkatrészek a legnagyobb választékban, hasonlithatatlan olcsó árban, előnyös részletre
Katz Andor
szaküzletében.
Fiac ucca 60.
Vétel — csere — javí s karbantartás.

Elfogta a budapesti rendőrség a debreceni munkástoborzás szervezőjét, aki 13 évet ült eddig börtönben

Az ál »császári és királyi kamarás« elsikkasztotta titkára 2000 pengős kaucióját — A szélhámos megbizásból még most is 300 munkást toboroztak Mátészalkán és Csengerben

A budapesti főkapitányságon szombaton délelőtt a munkástoborzás szervezőjét, aki Debrecenben, mint császári és királyi kamarás szerepelt, letartóztatták. Kiderült, hog ya »méltóságos« úr csak gazdasági intéző volt és előéletére jellemző, hogy különböző bünc elekményekért, már 13 évre és 5 hónapra volt elítélve. A szélhámos az egész országban toborzó irodákat állított fel, de szerencsére nem tudta az akcióját kifejleszteni, mert a debreceni rendőrség rajtaütött.

Rády Gusztáv tisztviselőket is alkalmazott és Komáromi Jánostól, akit titkárának alkalmazott, 2000 pengő kauciót vett fel és azt elsikkasztotta. Komáromi feljelentésére tartóztatták le Rády Gusztávot. Rády, aki bővében van most a pénznek, elfogatása előtt kifizette a 2000 pengőt, de az eljárás tovább folyik ellene, mert a bünc elekmény hivatalból üldözendő. A munkástoborzással kapcsolatos üzelmeinek tisztázására még folynak a kutatások.

A munkástoborzási akció ügyében indult országos nyomozás során megállapitották a csendőrök, hogy a Terra néven ismert társaság részére a Duna—Tisza közti csatornázási munkálatokhoz 300 munkást toboroztak Mátészalkán és Csengerben. A csendőrség kihallgatta a toborzó társaság megbizott emberét, aki teljes jóhiszeműségét bizonyitotta. Elmondotta, hogy Budapestről érkező urak szavában bizott meg és több hónapig tartó munkálatokra szerződtette az inséges munkásokat, természetesen a Terra emberei által kivánt orvosi bizonyitvány és fényképek felmutatásával.

A nyomozás munkájának szolgálatot tett egyébként a posta is, mert azokat a leveleket melyeket a Debrecenben szerződtetett munkások közül küldtek fel a Terra rt. budapesti cimére, visszakézbesitették azzal a megjegyzéssel, hogy a cimzett ismeretlen. A szegény károsultak nem hittek a hireknek, hogy álszerződésre költötték utolsó fillérjüket, biztak a nyomtatott szerződési mintában, az ékes cimekben és magánlevelet irtak a Terra rt megadott cimére a József körutra, de a Terra ott nincs. Az egyik elkeseredett munkás a rendőrkapitányságra szombaton délelőtt behozta a visszakézbesitett levelet, hogy ezzel is bizonyitékot szolgáltasson a „toborzók" ellen.

Jön! Jön!

Mi történik a világvárosok bünös fertőjében?

Apák! anyák! Óvjátok leánygyermekeiteket.

Hogy miről, azt megtudjátok, **ha megnézitek**

„Az orvos vallomása"

c. filmet **ma vasárnap** d. e. 11 órakor **félhelyárakkal**

Délután: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Héttőn féláron az **Apollóban**

5, 7 és 9 órakor

Féláru szelvény
egy személy részére
az APOLLO
Jan. 15-iki bármely előadására

Féláru szelvény
egy személy részére
az APOLLO
Jan. 15-iki bármely előadására.

Révész Zsigmond-nál

a Püspöki palotában

bámulatos olcsó árban

vásárolhat

CIPŐT KALAPOT

Női cipők	4·50-től
Férfi cipők	7·--- től
Kalapok	3·--- tól

Árvay József volt rendőrségi irodafőtiszt műtét közben meghalt

Egy szépen indult, de közben letört karrier után tett pontott most a halál. Budapesti jelentés szerint Árvay József nyugalmazott államrendőrségi irodafőtiszt tegnap a Verebélyi-klinikán műtétközben hirtelen elhunyt. Árvay József éveken keresztül a debreceni államrendőrségnél szolgált mint irodafőtiszt. Egy évvel ezelőtt kellemetlen ügybe keveredett. Több helyről feljelentés érkezett a rendőrségre ellene, hogy kisebb-nagyobb lopásokat követett el főleg könyvkereskedésekben és más üzletekben. A panasz nem volt alapnélküli és a nyomozás során megállapitást nyert, hogy Árvay sok apró holmit lopott össze s ezeket a lakásán őrizte.

Árvay Józsefet ekkor felfüggesztették állásától, de védője, dr. Fényes Jenő ügyvéd indítványára elrendelték orvosi megfigyelését, mert az a gyanu merült fel, hogy Árvay kleptomániás.

Dr. Fényes Jenő ügyvéd sejtése igaznak bizonyult. Az orvosok kétségtelenül megállapitották, hogy Árvay József kleptomániás és büntetőjogilag nem beszámitható. Ezért aztán meg is szüntették ellene a büntető eljárást.

Árvay azóta hol itt Debrecenben, hol Budapesten tartózkodott. Néhány hónappal ezelőtt feljelentést tett dr. Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni államrendőrség akkori vezetője ellen. Árvay vádjai azonban alaptalanoknak bizonyultak s ekkor viszont a rendőrfőtanácsos jelentette fel a volt irodafőtisztet *felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége miatt.* Az ügy azonban nem került főtárgyalásra, mert Árvay József tegnap *a Verebélyi-klinikán műtét közben meghalt.* Haláláról értesitették a debreceni kir. ügyészséget.

a HAVAS

téli vására

Jakab Sándor cipészmester merénylőjét áthisérték az ügyészségre

Részletesen beszámoltunk annak idején arról a véres szurkálásról, mely néhány nappal ezelőtt a Simonffy uccán történt. Egy dühöngő téglavetőbeli festőmunkás, Sárosi József késével felhasította Jakab Sándor Simonffy ucca 37. szám alat lakó cipészmester hasát, Belényesi Zsófiának a kezét vagdalta össze. Sárosi kisleánya ugyanis elment hazulról, mivel az apja ütötte-verte és arra kényszerítette, hogy menjen koldulni. Sárosi azt hitte, hogy Jakab rejtegeti a kisleányt és rátámadt, hogy adja ki a gyermeket. A cipészmester hiába mondta, hogy semmit sem tud a kisleányról, a feldühödött ember előkapta kését és beleszurta a Jakab hasába, akit sulyos sérüléssel szállitottak be a klinikára. Belényesi Zsófia a Jakab segitségére akart menni és Sárosi József őt is megsebesitette.

Másnap a rendőrség elfogta és őrizetbe vette Sárosi Józsefet, akit kihallgatása után szombaton átkisértek a debreceni kir. ügyészségre. Sárosit egyelőre leutalták a fogházba és sulyos testisértés büntette miatt indították meg ellene az eljárást. Értesülésünk szerint Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök hétfőn fogja kihallgatni Sárosi Józsefet.

A sulyosan sérült Jakab Sándor állapota egyébként már annyira javult, hogy az orvosok feltétlenül biznak felgyógyulásában.

Steinfeld István ünneplése a birkozószövetségben

A Magyar Birkozószövetség keleti kerülete szombaton este társasvacsora keretében ünnepelte **Steinfeld** István kormányfőtanácsost, a Magyar Birkozó Szövetség keleti kerülete elnökét abból az alkalomból, hogy tiz év óta áll a birkozószövetség élén és értékes munkájával igen nagy szolgálatot tett a birkozósportnak. A Gambrinus étterem különtermében volt a társasvacsora, amelyen megjelent **Versényi** Tibor gazdasági főtanácsos, vezérigazgató, **Zöld** József polgármesterhelyettes, **Des Combes** Emil főügyész, **Bacsó** Pál főmérnök, dr. **Sajó** László ügyvéd, **Veszeczky** Oszkár orvos, dr. **Simon** Imre ügyvéd, dr. **Rencz** Antal orvos, a társszövetségek, egyesületek képviselői igen sokan.

Sziebert Imre máv. gépgyári főfelügyelő, a Magyar Birkozó Szövetség elnöke köszöntötte elsőnek Steinfeld István elnököt és méltatta nagy érdemeit a sport terén és nyujtotta át neki a Szövetség ezüst plakettjét, majd **Zöld** József polgármesterhelyettes köszöntötte és hajtotta meg előtte az elismerés lobogóját, **Nagy** Károly a keleti birkozószövetség nevében köszöntötte.

Steinfeld István megkapó beszédben mondott köszönetet és tett fogadalmat, hogy továbbra is lelkes harcosa lesz a birkozósportnak.

Ezután plakettet és elismerő oklevelet nyujtottak át a birkozósport terén szerzett érdemeik elismeréseképpen **Kárpáthy** Károly bajnoknak, **Kellner** Tibornak, **Horn** Pál DMTE, **Ökrös** József DEAC, **Stern** Ferencnek, a kerület kiváló előadójának, **Nagy** Károlynak, dr. **Szilágyi** Dezsőnek, **Cseh** Andrásnak Nyiregyháza és **Kánya** Lajosnak Szolnok. A szép ünnepség után lelkesen megéljenezték Steinfeld elnököt.

mint még sohal

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁSOK

A Szoboszlai uti bérházban több rendbeli kétszobás lakás kiadó.

A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉGEK

A Zenede épületében a Vár u. 1. sz. a., továbbá a Simonffy u. 2. sz. bérházban levő 9. sz. üzlethelyiség és az Iparostanonciskola alatt a Burgondia u. felőli részen egy üzletihelyiség kiadó.

A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

3+1 lámpás 7331-es BAND-PASS EURÓPA vevő készülék dinamikus hangszóróval. Készpénzára: P 225.—

Egyről-másról

SZAPORODNAK A FEGYELMEZETLENEK

Ujabban mind gyakrabban és gyakrabban találkozol velük: villamoson, hivatalokban, mindenütt amerre jársz. Haragos, kötekedő, kihívó viselkedésű emberek ezek, akik nincsenek tekintettel senkire, a legnagyobb mértékben önző felfogást vallanak. Szelid embertársaikkal különösen fennhélyázók. Ha valaki rájuk szól, visszafelelnek kötekedő módon, ha aztán ellenfelük kijön a sodrából és velük szemben erős kifejezést használ, szörnyen felháborodnak és kikérnek maguknak mindent, amit csak tudnak. Ellenfelükre rásütik rögtön a gorombaság, az illetlenség és ki tudná mi minden rossznak a bélyegét. Ha azonban erélyesen, határozottan, de feltétlenül nyugodtan udvariasan utasítod őket rendre ha érzik fegyelmezettséged felsőbbségét, azonnal megjuhászodnak és bocsánatot kérnek és kijelentik, hogy ők »idegesek«. Pedig dehogy is idegesek. Nem szeretik magukat fegyelmezni.

A köztudatban általánosan elterjedt az a vélemény, hogy a beteg embernek sok minden szabad amit az egészséges embernek nem engedélyezünk. Helyes elv. A betegség megállapítását azonban orvosra kell bizni, hogy ne akadjon egy csomó ember, aki betegnek jelenti ki magát, mert így szabad sok mindent cselekednie, ami neki mint egészségesnek nem volna megengedve. Pl. idegesnek mondja, illetőleg tartja magát, hogy ezen a címen ne tűrjön ellentmondást, szabadon uralkodhasson és esetleg gorombáskodhasson.

A beteg embert valóban minden tekintetben támogatnunk kell, a beteg ember megérdemel mindent, amit az emberszeretet adhat, de a fegyelmezetlen emberekkel szemben legyünk határozottak és sohasem legyünk elnézők. Ezt kívánja az ő saját érdeküket is és a társadalmi rend, mert minden embernek az az érdeke, hogy minél tökéletesebben bele illeszkedjen a társadalom keretei közé. A valóban ideges ember gyógykezeltesse magát, a fegyelmezetlen pedig tanulja meg a fegyelmet. Nem lehet megengedni azt, hogy egyesek akár nyilvánosan, akár zárt családi körben idegesség örve alatt egyenesen állandóan szóváltást, botrányokat okozzanak.

NAGYSZERŰ TANITÓI CSELEKEDET

Egyik tanító jól fejlett, piros pozsgás kis lányt küldött orvosi vizsgálatra. A gyermek az V-ik elemi iskolát végezte és nem panaszkodott semmiről. Tanítójának azonban nem tetszett, hogy a gyermek légzése szaporább a rendesnél és feltünően fényes a szeme. Az orvosi vizsgálat kezdődő tüdőbajnak sulyos formáját állapította meg mely gyors sebész-orvosi beavatkozással gyógyítható. A tanító nagyszerű cselekedetével megmentette a gyermek életét, de megmentette a fertőzés veszedelmétől az osztály többi tanulóit is.

Ha pl. egy jármű vezetője lélekjelenlétével elhárítja a gázolás veszedelmét és ezzel esetleg megőriz egy életet, rendesen megdicsérik nyilvánosan az ujságokban. Meg is érdemli a dicséretet. De mennyivel inkább megérdemli a dicséretet a mi tanítónk, aki éles megfigyelő képességével nemcsak egy ember életet mentett meg, hanem egy egész gyermeksereg felől hárította el az életrabló veszedelmet: a tüdőbaj veszedelmét.

Amíg az iskolákban nem rendszeresítik az iskolaorvosi intézményeket, addig tanítóinknak az egészségügy őreit is helyettesíteniök kell.

CSENDÉLET EGY HIVATALBAN

Nem régen jártam egy hivatalban, a hivatalfőnök náthás zsebkendőjét a fűtőtesten szárította. A meleg levegő áramlása a száradó zsebkendőről a nátha összes kórokozóit a levegőbe sodorta. A szobában tartózkodó hivatalnokok pedig a nátha kórokozóival lehelték be a szoba levegőjét. Harmadnapra a szoba minden hivatalnoka összesen öt ember náthás volt, közülök három láza miatt nem ment hivatalba. A hivatalfőnök, — aki a zsebkendőt szárítgatta — csodálkozott, sőt dühöngött. Ekkor elmondottam neki a zsebkendő szárításának történetét. Lecsendesedett.

—*—

Baltazár püspök előadása ma délután lesz a Kollégiumban

Dr. Baltazár Dezső püspök, a felsőház tagja ma vasárnap **délután 5 órakor** tartja nagysikerűnek igérkező előadását a kollégium disztermében, a magyar protestántizmus küzdelmeiről a területi integritásért.

Az előadás nyilvános és arra minden érdeklődőt szivesen lát a rendező Debreceni Reform Társaság.

A püspök ebben az előadásban a Reform Társaság felkérésére főleg saját élményeit fogja elmondani azokból az utazásokból, amelyeket a magyar igazság terjesztése céljából tett Amerikában, Angliában és Franciaországban.

Az előadás iránt széleskörökben nagy érdeklődés nyilvánul és a rendezőség kéri a résztvenni óhajtókat, hogy pontosan 5 órára szíveskedjenek helyeiket elfoglalni.

—

Halak
nagy választékban
A József kir. herceg ucca 2. alatti
HALCSARNOK-ban
Vigmozival szemben.

Beszélgetés Halász Lászlóval debreceni szerepléséről

Halász Lászlóval, a Wieni Volksoper Debrecenben időző karmesterével módunkban volt 19-iki szinházi vendégszereplésével kapcsolatban néhány érdekes szót váltani.

Megtudtuk tőle, hogy a szinház 19-iki operaestje négyheti kemény munkája és az operatanszak megvalósításának eredménye.

Az uj debreceni operatanszak megszervezésére, tekintve, hogy a téli szabadságom ugyis Debrecenben akartam eltölteni, dr Baranyi János, az uj debreceni zenedei igazgató engem hivott meg. Az igazgató ur elgondolásait, amelyek az intézet eme tanszakát a legmodernebb európai alapokra helyezte, az utolsó pontig elgondolásához hiven tudtam megvalósítani.

— Hogy nehéz volt-e? Könnyü nem volt. Nehéz volt maga a kiválasztás, nehéz volt a kétségkivül énektechnikailag kitünő anyagot opera céljaira átformálni. Viszont az adottságok s főleg az anyag, annyi tehetséget tartalmazott, hogy ma a tanszak áll és remélem, hogy felfedező a város zenekulturájához hozzájáruló és a rátermett tanulóknak bizonyos anyagiakat nyujtó hatása nem marad el.

— Debrecen zenekulturája éppen az opera terén mutat erős hiányokat. A kétségkivül kitünő pesti vendégek produkciójának megfelelő keretet adott a szinház, tekintve az operaelőadások ritkaságát, gazdasági okokból nem is adhat. Mik e keretek? Bővitett zenekar, kórus, nivós epizódisták. Remélem ezzel minden megmondtam, azt is, hogy a jövőtéki előadás miben fog különbözni az eddigi előadásoktól. Először is a zenekart, hiányos részében, a vonósokban kibővítettem a zenede tanárai és végzett tanitványaival. E hiányos részek a vonósok voltak. Előadásomon a zenekar kb. 36 főre lesz kibővitve, hangversenymesterük Buza Gábor. Rendelkezésemre állana ugyan az uj 50 tagu Hangversenyzenekar, de a szinházi zenekari hely csupán maximum 36 személynek nyujt helyet. A zenekar bővitését jelenti Revere Gyula is, aki a Parasztbecsület hárfaszólamát játsza.

— A másik bővítés a kórus terén lesz, a zenede egész énektanszaka fog közreműködni, ugyhogy a Parasztbecsület husvéti kórusa igazán monumentális hatást fog elérni.

— Műsorom ugy állitottam össze, hogy mindent, ami uj, hallhasson a közönség.

— Első szám a Bűvös vadász nyitánya, amellyel a bővitett zenekar kvalitásait akarom bemutatni.

— Második a Parasztbecsület, melynek főszerpeit K. Voith Ilonka, Szórád Ferenc, Hajnal Margit és Oláh Emil énekli. Ezeket a művészi erőket nem kell külön bemutatni a debreceni közönségnek. Uj tagja az együttesnek Oláh Emil, igen nagy drámai erővel biró fiatal énekes. Ilfiója igazi olasz figura.

— Azt est utolsó száma Offenbach egy modernizált egyfelvonásosa, amelyet prágai szerződésemben ötvenszer dirigáltam. Teljesen a prágai előadás mintájára megy. Erről csak annyit árulok el, hogy a debreceni, sőt magyarországi szinpadokon nem látott ujitásokkal fog menni a darab és pedig a prózát egy elbeszélő és szilüettek fogják pótolni.

— Remélem, hogy ez az előadás egy uj operai korszak kezdetét fogja itt jelenteni és miután jó előadásra van közönség, a debreceniek teljes erejükkel fogják támogatni Baranyi János operai kulturát teremtő törekvéseit.

— Még csak annyit, hogy az operatanszak felállítása körül hosszu éves érdemei vanak G. Hoór-Tempis Erzsébetnek, aki az énekesek légióit képezte ki és vitéz Jakabffy főrendezőnek, aki a növendékek szinpadi játékát képezi nem mindennapos türelemmel.

További terveiről kérdezzük Halászt. E hó 24-én reggel a dr Baranyi bemutatkozó est után utazom vissza Bécsbe, miután szabadságom lejárt. Ugy tudom, D'Albert Siraccoja lesz ezévi első dirigálásom.

Az osztálysorsjáték huzása

A tegnapi huzáson **15000** pengőt **nyert: 72889.**

10.000 pengőt nyert: 17706.

3000 pengőt nyert: 50523.

2000 pengőt nyertek: 21846 73914 75321.

1000 pengőt nyertek: 468 20495 29264 31406 36239 56278 72304 73662.

500 pengőt nyertek: 2351 19796 23172 40973 47279 48311 54997 62651 70031 7118077291 82176 83629.

300 pengőt nyertek: 1328 2798 4121 5348 8429 8548 8571 9019 12107 12280 15174 19770 21955 24583 26496 27775 31043 32507 32709 33508 35085 35987 37440 37944 38823 41588 42042 42054 44611 44664 46439 46470 47526 47614 49238 56506 56705 58243 62724 63735 64364 67642 67681 68257 75685 77818 78379 79936 83113.

Azonkivül kihuztak többszáz kisebb nyereményt.

Elmarad az idei Orvoskari Csaba-bál

Az orvoskari »Csaba« Bajtársi Egyesület eddig minden évben megrendezte hagyományos báljét, mely a farsang mindenkor legkiemelkedőbb eseménye volt.

Az idén is a legnagyobb apparátussal indította meg az agilis vigalmi bizottság még a múlt hó közepén a február 1-iki bál előkészitését, a védnöki kar felkeresése a napokban fejeződött volna be, a »Csaba« Törzsfői Tábora tegnap délután tartott ülésén azonban elhatározta, hogy a *jelen körülmények* között a bált nem rendezi meg.

Igy az idei »Csaba-Bál«, mely a farsang egyedüli elit bálja lett volna, elmarad. Érdekes, hogy ez lett volna a *13-ik »Csaba-Bál«* s talán a sors játéka, hogy épen ezt nem lehetett megtartani.

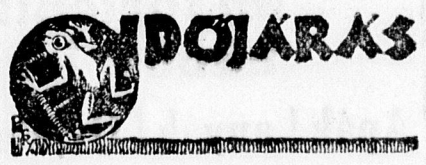

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti január 13-án:

Az óceáni esőzés ma reggelig eljutott a Kárpátok vidékéig. Egy önálló esőterület alakult ki mára az Adrián is. Az Alpesekben a Szudetták vidékén, valamint Észak-Olaszországban tekintélyes lecsapódások voltak. Hazánk nyugati részén a havazás ma reggel már megkezdődött, sőt a délutáni órákban a keleti országrész felett is felhősebb lett az ég. A fagy szombaton reggel még igen erős volt, a reggeli hőmérséklet minusz 12, minusz 16 fok között váltakozik. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma Debrecenben minusz 4, az esti hőmérséklet minusz 6 fok volt.

IDŐJÓSLAT: Borult idő várható hóvazással, amely később havas esőbe, esőbe mehet át. Hőemelkedés.

Ködben.

Csúnya hetek...
még föl sem repülhetek!

Sűrű ködbe
— amig mindent fátyol föd be,

mint rossz álom, —
hitem szójjel nem dobálom.

Lent a földön
napjaimat csöndben töltöm,

eresz alatt
várom, amig tovább halad

a ködfelhő
s a napkorong ujra feljő...

derűs napok:
hogyha kicsit dúdolgatok.

FÉNYES JENŐ.

Az uj zsidó temető részére a Kassai ulon kérnek helyet

A Zsidó Szentegylet beadványt intézett a városhoz és azt kérte, hogy a Köztemetővel szemben, a Kassa út másik oldalán adjon a város 10 hold földet örökhaszonbérletbe, ahol az uj zsidótemetőt létesítenék. Az az óhajuk, hogy ha a temető megtelik és lezárják, a rákövetkező 30 év alatt se lehessen majd ezt a területet megbolygatni, valamint azt kívánják, hogy ez a terület sohase legyen kiüríthető. A kérelem a köztemetői bizottság elé kerül javaslattétel végett.

A Fürdő uccai tolvajbanda a törvényszék előtt

Előzetes letartóztatásba helyezték Iván Imrét, aki 4 pengőért jelentkezett, hogy leülje egyik társa 8 napos büntetését.

A debreceni rendőrség, amint arról már hirt adtunk, bravuros fogást csinált a hét elején. Egy óralopás ügyében nyomozva, elfogta Czirják János, Kiss Zsigmond, Oláh Gyula, Brenda Imre és Kiss Kálmán debreceni napszámosokat, akik az elmult időkben több lopást és betörést követtek el. A műkőgyárból 40 mázsa fát és 250 pengő értékű vasat vittek el, ezenfelül megkárosították Jakab Árpád Eötvös ucca 1., Fazekas Péterné Váci ucca 2., Székely Arthur Péterfia ucca 29 szám alatti lakosokat, valamint Berger Vilmos Hortobágy uccai lakost. A banda tagjai a kapufélfától az óráig mindent elloptak. Rendszerint mint kéregető koldusok mentek be a házakba, ahonnan egy óvatlan pillanatban tejet, lábast, pokrócot stb. loptak el. Éjjel-nappal munkában voltak s valósággal láncoltak a lopot holmikkal. Legutóbb a Fürdő ucca 5. szám alá akartak betörni, de közben rajtavesztettek.

A rendőrség a kihallgatásuk után átkisérte a betörő bandát a kir. ügyészségre, ahol részben lopás, részben pedig orgazdaság miatt indult meg ellenük az eljárás.

A gyorsított eljárás alapján szombaton vonta felelősségre az elfogott betörőket a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök. Czirjákkal együtt a vádlottak padjára kerül néhány orgazda is. A vádlottak többé-kevésbé beismerő vallomást tettek.

A bizonyitási eljárás lefolytatása után a törvényszék lopásért, illetve orgazdaságért Czirják Jánost 2 hónapi, Szabó Györgyöt 2 hónapi Boldi Zoltánt 1 hónapi, Kiss Kálmánt 4 hónapi, Kiss Zsigmondot 2 hónapi Rácz Ferencet másfélhónapi, Bréda Imrét 2 hónapi, Oláh Gyulát 1 hónapi, Iván Imrét 1 hónapi, Gerák Józsefet pedig másfél hónapi fogházra itélte.

Érdekes megemlíteni, hogy Oláh Gyulának egy másik bünüggyel kapcsolatban január 6-án kellett volna megkezdeni 8 napos fogházbüntetését, helyette azonban Iván Imre jelent meg az ügyészségen, ahol bemondta az Oláh személyi adatait. Másnap azonban kiderült a turpiszság s ekkor Iván Imre elmondotta, hogy Oláh Gyula 4 pengőt adott neki, ha leüli helyette a 8 napi fogházbüntetést. Most aztán Iván Imre ellen külön is megindult az eljárás és a vizsgálóbiró előzetes letartóztatásba helyezte.

Ahány fillérrel
drágább a Tungsram izzólámpa, mintegy ismeretlen silány gyártmány, annyi pengőt takarit meg áram-fogyasztásán. A modern Tungsram lámpán a fényteljesitmény nagyságát lumenegységekben feltüntetjük. Csak lumenjelzésü izzólámpát fogadjon el.
TUNGSRAM

Kamatkedvezményt kérnek a bankkölcsönök után is a házépitő tisztviselők

A közalkalmazottak aktiv és nyugdijas táborában széleskörü mozgalom indult meg, hogy közülük azok is részesüljenek kamatkedvezményben, akik nem LÁB. kölcsönnel épitkeztek, hanem bankkölcsönnel és azok is, akiknek régi adóköteles és bankkölcsönnel megterhelt házuk van. Tudvalevő, hogy a LÁB. kölcsönnel megterhelt házak tulajdonosai a kölcsön után már nem nyolc, hanem 5 és fél százalék kamatot fizetnek. *Ugyanezt a kedvezményt kérik a közalkalmazottak és nyugdijasok* azon csoportjai is, kiknek házán legyen az adómentes vagy adóköteles ház, de *bankkölcsönnel van megterhelve.*

Az érdekelek szombaton délután népes érekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az érdekeltek között széleskörü propagandát indítanak és mindenkit *csatlakozásra szólítanak fel, aki ebben a kérdésben érdekelve van.* Az értekezlet az ügyek vitelére szükebbkörü bizottságot választott és elhatározta, hogy folyó hó 21-én vasárnap újabb értekezletre hivja össze az érdekelt közalkalmazottakat és nyugdijasokat.

Ha a szép zenét szereti,
Ha a természet csodás szépségeiben gyönyörüségét leli,
Ha a világ első tenoristáját

LAURI VOLPI-t

akarja hallani,

jöjjön el az Urániába

ma, vasárnap és holnap, hétfőn

a „Nápolyi szerenád"-ot

megtekinteni.

Előadások kezdete:

Vasárnap délelőtt 11 órakor, délután 3, 5, 7 és 9 órakor.
Hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

A vasárnap délelőtti előadás félhelyárakkal, az első előadások mérsékelt helyárakkal.

680 fillértől vásárolhat már elegáns cipőt.
Ne mulassza el ezen kedvező alkalmat!
Sólyom Cipőáruház
Piac ucca 34.
Telefon: 34-31. Telefon: 34-31.

A fenntartó egyesület igazgatósági tagjai mind ellene vannak a Szülő Otthon megszüntetésének és az orvosok elbocsátásának

Hatalmas visszahangja támadt a pénteken reggeli számunkban közölt cikkünknek, amelyben foglalkoztunk a szülőotthon megszüntetésének kérdésével. Egyetlen vélemény nem akadt, amely ne kívánta volna a szegény asszonyok szülőotthonának csorbítatlan fenntartását és az orvosok meghagyását. Ugy látszik, hogy illetékes helyen kisebbségben marad az a kívánság, amely anyagias szempontokból a megszüntetést kívánja és most talán azzal kísérleteznek majd, hogy legalább az orvosok elbocsátását kivívják.

Nehogy bárki azt higyje, hogy a most működő orvosoknak talán túlmagas fizetésük és túl keveset kell érte dolgozniok, egy-két adatot itt feljegyzünk. Nem akarjuk a most ott dolgozó orvosok nevét nyilvánosságra hozni, nehogy hitelrontásnak tünjék fel a közlés, hiszen igazán értékes férfiak hallatlanul kevés fizetést kapnak és mégis igen nagy emberszeretettel végzik fárasztó és nehéz munkájukat. Az orvosi fizetések maximuma 200 P havonként. Ilyen egyetlenegy van. Még két hasonló „mammutfizetés" van, egyenként 144 pengővel. Ezek az orvosok aztán rendesen 24 órát dolgoznak naponta. A többiek fizetései 40 pengőtől 80-ig terjednek. Igazán nem lehet vádolni a Közjótékonysági Egyesületet, hogy az orvosok számára két kézzel szórja a pénzt. Az orvosok akkor is lelkiismeretesen dolgoznak, ha jó orvosok, amikor nem kapnak munkájukért olyan ellenértéket, amennyit megérdemelnének. Jó munkájukat bizonyítja az a fényes statisztika, amely a legszigorúbb kritika előtt is megáll.

Az orvosok jó munkáját tehát, amelyet a statisztika igazol, ne a szülészeti klinika akarja mindenáron kritizálni, amely klinika konkurrenciát érez a szülőotthonban.

Egyébként pedig itt adjuk azoknak a férfiaknak nyilatkozatait, akik hivatva vannak szavukat hallatni, mert hiszen ők a vezetői a Közjótékonysági Egyesületnek. A következőkben adják elfogulatlan véleményüket az intézményekről:

DR. HADHÁZY ZSIGMOND NY. FŐISPÁN, KIR. KÖZJEGYZŐ.

A Közjótékonysági Egyesület társelnöke, dr. Hadházy Zsigmond kir. közjegyző, aki az intézményekért mint főispán nagyon sokat fáradozott, a következőket mondta:

— Én, mint főispán annakidején a magam részéről mindent elkövettem abban az irányban, hogy szülőotthon létesíttessék. Szükségét láttam különösképpen abból a szempontból, mert Debrecen sz. kir. városban abban az időben még közkórház sem volt és ennélfogva az igazán rászoruló betegek, akik részint szegények, részint nem tartoznak semmi néven nevezendő intézmény keretébe, amely gondoskodik szükség esetén az ő betegellátásukról, számukra rendkívüli szüksége mutatkozott annak, hogy ezek a betegek megfelelő szakszerű minden vonatkozásban gondos gyógykezelésben és ápolásban részesüljenek.

— Tulajdonképpen ez az elgondolás hozta a DEMKE épületébe berendezett szülőotthont és ezzel kapcsolatban építtetett ki a tüdőgondozó, történt meg a venereás betegek gyógykezelése. Ezt látta dr. Magoss György akkori polgármester is helyesnek és megfelelőnek, tehát mindent elkövettünk abban az irányban, hogy ezt az intézményt a lehetőség határáig részint létesítsük, részint a kor szinvonalán felemelve fenn is tarthassuk.

— Ebből kifolyólag csak természetes dolog, hogy az én véleményem nem is lehet más, mint az, hogy ezt az intézményt minden vonatkozásában okvetlenül fenn kell tartani és még gondolni sem szabad annak megszüntetésére.

— Míg főispán voltam, az intézetben többször megfordultam. Biztos tudomásom van róla, hogy az ott akkor működött és bizonyára most is működő orvosok a legnagyobb szeretettel, de egyúttal a legteljesebb szakértelemmel látják el az orvosi teendőiket, úgy, hogy én nemcsak ott, magában az intézményben, de kint is mindenki részéről nemcsak a legteljesebb elismerést hallottam és tudom róla.

DR JUHÁSZ NAGY SÁNDOR

— Azt tartom helyesnek, ha a Szülő Otthont fenntartják, mert az általános köztudat szerint is rendkivül hasznos szolgálatot tett ez az intézmény. A református egyház is szokott odaküldeni lelkészt, aki a szülő anyákkal foglalkozik. Ezuton közvetlenül is, az egyház tapasztalatból tudja, hogy bevált és nagyon dicséretes intézmény ez.

— Általában a nagy centralizációnak nem vagyok hive. Elég az, ha a klinika saját magát adminisztrálja. Területileg is messze vannak egymástól. Az orvosi kar eddig is kifogástalanul működött, akik becsületesen ellátták feladatukat, azokat ott kell hagyni.

DR HEGYMEGI KISS PÁL

— Én régebben is megtettem kötelességemet, amikor annak ideién a népjóléti és szülőotthon alkalmazottainak kívánságára két évvel ezelőtt a legerélyesebben szót emeltem a szülőotthon megtartása mellett. Tauffer Gáborral is harcot vivtam ebben a tekintetben. Nézetem szerint a szülőotthont és a hozzácsatlakozó intézményeket ma is fenn kell tartani.

— Az orvosok kérdésében nem nyilatkozom, csupán az az álláspontom, hogy minél kevesebb legyen a személyi kiadás és minél több szolgáljon az intézmény fejlesztésére.

— A felügyeletet gyakorolja a polgármester, mint közegészségügyi hatóság a maga szakszerveivel, a tiszti orvosok utján. Közös lónak turás a háta, ennélfogva a professzor uraknak az egyetemen elég a dolguk, hagyják csak ezeket az intézményeket abban a medrben, ahogy ezek a multban is beváltak.

DR HARSÁNYI IMRE

— Aki szociális kérdésekkel csak egy keveset is foglalkozik, azelőtt nem lehet csak egy pillanatig is kétséges az, hogy a szülőotthon nagyon szükséges intézmény. Éppen az a társadalmi réteg nem nélkülözheti, mely szerényebb viszonyok között él, sőt számára egyenesen életszükséglet ez az intézmény. Tudomásom szerint eddig nagyon szépen működött és az orvosok is teljes mértékben ellátták feladatukat. A közönség köréből, különösen akiknek családjából valaki bent gyermeket szült, mindig a legnagyobb dicséret és elismerés hangján nyilatkoztak az intézményről. A szegények özül sok olyan anyát ápoltak már, aki, ha nem lett volna ez az otthon, nem tudta volna megtartani gyermekét. Amióta igazgatósági tag vagyok, soha nem hallottam egyetlen panaszt sem. Ha a szülészeti klinika támogatja ezt az intézményt, akkor helyes az együttműködésük. Ha azonban más érdekek vegyülnek a dologba, azok hátráltatják a munkát. Ilyen körülmények között pedig világos, hogy függetleníteni kell a szülészeti klinikától a szülőotthont.

VITÉZ RONCSIK JENŐ

— Véleményem szerint a szülőotthonra nagy szükség van, mert az nagyon népszerű intézmény. A betegek, akik a mentőszolgálattól az elszállításukat kérik, nagyon sokszor kifejezetten azt kívánják, hogy a szülőotthonba vigyék őket. Ott tudomásom szerint a legelőzékenyebben bánnak a szülőnőkkel, akiket mindig felvettek, ha a mentők odaszállították. Teljesen indokolatlannak tartanám, hogy a szülőotthont megszüntessék. Igazgatósági üléseken még soha sem hallottam panaszt az intézmény orvosai ellen.

DR FÉNYES JENŐ

— Az autonómia részéről neveztettem ki az intézményhez igazgatósági tagnak. Egészen természetes, hogy csak az autonomia védelmében láthatom el a tisztségemet. Ezt a megbizást más irányal és más céllal el sem vállaltam volna.

— Az a meggyőződésem, hogy a szülőotthont feltétlenül fenn kell tartani Debrecen város ingenerációjának egyre szélesebb kiterjesztésével. A Horthy kórház államosítása után még inkább megvan minden indok arra, hogy ezt az intézményt a város és az azt fenntartó közületek ápolják és tovább fejlesszék.

— Az orvosi kérdések természetesen megoldandók, de semmiesetre sem ugy, hogy azok maradnának ki, akik évek óta vagy ingyen, vagy szerény dijazásért látták el az orvosi teendőket.

— A klinikáknak az én tudomásom szerint nem célja a betegek tömegeinek kezelése és nem is hiszem, hogy a klinika nem örül annak, hogyha azok a betegek, akiknek klinikai ellátásra szükségük nincs, tehermentesitik a klinikát a felvételi igényektől.

— Sürgősnek tartom, hogy a Közjótékonysági Egyesület igazgatósága permanensen és intenziven dolgozzék céljainak minél hathatósabb és áldásosabb megvalósítása érdekében.

DR MARKOVICS IGNÁC

Hosszu évek óta foglalok helyet az igazgatósági tagok között. Most, amikor ez az intézményünk bebizonyította, hogy mennyire megfelel annak a hivatásnak, amely célzattal létesült és sok nélkülöző nőnek adott otthont, hogy Isten áldását világra hozhassa, akkor emberi, társadalmi szempontból igazán indokolatlan lenne az intézmény megszüntetése. Inkább arra kellene módot találni, hogy ezt az intézményt tovább fejlesszék olyan színvonalra, amelyen álló ilyen intézményre Debrecen város közönségének szüksége van.

— Ami az orvosok elbocsátásának kérdését illeti, szent meggyőződésem, hogy sem dr Vásáry István polgármester, sem az igazgatóság ilyen megoldásba nem menne bele és meg vagyok arról is győződve, hogy aki kötelességét teljesítette és hivatásának magaslatán áll, az a helyén meg is fog maradni.

LUKÁCS JENŐ

— Semmi esetre sem helyeslem, hogy az intézmény megszünjön. A szülőotthont olyan fontos szociális intézménynek tartom, hogy ha nem volna meg, hát meg kellene csinálni. Nagyon helyes volt dr Magoss Györgytől annak idején, hogy ezt az intézményt megalkotta.

— Semmiféle szükségét nem látom annak, hogy az intézményt gyámság alá helyezzék. A statisztikai adatait ismerem, azok többizben szerepeltek az igazgatósági üléseken is és teljesen megbizhatóak, a tényleges valóságot mutatják. Az intézmény tehát hivatása magaslatán áll.

— Az orvosok működésének elbirálását nem tartom feladatomnak, azonban az eredmények azt mutatják, hogy az orvosok teljesítették kötelességüket és hivatásuk magaslatán állanak. Soha panaszt egyetlen igazgatósági ülésen sem hallottam ellenük. Egyébként többizben — még Biró Jenő igazgatása alatt is — az intézményeket töviről hegyire végigjártam. Ugy a gyermekkórházat, mint az anya- és szülőotthont a legteljesebb rendben találtam, mindenütt a legkifogástalanabb volt a helyzet.

Az elhangzott egyöntetű véleményekhez még csak annyit kell hozzáfüznünk, hogy a szülőotthonnak szerves kiegészítő része az anya- és csecsemőotthon, a kettő egymás nélkül el sem képzelhető. Nagyon sok kisded életét mentették már meg az orvosok azáltal, hogy a beteg gyermeknek más anyáktól tudtak daikatejet adni.

Egyébként ugy tudjuk, hogy belátható rövid időn belül foglalkozik a kérdéssel a Közjótékonysági Egyesület igazgatósága, amelynek tagjai nagy többségben az intézmény megtartása és fejlesztése mellett foglalnak állást. Egészen bizonyos, hogy dr Vásáry István polgármester mindent elkövet, hogy a város közönségének érdekei teljes mértékben védelmet nyerjenek.

Világszabadalom! GUMIABLAK hideg után vulkanizálás
Mindenki otthon javíthatja sajátkezüleg minden szaktudás nélkül autó, motorkerékpár, kerékpár, sárcipő, hócipő, gumicsövek orvosi kesztyűk és gumi üllőpárnákat.
A Tiszántuli Ipari Vásáron aranyoklevéllel kitüntetve.
Főlerakat: PATAKY JÓZSEF autó, motor, műszerész és gépjavító műhelye autófelszerelési cikkek nagyraktára Debrecen, Erzsébet-u. 32. Telefon: 32.52

Mosott rongyot vesz
Lapunk nyomdája.
József kir. herceg-u. 1.

Január az olcsóság hónapja.

Most igazán érdemes vásárolni.

Uridivat cikkek

Freskó divat ing uj mintákban 3.30 . . . 2.48
Oxford divat ing két gallérrel igen jó mosó 5.— 3.60
Fehér puplin elejü ing két gallérral 4.40 . . 3.80
Szines puplin ing magas selyem fénnyel 5.80 . . . . . 4.50
Hálóing mosott siffonból szines disszel 3.80 3.20
Hosszu nadrág erős köpper gombos 3.30 . 2.90
Rövid nadrág finom raye köpperből 2.20 . . 1.80
Rövid nadrág szines sefirből gombos 1.40 . . 1.20
Flanell piyama finom solid csikokkal 5.50 . 4.80
Dupla divat gallér modern fasonokban 0.55 0.45
Meleg nyakasl sötét solid mintákkal . . . 0.96
Szürke őzbőr kesztyü garantált prima minőség . 6.30

Harisnya, kesztyü, kötöttáruk

Téli női harisnya divatos mogyoró szinekben 0.88 . . . . . 0.72
Férfi sokni meleg tigris minőség 0.66 . . . . 0.48
Jégsokni divatos visszahajtással 0.68 . . 0.45
Női kesztyü meleg béléssel . . . 1.25 0.98
Női bőrkesztyü bélelt pécsi gyártmány . . 3.96
Férfi pullower divatos ujjal és ujj nélkül 4.60 3.90
Női smoking kabát szép kimintázással 5.50 . . 4.50
Férfi kötött mellény finom jó meleg 5.50 . . 4.50
Női reform meleg nadrág mintás flanellből 0.96
Csíkos müselyem reform nadrág meleg béléssel 1.88
Divat blousok fess fasonokban 3.40 . . . . 1.96
»Si« ruha női és férfi zipzárral 10.80 . 9.80

Méter áruk

Mintás crepe de chine szép mintákban . . . 1.80
Nyersselyem valódi hernyóselyem . . . . . 1.9[illegible]
Crepe de chine sima szinekben nehéz minőség 2.50
»Tunnisz« tiszta gyapju női ruhaszövet . . . 1.80
»Angóra« tiszta gyapju divat szövet 2.50
Sport flanell szép mintákban 0.39
Bársony flanell ruhára és pongyolára . . . 0.72
Szövet barchet gyönyörü szinekben és mintákban 1.20
Müselyem uj mintákban alkalmi ár . . . 0.78
Nansouk fehérnemüre garantált szintartó . 0.73
Mosott siffon kelengyére prima minőség 0.85
Angin párnatoknak bőrerős minőség 0.88

Különfélék

Futószőnyeg modern csikozással 65 cm. széles 1.60 . . . . . 1.20
Futószőnyeg mintás és sima 90 cm. széles 2.30 2.20
Stór függöny 150 250-es méret csodaszép kivitelben 7.20 . . . . . 5.90
Grenadin kitűnő minőség alkalmi árban 1.38 0.98
Etamin függönyre ajour csikkal és kockával 0.60 . . . . . 0.48
Személyzeti paplan kever gyapottal töltve 6.90 . . . . . 6.—
Dupla cloth paplan fehér vattával töltve 12.80 . . . . . 9.80
Paplanlepedő zeimlis és sima prima minőség 7.80 . . . . . 5.90
Párnahuzat prima siffonból gondos kidolgozással 2.80 . . . . 2.50
Szövet ágyteritő modern csikozással . . 4.40
Szövet sezlon takaró modern csikozással . 5.40
Flanell takaró bársonyos minőség 5.20

Kivágandó.

„A" szelvény.

Bevásárlásnál ezen szelvény ellenében január hóban kedves ajándékot adunk.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-u. sarok

A Debreceni Vadásztársulat nagy anyagi áldozatokkal tervszerüen gondoskodik a vadállomány téli védelméről

Az idei korán beköszöntött és tartós hideg, havas idővel járó tél nem találta felkészületlenül a Debreceni Vadásztársulatot. A Nagyerdőn 40, a Monostoron 18, az Apafáján 12, a Savósguton 24 és az erdős pusztákon 78 darab etetőt állíttatott fel, a foglyok és fácánok számára búzából, tengeriből és olajos magvakból kevert eledelt szórnak el, a nyulak és őzek számára lucerna boglyákat raknak ki. Csupán a Nagyerdőre minden héten egy nagy szekérrel hordanak ki lucernát. Ez a szakszerü gondoskodás természetes velejárója azoknak a védelmi munkálatoknak, melyeket a Debreceni Vadásztársulat mint az ország egyik legrégibb és legjobb hirnek örvendő sportegyesülete, évről-évre rendszeresen teljesít az időjárás követelményeihez alkalmazkodva.

Hiszen még arról is van gondoskodás, hogy nyári melegek idején az erdei vad friss ivóvizet találjon s ezért el nem mozdítható salyos nagy beton itatóvályukat is helyeztek el a Nagyerdőn a sózókon kívül. Minden nagyobb havazás után az erdőségeken az utakat és nyiladékokat lovakkal vontatott hóekéivel takaríttatja, hogy a vad mielőbb zöld növényzettel táplálkozhasson.

Bár a Vadásztársulat évente 1500—2000 pengőt meghaladó összeget fordit csupán a vadvédelemre, a leggondosabb elővigyázatossággal sem lehet sajnos elkerülni, hogy különösen az őzállományban jelentékeny kárt ne okozzon egy-egy rendkívüli szigorú hideg-ségü tél. A Vadásztársulatnak hivatalosan is tudomása van róla, hogy az idén mintegy 30 darab őz esett áldozatul, melyeket részben az autók, villamosok gázoltak el, főképen azonban a csatangoló kóbor kutyák téptek szét. Különösen az egy időben divatosan felkapott u. n. farkaskutyák hajlamosak ily garázdálkodásra, melyek köztudomásulag házőrzésre sem válnak be, hanem megszöknek hazulról és az erdőn a nemes vadakat üzik pusztítják. A farkaskutyák mértéktelen kártételei már olyan fokra hágtak, hogy a Nagyerdő parkjában is mindegyre megjelennek és széttépik az őzeket.

A Vadásztársulat rendőrhatósági engedélyt kapott a gazdátlan farkaskutyák és kóbor kutyák kiirtására a nagyerdei parkból is.

Városunk természetkedvelő lakosai is igyekeznek védelmükbe fogadni a téli időben emberlakta helyekre húzódó őzeket, van olyan villalakó is, ki a maga jószántából rak ki ennivalót kedvelt őzlátogatóinak. Arról pedig szakszerü gondoskodás történt, hogy a bejáró őzek a park díszcserjéiben és ültetvényeiben ne tehessenek nagyobb kárt. Az különben nem volna kívánatos, hogy az ideszokott őzeket elriasszák, mert a nyár folyamán az idegenek, külföldiek szemét is igen megkapta, amikor a Nagyerdő festői tájain itt is ott is kecses mozgású őzeink gyönyörködtették.

A Vadásztársulat pedig minden lehető eszközzel résen van, hogy nagy értéket jelentő nemes vadjait téli hidegtől, állati és emberi rossz akaróktól megvédelmezze.

Farkasok Ófehértó környékén

Ófehértó környékén farkasok járnak. A község lakossága éjjel *arra ébredt, hogy farkasok üvöltenek a házak környékén.* A közeli erdőkből huzódnak a község felé és borzalmas üvöltésekkel ijesztgetik a község lakosságát. A környező falvakban olyan ijedelem uralkodik, hogy a gyermekeket kocsin viszik az iskolába. A munkások is csak fegyverkezve mernek járni a határban.

Uj üzlet! CSAPÓ 10. Uj üzlet!

Molnár Lukács-né rőfös és rövid áru üzlete megnyilt.

Olcsó árak.

SZÍNHÁZ

Csipetke

Operettbemutató a Csokonai színházban.

Csipetke egy temperamentumos rikkancslány, akiből a véletlen bárónét csinál, majd megkapja szíveválasztottját, a hirnevessé lett festőművészt. Ez a summázata Török Rezső szövegkönyvének, mely igy szimplán felvázolva a karzati romantikából ad izelitőt, de el kell ismernünk, hogy a szerző ebbe a valószinütlen történetbe annyi humort, ötletet zsufol, hogy egy pillanatig sem unatkozhatunk. Török Rezsőnek ebben a darabjában elsősorban a kabarészerző kvalpitásai érvényesülnek, éppen ezért a „Csipetke" valóban az, aminek a szinlap hirdeti: vidám játék sok zenével és sok tánccal. A harmadik felvonás egy végeszakadatlan nevetés, noha valójában egy ügyes és modern kópiája a „Böregér" utolsóó felvonásának. Az operett zenéjét Fényes Szabolcs komponálta. Ez a muzsika fajsulyban meg sem közeliti a Maya partituráját de friss pattogó ritmusával, frappirozó eredetiségével már az első hallásra meghóditja a közönséget. Fényes Szabolcs megmutatta, milyennek kell lenni egy igazi operett jazzmuzsikának.

A Csokonai szinház szombaton este zsufolt ház előtt mutatta be a „Csipetkét". Vitéz Jakabffy Dezső rendezése egyenesen szenzációs. Olyan szédületes tempót diktált, amely ritkitja párját a vidéki szinházakban, emellett a diszletek nagyszerüek s az egész előadás fővárosi nivón mozgott. A zenekart Jatzkó Rezső karnagy dirigálta elragadó lendülettel boszorkányosan biztos ritmusérzékkel.

A cimszerepben Jatzkó Cia egyik legnagyobb sikerét aratta. Csibészhumora ellenállhatatlan, alakitó tehetsége és játékának megejtő közvetlensége magával ragadó, tánca pedig csupa sikk, csupa kellem Van szive tud őszintén könnyezni s az a müvészet, mellyel a kis szurtos lányból egy ragyogó nagyvilági dámát teremtett, csak dicséretet és elismerést tud kiváltani a kritikusból Osztozott a nagy sikerben Apor Klári, aki végtelenül kedvesen, természetes humorral és csodálatos eredetiséggel formálta meg Lenke romantikus alakját. Külön meg kell emlékeznünk kitünő táncáról. Fáskerthy Mária életet melegen érző lelket vitt az anya szerepébe. Kondor Erzsi most is ügyesen hibátlanul játszott csak erre a szerepre tulfiatal.

Bihari Nándor egy kevésbé unszinpatikus Arisztid-figurát alakitott annyi egyéni kedvességgel, kifogyhatatlan komikummal és pazar invencióval, hogy minden jelenete után viharos taps zugott fel a nézőtéren. A festő szerepében Szokolv Gyula aratott nagy és őszinte sikert. Játékban, táncban, humorban egyaránt kitünő volt s tudott a szív hangján is beszélni. Kormos Ferenc óceán-mélységü, sajátosan eredeti komikuma teljes gazdagságában érvényesült Vilmos szerepében. Hallatlan mulatságos volt, anélkül, hogy ismételte volna magát. Bende László fogfájós rendőrkapitánya minden tulzástól mentes, éles megfigyelésre való karikatura, mely őszinte elismerést érdemel. Köpeczy Boócz Mihályról csak azt mondhatjuk, amit már megirtunk: kaprázatos ügyességü táncos. Méltó partnere Szende Mária, akinek táncmüvészete a legelső klasszist képviseli. A kisebb szerepekben Bányay Ferenc élettel teljes játéka, Hódy József karakterisztikus figurája, Lányi Alfréd mulatságos alakitása mellett Bakoss Gyula és Szerémy János nevét emlitjük meg, de a többi szereplőről is csak a legjobbat mondhatjuk. Marjay Károly ezuttal is remekül táncolt.

Szándékosan hagytuk utolsónak Kardoss Gézát, aki talán egy negyed óráig sincs a szinen de amig látjuk, amig halljuk rabja vagyunk a lebirhatatlan nevetésnek Kardoss egy részeg zongorahangolót alakit s minden gesztusával, hangszinezésével, arcmimikájával egy urat szolgál: a Nevettetés a Mulattatás ősenségét. S mindezt azzal az utánozhatatlan leleményességgel, komikai bőséggel és pompas müvészettel cselekszi, melyről tulajdonképpen nem lehet irni, mert azt látni és élvezni kell. Aki látta és élvezte, az soha nem fogja elfelejteni

A közönség egyébként nagy tetszéssel fogadta a bemutatót és kitörő lelkesedéssel ünnepelte a szereplőket.

(b. p.)

---

x Itt a báli szezon! Eredeti párisi modellek után készitek ruhadiszeket és ékszereket. Modern ékszerek, ruhadiszek, csattok, klipszek nagy raktára. Praktikus ajándékok. „Ékszer ház", Piac ucca 40. szám.

FÉNYES JENŐ „ASSZONY A MÁGLYÁN" C. SZINMÜVÉNEK SIKERE GYŐRBEN

Dr Fényes Jenő debreceni irónak, lapunk irodalmi munkatársának „Asszony a máglyán" cimü szinmüvét a Magyar Játékszin társulata január 8-án adta elő Győrben nagy siker mellett. A győri lap a következő kritikában méltatja az előadást és a darabot.

„Kitünő tollal megirt társadalmi szinmü dr Fényes Jenő háromfelvonásos játéka Az alakok egytőlegyig hus-vér figurák, klasszikusan domborodnak ki a cselekmény hátteréből, amelynek megoldása egészen ujszerü, frappáns. Ezt a darabot elsőizben játszották a Magyar Játékszin müvészei, akik közül Bársony Aladár ez alkalommal is bebizonyitotta, hogy nagyszerü képességei a szinészi skála minden hangját müvészien tudja megszólaltatni. Váró Annyról is a legteljesebb dicséret hangján szólhatunk Drámai szinésznő a javából. Zich János a jövő igérete. Első nagyobb lélekzetü szerepében pompásan megállta a helyét."

BENDE LÁSZLÓ DEBRECENI SZINMÜVÉSZ OPERETTJÉT BEMUTATTÁK MISKOLCON

Szombaton este érdekes premier volt Miskolcon, az ottani városi szinházban. Bemutatták Bende Lászlónak, a debreceni Csokonai szinház tehetséges tagjának „Két kicsike szoba" cimü poétikus operettjét. A darab zenéjét Bethlen Bruckner László a miskolci szinház karnagya szerezte. Az operett szép sikert aratott s sokat tapsoltak a szereplőknek. Bende László nem mehetett el a miskolci bemutatóra, mivel ugyanakkor a „Csipetke" cimü operett bemutató előadásán szerepelt. A kollégák egyébként melegen gratuláltak a tehetséges szinész-irónak.

Tel. 12-24 Tel. 12-44

Báli ujdonságok

naponként érkeznek

Petrik Károly

női és férfi divat üzletébe, Szent Anna-u. 5.

Fémszövetek, strass és fémcsattok, klippek nagyválasztékban.

HA JÓL AKARJA ELTÖLTENI a mai **VASÁRNAP** napját

Siessen jegyét megváltani, A SZINHÁZ 3 ELŐADÁSÁRA.

Délután 3 órakor olcsó helyárakkal közkivánatra!

DUBARRY

(Operett.)

Délután 6 órakor olcsó helyárakkal a legizgalmasabb törvényszéki tárgyalás!

Előre megfontolt szándékkal

Este 9 órakor és folytatólag minden este az idény sláger operettje! Kardoss Géza felléptével! Jatzkó Ciával a cimszerepben!

„Csipetke"

Szerdán délután 3 órakor ifjusági! Magyar mese! Magyar zene!

Mézeskalács

Pénteken este:

K. VOITH ILONKA, SZÓRÁD FERI, a zenedei növendékek bevonásával, HALÁSZ karnagy vezénylésével

Parasztbecsület

opera!

Jegyek már válthatók!

Vigszinház.

Ma vasárnapi utólj

az uj filmcsoda

Katharine Hepburn

első filmje:

A szerető.

Előadások: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9.

Hétfőn, január 15-én először.

Mindenki filmje: **Modern Robinson**

Főszerepben: Ezer kaland hőse **DOUGLAS FAIRBANKS**

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Nagana", izgalmas dzsungeldráma Tala Birell főszereplésével. Megelőzi: „Katjusa", orosz világfilm Lupe Velez, John Boles főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

VASÁRNAP LESZ AZ IZRAELITA NŐEGYLET TEAESTÉLYE

A debreceni Izraelita Nőegylet szokásos teadélutánjait ebben a szezonban olyan érdekiődés és siker kisérte, hogy ez a tény, valamin a tagok óhaja arra késztette az elnökséget, hogy januárban a két órás, rövid teadélután helyett egy kiadósabb mulatságot: egy teastélyt rendezzen. A „kiadósabb" szó azonban csak a mulatság tartamára értendő, mert ez sem fog több kiadással járni, mint egy teadélután: belépődij most sem lesz, megjelenés hölgyeknek délutáni, férfiaknak sötét uccai ruhában A mulatság január hó 18-án, csütörtökön este 9 órai kezdettel lesz megtartva az Arany Bika szálló Üveg- és Bocskay termeiben. A zenét közkivánatra az üvegterem kitünő jazz zenekara fogja szolgáltatni. Záróra éjjel 1 órakor, igy a fiatalságnak lesz elég ideje a táncra. A nagysikerünek igérkező mulatságra a Nőegylet elnöksége ezuton hivja meg az egyesület tagjait, ezeknek hozzátartozóit és jóismerőseit.

Szeretetuzsonna az árpád-téri egyházrészben

Igen jól sikerült szeretetozsonna volt az árpádtéri egyházrészben január 11-én a gyülekezeti teremben. Az Árpádtéri Nőegylet tagjait, mint háziasszonyok Magyar Lajosné és Magyar Bertalanné látták vendégül. A szeretetozsonnán bibliát olvasott és imádkozott Magyar Bertalan h. lelkész. Záróimádságot Márki Kálmán s. lelkész mondott A szeretetozsonnán résztvettek, Péterffy Lászlóné, Gidáy Endréné, Kovács Lajosné Konkoly Jenőné, Tóth Imréné, Wietrikovszky Lajosné, Nagy Lajosné, Csereszny és Ferencné, Ferenczy Lajosné, Szánthó Dénesné, Kiss Istvánné Aszalós Imréné Szabó Istvánné, Monoki Istvánné, Farkas Dánielné, Kormány Lajosné, özv. Varga Zsigmondné Nagy Dezsőné, Ágoston Ilésné, Horsányi Istvánné, Ottó Lajosné, Juvancz Sándorné, Pásztor Lajosné, vitéz Katona Sándorné, Schmack Istvánné Miniehné, Kocsy Vilma, Váradv Erzsébet, Sándor Erzsébet, Vietrikovszky Margit, Medgvesi Piroska Ferenczy Rózsika, Nagy Mártuska, Őry Irénke, Varga Pirike, Ilvés Éta, Kovács Irénke, Németh Gizella, Böszörményi Klári, Kovács Blanka, Szegedi Irénke Gaál Böske, Csereszny es Aliz Kozák Eszti, Kiss Ibv, Gaál Marika, Szánthó Böske, Ferenczy Margit, Budaházy Mária, Száki Ilona, Böszörményi Erzsike, Ladányi Mariska, Báthory Matild, Báthory Erzsébet Nagy Róza, Almássy Magda, Dezső Juci, Minich Aranka, Kovács Lajos postatanácsos, egyházrészi h. gondnok, Hrabéczy Sándor, Kovács Kálmán, Birinyi János, Szabó István.

HIRDETMÉNY

Értesitem az érdekelteket, hogy a Debrecen sz. kir. város határában gazdálkodó vitézek telkeinek leltári felszereléséről készitett kimutatás a városháza és az elsőfoku közigazgatási hatóság hirdető tábláin kifüggesztetett.

A 3700—1932. I. M. sz. rendelet 4. §-a értelmében felhivom azokat, akikre — haszonélvezeti jog, vagy zálogjog folytán — valamely dolognak a leltárba való felvétele sérelmes, azt a körülményt az elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20. sz. földszint 46. számu szobájában) 15 nap alatt jelentsék be.

Debrecen, 1934. évi január hó 13.

Dr *Vass Károly* tb. főjegyző.

Hatóságilag engedélyezett végkiárusitás

Blumenstein Vilmos
rőlös és rövidáru cégnél
Piac ucca 14.
(Arany Bikával szemben)
Berendezés eladó.

Dugexportőrök megkárositották a debreceni gazdákat a sertéskivitelnél

Báró Vay főispán szigoru vizsgálatot rendelt el.

A kormány a sertéskivitelt ugy szervezte meg, hogy a gazdáknak minél nagyobb bevétel maradjon meg. Most arra jöttek rá az illetékes szervek, hogy a gazdákat megrövidítették, amennyiben a gazdáknak járó kiviteli engedélyeket dugexportőrök szerezték meg, a kivitel folytán elért magasabb árakat ők vették fel s a sertésekért a gazdáknak csak az itteni alacsonyabb árakat fizették ki.

Amint erre a visszaélésre rájöttek, azonnal megindították a vizsgálatot, amely most folyik.

A csalásokra ugy jöttek rá, hogy a külkereskedelmi hivatal, amely az exportálásokat ellenőrzi, megbízottat küldött *Debrecenbe*, hogy ellenőrizze a kiadott engedély miként felhasználását. Ekkor történt, hogy az egyik engedélyes elszólta magát a hivatalos kiküldött előtt, igy derült ki, hogy akinek az engedélye megvan, annak nincs sertése. Ezzel szemben a kormány célja az volt, hogy éppen a sertéstenyésztő gazdák kapják közvetlenül az engedélyt is a kivitelre.

Az elszólás alapján megindították a nyomozást és megállapították, hogy négy esetben nem a termelők kapták a kiviteli engedélyt. Minden kiszállított vaggon sertésnél 1200 pengővel kevesebbet kaptak a gazdák, mint amennyit kereshettek volna, ha a kiviteli engedélyt is ők kapják meg.

A vizsgálatokat báró Vay László főispán útasitására a legnagyobb erélyel folytatják és bekapcsolódott az ügybe úgy a Mezőgazdasági Kamara, mint Debrecen város hatósága is. A város különben felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez és a Külkereskedelmi Hivatalhoz is.

Báró Vay László főispán megtalálta annak a módját is, hogyan lehet a visszaéléseket megakadályozni.

Hasonló, nagyobbarányú visszaéléseknek jöttek nyomára néhány hónappal ezelőtt Szentesen is, de akkor elsendesedett az ügy, mert tévedéseknek minősitették az engedélyek kiadását. Ugy látszik, hogy mégsem tévedések, hanem szándékosságok forognak fenn.

Huszonöt éve áll fenn a Szociális Misszió Társulat

Kerek 15 esztendővel ezelőtt alakult meg a debreceni szervezet. — Segités munka és áldás jelzi az elmult 15 esztendőt.

Most ünnepelte az országos Szociális Missziótársulat fennállásának huszonötéves évfordulóját. Ezzel a jubileummal kapcsolatosan emlékezünk meg a Szociális Missziótársulat debreceni csoportjáról, mely kerek 15 esztendővel ezelőtt alakult meg. A legválságosabb és legszomorubb magyar időben, a világháború utolsó vergődései közepette, mikor tenger volt a szenvedés és megmérhetetlen a nyomor. Éppen a szenvedés enyhitésére és a nyomor legyőzésére fogott össze a kath. társadalom a Szociális Missziótársulat kebelében, hogy a szervezettség erejével tudhassa felvenni a harcot.

1918 február 24-én alakult meg a debreceni szervezet. Ekkor már az ország területén 47 csoportja működött a Szociális Missziótársulatnak. A debreceni szervezet első elnöknője és mondhatni, sok tekintetben megalapitója és megteremtője, Szentkirályi Tivadarné úrnő lett, aki egyébként is minden szép és jó mozgalomnak éltető lelke volt mindig Debrecen társadalmi életében. A fővédnöki tisztet az azóta meghalt gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök vállalata. Az alelnöki tisztet özv. Sziklay Emilné és Péchy Mária úrnők vállalták el. A Szociális Missziótársulat serénykedése révén sikerült még ez évben megalakitani Árpádházi Boldog Margitról elnevezett Leány Clubbot is. Jellemző, hogy ennek a friss és uj alakitású szervezetnek 256 tagja volt mindjárt az első esztendőben. Minden kedden és szombaton munkaórát tartott a szervezet, amelyen aztán a végzendő munkáról döntöttek s ügybeosztást minden egyes alkalommal más és más felváltva látta el. Osztályok alakultak a nővédelemre, a csecsecsemővédelemre, anyavédelemre és egy külön osztály vállalta a szegények gondozásának nagy és fáradságos munkáját. Ezen osztályok alakitása kapcsán kell megjegyezni, hogy éppen az anya- és csecsemővédelmet vállaló osztály elsőnek valósitotta meg Debrecenben azt, hogy a szegénysorsú gyermekágyas anyáknak megfelelő táplálásáról gondoskodott azzal, hogy tagjai hetenként egyszer, vagy havonként egyszer egy ebédet adott egy, egy szegény anyának.

A fiatal egyesületre azonban mindjárt a kezdet kezdetén nagy megpróbáltatás hárult, mikor is jöttek a forradalmi idők, majd a kommunizmus, mely csirájában igyekezett megfojtani minden karitativ keresztény mozgalmat, igy természetesen a Szociális Missziótársulat munkáját is. Ebben a nehéz időben sok megpróbáltatáson ment keresztül a helyi szervezet és ekkor vesztek el a hivatalos ügyiratai.

A legnehezebb időkben dr. Vásáry István, mai polgármesternek, akkor városi tanácsosnak nagy érdemei vannak akörül, hogy a szélsőséges elemeket sikerült megfékezni és legalább némileg gátat vetni a rombolásnak, pusztitásnak, ami kétségkivül Vásáry István érdeme, igy a Szociális Missziótársulat is hálás az azokban az időkben élvezett védelemért.

A román megszállás gyalázatos elnyomásában természetesen még mindig nem fejthette ki teljesen áldásos munkáját a szervezet, igy csak 1920. március 16-án tudott ismét megalakulni, mikor is mindjárt első tevékenysége az volt, hogy a roppant nyomor alatt küzködő középosztály segitségére siessen. Ekkor nyilt meg az első cipőjavitó tanfolyam középosztálybeliek részére, amit Németh Ferenc neves cipészmester vezetett nagy siker mellett. Az iskolai segitségnyujtásnak ugyancsak uj módját honositotta meg a szervezet ekkor, mert a Leány Club hat leány taggal vállalkozott arra, hogy a szegénysorsú iskolás gyermekek ruháit fogja foltozni, javitani.

1922-ben a szervezet megalakitotta a patronage szakosztályt hat taggal, majd a fogház misszió kezdeményezésével özv. Szücs Ferencné és Málnási Edéné úrnők szereztek elévülhetetlen érdemeket e téren. És ezekben az időkben már 438 tagot számlált a szervezet, sőt Püspökladányban is megalakitotta a Szociális Missziót.

1924-ben értékes gyermeknyaraltatási akciót vezetett le a Leány Club, majd a következő években a fogházmisszió erősödött meg és nagy teret nyert az iparostanoncok gondozása. 1928 és 29-ben megrendezik a mindenki karácsonyát a lelkes vezetők, ami ekkor nagy és értékes eredményt jelentett.

1931 és 32-ben nagy változás és fordulat állott be a társulat életében, a mennyiben Szent Királyi Tivadarné, a szervezet lelke és éltető megteremtője megrongált egészségének védelmére kénytelen volt visszavonulni és az utolsó tevékenykedései csak arra irányultak hogy alkalmas és megfelelő elnököt keressen a szervezet élére. A hűséges és minden tekintetben méltó utód Kazinczy Gáborné személyében került a szervezet élére és Horváth Antalné úrnő pedig az ügyvezető elnöki tisztet töltötte be. Az uj vezetőség a nemes elődök nyomdokait követve, megindította a szeretetnek és megsegitésnek önzetlen szép munkáját. Megalakitják a Nyilastelepi Asszonykört és Leányszövetséget, átszervezik a kórház-missziót és megindítják a kenyér-missziót, a SzEFHE tagjainak segélyezésére fényes sikerü guti kirándulást rendeznek és még többféle rendezéssel sikerült 1062 pengőt segély alakjában kiosztani, mig természetbeni adományozással 6355 pengőt értéket tudtak adományozásra fordítani.

Régi nyomdokokon haladt és halad az uj vezetőség a szeretet és segitséget nyujtás nemes elhivatású utján. Az elmult 15 esztendő után ujabb évtizedekre tervezett szeretet munka várja a megvalósitást a szeretet nevében. Segitséget adnak és könnyet törölnek a kereszténvi hitnek és igaz szeretetnek nevében.

15 esztendő munkássága nemes garancia a jövendőre.

A szeretet bőkezű még akkor is, ha ilyen nehéz és nyomoruságos időket élünk, mert a jótékony szeretet találékony a megsegités nyujtásában.

FÉNYESNEK IGÉRKEZIK A SZOCIÁLIS MISSZIÓTÁRSULAT F. HÓ 20-ÁN A BIKA DISZTERMÉBEN MEGTARTANDÓ HAGYOMÁNYOS TEAESTJE

F. hó 20-án este 8 órai kezdettel a Bika dísztermében megtartandó teaestélyt óriási érdeklődés előzi meg, melynek sikerét már előre is biztositja a háziasszonyok folyamatban levő és részben már elfogadott felkérése. Az eddig felkért háziasszonyok, kik a város előkelőségeiből kerülnek ki, élükön báró Vay Lászlóné főispán neje valamint Demény Géza altábornagy neje és Vásáry István polgármester neje s még igen sokan a város előkelőségei közül mind segitségére vannak a Szoc. Misszió egyesületnek, kik kivétel nélkül sorra fogadják el háziasszonyi tisztségüket. A háziasszonyok teljes névsorát jövő heti számunkban közölni fogjuk.

NAGYSZABASU TARSADALMI ESEMÉNY LESZ A BÉKÉSSY VIVÓCLUB JANUÁRI VERSENYE

Fényes keretek között rendezi meg január hó 21-én, vasárnap este hat órai kezdettel a Békéssy Béla Vivó Klub ebben a szezonban első vivóversenyét, amelyen a BEAC tőr és kardvivó csapatának legjobbjaival méri össze az erejét. Ez a vivóverseny igazi nagy társadalmi eseménynek indul, melyen az előjelekből itélve a város vezető és társadalmi kiválóságinak elitje fog megjelenni, akik már is bejelentették a verseny megtekintésére irányuló szándékukat. A nagy szabású versenyre a BEAC a legjobb csapatát küldi el és pedig indulni fognak: Bogáthy Erna, dr. Zöld, Palócz, Rasterich, akik már nemzetközi tekintetben is értek el nagyon szép eredményeket. A Békéssy B. VC csapatának összeállitása még csak az ehéten tartandó edzésen fog eldőlni, aminek megtörténte után közölni fogjuk az indulók névsorát.

A verseny zökkenő nélküli levezetését olyan nevekből álló zsüri, mint Rády, Misley, Kalmár, Bogáthy már előre biztositja. Ez a verseny erőpróbája lesz a debreceni vivóknak a stadion felavatással kapcsolatban rendezendő sportheténel, amelyből a vivók is kifogják venni a részüket és minden remény szerint csak akkor is öregbiteni fogják a debreceni és tiszántuli vivósport jóhirnevét.

Ne tegyen rossz fát a tüzre,
mert jó minőségüt is kaphat GABANYI utóda Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Tel. 24-49.
Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafütéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

„...és nemes érzéssel, rendithetetlen hittel induljunk tovább a szebb Jövő felé"

Hogyan kezdte meg a Kölcsönös Segélyző Egylet az 51-ik évet? Naponta száznál több új könyvecskét adnak ki. — Öt perc alatt folyósítják a kisipari kölcsönt.

Érdekes beszélgetés az egylet igazgatójával

Nemrégiben foglalkoztunk a Kölcsönös Segélyző Egylet 50 éves történetével és az intézet kiadott könyvének fenti utolsó szavait intéztük Somlyai igazgatóhoz, amikor beléptünk hozzá. Alig van ideje a beszélgetésre, percenként ujabb és ujabb emberekkel kell tárgyalnia.

— Érdekel bennünket, hogyan indult meg az 51-ik évtársulat könyveinek kiadása? — tettük fel az első kérdést.

— Évről-évre már október elején megkezdjük az uj könyvecskék kiadását, — válaszolja Somlyai, — hogy ezzel is kerüljük az éveleji torlódást. Az uj évtársulat könyvecskéinek kiadását március végéig szoktuk lebonyolítani, azonban természetesen legtöbb könyvet az év elején adtunk ki, mert tagjaink igy egyeztetik össze a naptári heteket a befizetési hetekkel. Naponta **több mint 100 uj könyvecskét adunk most** is ki és régi hüséges tagjaink mellett **sok uj tag jelentkezik a társadalom minden rétegéből.**

— Érdekelne bennünket, hogy a mai nehéz időkben, milyen befizetéseket vállalnak az emberek?

— Heti 50 fillértől heti 10 pengőig a leggyakoribb, de többen vannak, akik ennél nagyobb összeg fizetését is vállalják. Igen fontos, hogy **mi magunk engedjük, hogy tagjaink erejükön felül kötelezzék magukat.** Gyakorlatból tudjuk, hogy ki mennyit birhat el és ha valaki a könyv kiváltásával megitélésünk szerint nehezebben teljesithető kötelezettséget vállalna, egyszerüen **lebeszéljük** és kisebb könyvecske kiváltására kérjük, amit aztán a tagunk vigan teljesit is.

Amint kilépünk a hatalmas, fól megvilágitott pénztárterembe, azonnal megállapitjuk, hogy a szövetkezet tagjai különböző helyeken csoportosulnak. Kérdezősködésre megtudjuk, hogy az egyik nagyobb csoportnál az uj könyvecskék kiadasa folyik. A törzsbetétek és üzletrészek befizetését külön befizetési pénztárnál végzik és **ennél a pénztárnál is naponta 150—160 ember fordul meg.**

Egy másik csoportot a takarékbetét osztálynál találunk. Elmondják, hogy a szövetkezet betétállománya az elmult évhez viszonyitva mintegy **20.000 pengővel emelkedett.**

— Látnivaló, — mondja Somlyai igazgató, — hogy **a belső nemzeti tőkeképződés** megindult, másrészt ha idővel is, mégis rájöttek az emberek, hogy a **szalmazsák nem vastressor**, amellett, hogy a bankban elhelyezett pénz jókamatot is hoz, sokkalta jobbat, mint akár a föld, a vár a házvagyon.

Nagyobb csoportot látunk a váltóosztálynál is. Megtudjuk, hogy **mintegy 4000 váltó van a szövetkezetnél forgalomban.**

Arra a kérdésre, hogy mennyi gazda tagja van a szövetkezetnek, meglepődve vesszük tudomásul hogy a kihelyezésnek mindössze 8 százalékát alkotják a gazdaadósok és igy a gazdarendelet a szövetkezetet különösebben nem érinti.

Egy ujabb embercsoportnál azt a választ kaptuk, hogy itt folyósitják az **uj kölcsönöket.** Ez is meglepett bennünket, **hiszen széltében-hosszában azt beszélik, hogy nincsen hitelezés.**

— **Amint a válság enyhült** — mondja az igazgató — **nemcsak mi, hanem a többi debreceni intézetek is azonnal megkezdték a hitelezést,** igen természetes, hogy szigorubb hitelfeltételekkel. **A feltételek szigorusága nem a kamat feltételekben van,** — mondja mosolyogva Somlyai igazgató, — **hanem a fedezetben, a kölcsönösszeg felhasználásában és a visszafizetés garantálásában. »Jó kéz« tehát most is kap kölcsönt,** minden nehézség nélkül.

— És ez a csoport mit végez?

— **Itt folyósitjuk az Iparkamara által szervezett, a Kincstár és Debrecen városa együttes hozzájárulásából alakitott kisipari és kiskereskedői hitelakció kölcsöneit.** Tudtuk, hogy ezt a pénzt már nehezen várják, ezért úgy készitettük elő a lebonyolitást, hogy akik az Iparkamara felhivása szerinti okmányokkal jelentek meg, minden ügyüket elintézve, **4—5 perc alatt a pénzt kézhez is kapták.**

A pénztár előtt sokan állanak. Percenként ujabb emberek érkeznek, de percenként távoznak is. Naponta 4—500 ember ügyét elégiti ki a szövetkezet. Akiknek különösebb mondanivalójuk van, azok ügye az ügyvezető igazgatón kivül **Ackermann** igazgató elé kerül, az intézet tisztviselő gárdája pedig bámulatos szorgalommal dolgozik.

Az ucca hideg levegőjén egészen felfrissülünk. Valóban az volt az érzésünk, mintha méhkasban lettünk volna.

(—)

Gróf Zichy Géza halálának tizedik évfordulójára

Irta: Füredy F. Gusztáv

Amikor Zichy Géza gróf, a világhirű zongoraművész utoljára szerepelt a debreceni közönség előtt, közel járt már a hetvenhez. Tehát abban a korban volt, amikor előadóművész már ritkán áll ki a pódiumra. De Zichy Géza gróf élte végéig, pedig 75 éves volt, amikor meghalt, az a délceg, ideális megjelenésü és bámulatos fizikummal

Gróf Zichy Géza.

megáldott művész volt, akinek egy félszázad közönsége ismerte őt nem csak hazájában, hanem széles a világon. Amikor megjelent a pódiumon a zongorája előtt, mindenki érezte, hogy itt egy rendkívüli jelenséggel került szembe, a zenei művészet egy héroldjával, kinek világa nem erről a földről való. Költő volt, művész, zeneszerző és — arisztokrata. Gróf. Már ez utóbbi mivoltában is ritkaság a művészetek berkeiben, különösen az előadó művészetben. Hivatásos grófi zongoraművészről nem is tudunk a történelemben. De Zichy Géza gróf az volt. Még pedig a javából való. Európai dékorummal. Fejedelmi udvarok hódoltak előtte, mert ő maga is fejedelmi művész volt. rendkívüli és minden tekintetben lenyügöző hatású. Valóságos élmény a hallgatósága számára. És csodák csodája **félkezű** zongoraművész volt, mert **a jobb karját még tizenötéves korában elvesztette.** Hihetetlen akaraterővel küzdött világéletében a sorscsapással, mely őt érte, és ez az **akarom,** mely benne mindvégig működött, nem lendítette őt le kitüzött célja útjairól, nem ölte ki belőle azokat **az álmokat,** melyek lelkét betöltötték, szellemét felcsigázták. **Egy kézzel, a balkezével, a világ elismert zongoraművésze lett.** Csoda a maga nemében. Nem mint kuriózumot, mint **félkezű** zongoraművészt bámulta őt Európa minden nemzete, hanem egyáltalán, mint **nagy** zongoraművészt, kit jobb kezének hiánya nem feszélyezett. Beethovent, Chopint, Lisztet játszotta és hogy ez mit jelent, pláne egy félkezű zongoraművész számára, azt itt nem kell mondanom. Azonban Zichy Géza gróf még több is volt a magyar kultura számára, mint puszta előadóművész. Tudvalevőleg nagy költő is volt, az Akadémia, a Petőfi- és a Kisfaludy-Társaság tagja, azonkívül zeneszerző, közelebbről a magyar operairodalom egyik kiválósága, kinek művei Operaházunkban, de a külföldön is állandóan műsoron voltak. **(Alár, Roland mester, Rodosto.)** A wagneri művészet nagy hatással volt reá is az operairodalom terén, azonban Zichy nem volt wagnerista, sohasem lett az, mert magyar érzése, magyar gondolkozása és a magyar művészetbe vetett rendithetetlen hite megvédték őt minden idegen hatástól. Feltudta magát szabadítani Wagner mindent beárnyékoló művészetének varázsa alól. És ez az ő jelentőségének titka a magyar művészetben.

Bizvást elmondhatjuk, hogy a Széchenyiek, a Wesselényiek és Eötvös Józsefek fajtájából való volt. Nagy magyar szellem és nagy magyar művész.

Mint ember, a legbájosabb egyéniségek egyike a magyar kultura történetében. Arisztokrata volt az igaz, de talán csak a közéletben, mert a művészet mint ilyent őt soha sem ismerte. A művészetnek alázatos szolgája volt, ki mindig adottságokkal járult a művészet oltára elé, hogy azon áldozzon. És nagy istápolója is volt a művészetnek. Hihetetlen tehetsége és finom érzéke volt ahoz, hogy a fiatalabb tehetségeket felkarolja és a tekintetben nagy mesterének, az ember Liszt Ferencnek is méltó tanítványa volt.

Most tiz éve annak (éppen ma), hogy 75 éves korában meghalt. Neve aranybetükkel van felírva a magyar művészet történetében.

Tiszántuli ipari kiállitás és árumintavásár Debrecenben

A Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az összes debreceni érdekeltségek megrendezésében tartandó fenti vásár és kiállitás iránt országszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vásártanács megalakulása után az előkészitő munkálatok már részben befelyezést nyertek és a jövő hét folyamán kimennek azok az ivek, amelyekkel a résztvevők jelentkezésüket bejelenthetik.

A vásár területének heosztása és technikai elhelyezkedése olyan lesz, hogy azon az összes érdekelt iparágak, részben kollektiv kiállitás keretében, részben külön pavillonokban megfelelő módon fogják tudni áruikat elhelyezni.

A csoportositás között rendkivül érdekes rész lesz a kézműiparosok csoportja, amely szemléltetően fogja bemutatni a tiszántuli és a debreceni kézműves iparosság termékeit. Az élelmezési ipar, amelynek keretében a világszerte ismert hentesipar is felvonul, bizonyára szép rendeléseket fog tudni szerezni az ország fogyasztóközönségétől.

Szorgalmasan készül kiállitásra az asztalosipar is, általában a butoripar, amely Debrecennek egyik komoly ipar ága volt a multban is.

A bőripar, igy a timárok, a cipészek, csizmadiák termékei csoportositva, már előreláthatólag is igen szépen fogják reprezentálni ezt az ősi iparágat.

Általában vévę komoly feladat elé van állitva a vásár rendezősége a helyek beosztása tekintetében, hogy az nem csak külsőleg legyen szép és méltó Debrecen város nagyságához, hanem célszerűség tekintetében is megfeleljen az összes kivánalmaknak.

Ugy az épitményekre, mint a dekorativ külsőségekre is nagy súlyt helyez az ügyvezetés és e tekintetben is megteszi a szükséges intézkedéseket.

A «Debreceni Hét» nagy programmjában a Tiszántuli Ipari Kiállitás és Árumintavásár méltó módon fog elhelyezkedni s a Vásár ügyvezetése mindent elkövet, hogy a nagy erkölcsi eredményen kivül a város iparosai és kereskedői is megtalálják áldozataik ellenében a kellő ellenszolgáltatást.

A jövő hét folyamán valószinüleg már megjelennek az első propagandaplakátok is és nagyon kivánatos volna, ha a jelentkezések megindulása minél nagyobb számban történnék.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Kinceshalom u. 5. sz. házasingatlant azonnali beköltözhetési hatállyal árverés utján kivánom értékesiteni. Az árverést f. hó 16. napjának délelőtt 10 órájakor a Városháza, félemelet 12. számú szobában (gazdasági ügyosztály) tartom meg. Árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt naponként d. e. 8—2 óráig megtekinthetők. Az épület 2 szoba, konyha, kamara (részben alápincézve) s egy istálló helyiségből álló.

Polgármester.

Alberti gróf horogkeresztes puccsot tervezett Ausztriában

A kisérletet csirájában elfojtották

Bécs, január 13. A bécsi rendőrség politikai osztálya ma egész délelőtt folytatta a vizsgálatot a Frauenfeld nemzeti szocialista vezér lakásán meglepett tanácskozás ügyében.

A vizsgálat kiderítette, hogy Alberti gróf, az alsóausztriai Heimwehr csoport vezére, már régebb idő óta szoros barátságot kötött Frauenfelddel Ez a barátság még abból az időből való, amikor Frauenfeld börtönben volt. Ez alatt az idő alatt és ezután Alberti valóságos véd- és dacszövetséget kötött Frauenfelddel és ez a szövetség most pecsételődött meg az elmúlt napokban a bécsi Józsefváros egy szállójának, a Hammerandnak a szobáiban.

A tegnap éjjeli tanácskozások, amelyeken a bécsi rendőrség a nemzeti szocialista párt vezéreit Albertivel és társaival a Heimwehr több hívével együtt találta, — arra valók voltak, hogy megbeszéljék: hogyan lehetne az alsóausztriai Heimwehrnek a nemzeti szocialistákkal rokonszenvező csapatait a nemzeti szocializmus táborába átvezetni. Szó volt arról is, hogy az ilyen módon megerősödött nemzeti szocialista mozgalom hogyan vehetné át az uralmat Ausztriában.

A Heimwehr vezető köreiben természetesen már hónapok óta tudták hogy Alberti rokonszenvez a nemzeti szocialistákkal. Az alsóausztriai Heimwehr alakulatnál, amely különben is a legnépesebb Heimwehr tábor Ausztriában, az utolsó napokban óriási számban jelentkeztek felvételre. Ez a feltünő szaporodás arra vezethető vissza, hogy Alberti egyáltalában nem volt válogatós és egész sereg szélsőséges nemzeti szocialista elemet is felvett az alsóausztriai Heimwehr kebelébe.

A bécsi rendőrség folytatja a vizsgálatot és eljárást indit mindenki ellen, akinek ebben az ügyben része van. A nyomozást kiterjesztik azokra a megbízhatatlan elemekre is, akik az osztrák hivatalnoki kar kebelén belül horogkeresztes tevékenységet fejtenek ki.

TILOS A BESZÉD A HOROGKERESZTESEKKEL

Bécs, jan. 13. Stahrenberg herceg a Heimatschütz vezére ma parancsot bocsátott ki a Heimwehr alakulatokhoz, amelyben a legszigorubban megtiltja az alakulatok tagjainak, hogy a nemzeti szocialistákkal beszéljenek, vagy érintkezzenek. Aki ezt a tilalmat nem tartja be azt nyomban elbocsátják a Heimwehr kötelékéből.

Az uccákon járőrök sétálnak a középületeket erősen őrzik.

ALBERTI ÉS TITKÁRA MÉG A RENDŐRSÉGEN VAN

Bécs jan. 13. Alberti pártvezért tegnap politikai titkárával Flarral együtt kihallgatás céljából a rendőrségre idézték. Eddig még nem bocsátották szabadon.

FRAUENFELDET ÉS SCHATTENFROHT LETARTÓZTATTÁK

Bécs, jan. 13. A lapok értesülése szerint a feloszlatott nemzeti szocialista párt érdekében kifejtett tevékenység folytatása miatt letartóztatták Frauenfeld volt körzetvezetőt és Schatenfroh Ferencet, a Deutschösterreichische Taegeszeitung volt főszerkesztőjét. A rendőrfőnökség által megindított vizsgálat még folyik.

DOLLFUSS MEGINGATHATATLAN

Bécs, január 13. Az általános politikai helyzetre még meg kell említenünk, hogy Fey alkancellár és közbiztonsági miniszter és arvinszky közbiztonsági államtitkár, továbbá Schönburg-Hartenstein herceg hadügyi államtitkár közösen megállapitották, hogy a rendőrség, csendőrség és katonaság minden feltétel nélkül a kormány kezében van és a Dollfus-kormány helyzete változatlanul szilárd és megingathatatlan.

JANUÁR 15-ÉRE TERVEZTÉK A PUCCSOT

Bécs, január 13. Alberti Heimwehr vezér letartóztatásával kapcsolatban a következő értesülést volt alkalmunk szerezni:

Elhatározott dolog volt, hogy Alberti a Heimwehr szervezetnek őt követő részével csatlakozva Frauenfeld és Schattenfroh nemzeti szocialista vezérekhez és ezeknek titkos szervezeteivel együtt január 5-ig megvalósítja a nemzeti szocialista államcsinyt. Fey alkancellárnak biztonsági miniszterré való kinevezésével Dollfuss kancellár remek sakkhuzást hajtott végre a terv meghiusítására.

Az ARANY BIKA fehér szalonjában vasárnap és hétfőn

NOLDI és FINZI

búcsuestje.

16-án, kedden mutatkoznak be

KOLA a közismert dalköltő, zeneszerző tréja.

Az ifjuságnak a mezőgazdaságban való elhelyezéséről tárgyalt a kultuszminiszter

Hóman Bálint kultuszminiszter a legintenzívebb munkát fejti ki, hogy elősegítse az állástalan ifjúság elhelyezkedését.

Szombaton délelőtt többórás tanácskozás volt a kultuszminisztériumban ugyanesak ebben a kérdésben. Az OMGE, valamint a mezőgazdasági kamarák részéről Purgly Emil volt földmüvelésügyi miniszter és gróf Hoyos Miksa jelentek meg a kultuszminiszternél. Tanácskozás után Hóman Bálint kultuszminiszter a következőket mondotta:

— Megbeszéltük, hogy miképpen lehetne elősegiteni a diplomás ifjúság elhelvezkedését a mezőgazdaság körében. A most folyó tanácskozások arra irányultak, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek bekapcsolásával készitsük elő a talajt. Valószínűleg a jövő hét folyamán már meg is indítjuk az akciót az ifjúságnak a mezőgazdaság keretében való elhelyezésére.

— Ami az eddig lefolytatott tanácskozásokat illeti, csak annyit kívánok megjegyezni: megvan a reményünk, hogy tekintélyes számú állástalan ifjút tudunk elhelyezni a magángazdaságban.

Egy esztendő a debreceni Ipartestület életéből

Az új év elején minden egyesülés és társulás bizonyos mérleget készit az elmult esztendőről. Beszámolót, hogy mi is történt és ami történt, miért történt úgy, ahogy éppen történt. A debreceni Ipartestület beszámolóját adjuk itt alább olvasóink elé, amint azt Vagi István elnök nyilatkozatában elmondotta:

— A debreceni ipartestület 1933 ban — tekintetbe véve a rossz gazdasági viszonyokat — nagyon nehéz feladatok elé volt állítva. Megválasztásom után, emberileg minden lehetőt elkövettünk azzal az elsőrendü s nagyszerü erőből álló elöljárósággal egyetemben, valamint a tisztikar támogatásával, hogy ezekben a súlyos időkben iparostársaink kívánságait teljesithessük.

— A debreceni ipartestület belső életében ebben az esztendőben különösképpen a legteljesebb harmónia uralkodott és ha van is a vezetőség között, de tagjaink között is, elméleti, világszemléleti, vagy politikai nézeteltérés, az semmiesetre som oly mély, amely szétválaszthatna bennünket, de az a meggyőződésem, hogy az a támogatás, amelyben az ipartestület belső életében részesültem, annyit jelent, hogy a kézműiparosság vezetői, általában véve minden egyes tagja tudatában van annak, hogy osztályában az összetartás, kifelé az egyöntetü fellépés, sokkal hatásosabb eszközök, mintha egymást marcangolva, szétforgácsolódottan verekednék eredményekért.

— Azok az averziók, amelyek elnökségemhez fűződtek, nem váltak be. Mindenkor igyekszem és igyekeztem mentalitásomnál fogva is, arra az érdekeknek a komoly megvédéséért mindent el kell követnünk és az itt-ott észlelhető támadásokat úgy igyekeztem elhárítani, hogy egész szívvel és egész lélekkel, szilárdan helytállottam az iparostársaimért folyó küzdelmekben.

— A debreceni ipartestület, mely az ország legnagyobb ipartestülete, — gazdasági befolyása a kézműiparosság sorsának országos intézésében is komoly szerepet kapott.

— A Tiszántuli Ipari Vásár megteremtésének és sikerének kulcsa ugyancsak a debreceni iparosság lelkes táborában van. E Tiszántuli Vásár előkészületeinek a folytatása január havában már meg is kezdődik és azok a primitiv eszközök, amelyeknek birtokában felejthetetlent alkotott a debreceni kézműiparosság lelkesedése most még intenzivebb és hatalmasabb erővel fog megnyilvánulni a »Debreceni Hét« keretében megrendezendő II Tiszántúli Ipari Vásáron. Addig, amig az elsőnél, a kézművesiparosságnak elsősorban a keretek megalkotásában volt oroszlánrésze, úgy most már, mint komoly termelési tenyező is meg fog jelenni a kiállitás szinpadán, bebizonyitandó, hogy a magyar kézművesipar felveszi a versenyt a világ minden olyan iparágával, amely e téren működik. A Kamara elnöksége, főtitkára és vezérkara, az ipartestület lelkes gárdája: Wangor Antal, Szendrei Sándor és Mázló József alelnök urak, tisztviselőkara, de minden érdekképviselet is, keményen összefogva, olyat fog a világ elé tárni amely messze túl fogja haladni még azokat a reményeket is, a melyeket én — optimista létemre — ezekhez a kiállitásokhoz mindig is tűztem.

— A debreceni ipartestület belső adminisztrativ életében is állandóan a legintenzivebb munkát végzik.

— Sajnos ezzel a munkával szemben áll a tény, a valóság, hogy bármennyit dolgoztunk és bármennyire törekedtünk is biztositani iparostársaink megélhetését, — éppen arra való tekintettel, hogy az általános gazdasági viszonyok igen sok akadályt gördítettek ezen törekvésünk elé, — eredményeink nem egészen érzékeltethetők.

— A debreceni iparosság azonban ezzel a sulyos gazdasági nyomással szemben is megőrizte lelkének és gondolatainak frisseségét, kitermelődött belőle a testvéri együttérzés és megértés gondolata. A karácsonyi ünnepségünk, a mely többszáz iparos családtagot mentesitett néhány napra gondjaitól és amely napon csak élelmiszerekben *mintegy 18 márssát osztottunk ki*, nem említve a tüzelőanyagok és egyéb szolgáltatásokat, - bizonyította be hogy a város kereskedőinek nagyrésze, akik ezekhez az eredményekhez a maguk részéről is hozzájárultak, — az iparosság nehéz helyzetében ők is készek minden áldozatra.

— Erkölcsileg is nagy sulyt helyeztem mindig arra, hogy az iparosság egységét nemcsak szavakban, de tényekben is kifejezésre juttassam. Ez már jelentkezett az Iparoskör fennállásának évfordulóján is, de teljesen kiformálódott abban a szilveszter-éjszakai összejövetelben, amelyet most, 1934-re virradóra a debreceni ipartestület, az Iparoskör összes helyiségeiben rendezett meg. Ezen a Szilveszter-éjszakáján, egy új esztendő küszöbén tett fogadalmat Debrecen iparossága, hogy az összetartásban rejlő erőt teljes mértékben kihasználja és felhasználja gazdasági életének javitására és biztositására.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK SÁTORALJAUJHELYEN

Budapest, január 13. Vasárnap Sátoraljaujhelyre utazik Gömbös Gyula miniszterelnök, hogy résztvegven a nemzeti egység pártjának zászlóbontó nagygyülésén. A következő képviselők kisérik el a miniszterelnököt útjára: Sztranyavszky Sándor, Bessenyey Zénó, Brandt Vilmos, Dési Géza, Brogly József, Görgey István, Kálmán István, Láng Boldizsár báró, Navratil Dezső, Szüts István, Temesváry Imre, Zsigmond Gyula, Zsóry Lajos, Lányi Márton, Káger József, Melczer Lilla, Bárczay János, valamint Antal István sajtófőnök.

UJ VÁLASZTÁS LESZ A MEZŐKERESZTESI VÁLASZTÓKERÜLETBEN

Papp-Szabó Károly, a mezőkeresztesi választókerület képviselője bejelentette Almássy László képviselőházi elnöknek és Sztranyavszky Sándornak, a Nemzeti Egység pártja országos elnökének, hogy mandátumáról lemond. A lemondást a képviselőház keddi ülésén fogja Almássy László a Ház tudomására hozni és megteszi az intézkedéseket az uj választás kiirására.

Regényes házasság

Debreceni urleány házassága a francia idegenlégió hadnagyával.

Müller Tamás, debreceni származású volt 39-es zászlós a világháboru után, az akkori idők zürzavarában nem birván elhelyezkedni a polgári életpályán, külföldre ment és sok hányattatás után beállt a francia idegenlégióba, hol hadnaggyá léptették elő. Müller Tamást szivből fakadó szerelem füzte Uray Dóra debreceni urleányhoz, néhai Uray Károly szatmári nyug. főjegyző leányához.

Urayék az összeomlás után Debrecenbe költöztek és Uray Dóra itt ismerkedett meg Müller Tamással.

A fiatal szívek vonzalmát nem változtatta meg sem az idő, sem az, hogy Müller oly messzire került. Állandóan leveleztek egymással és most, hogy a volt magyar zászlós az idegenlégióban karriert csinált, — megesküdtek. Párisban volt a házasságkötés, ahová kivitte meny asszonyát a magyar származásu légiós tiszt. Az esküvő után a férj állomáshelyére, Algirba utazott az ifju pár. Elkísérte őket a boldog uj asszony nővére is. Utközben, Marseillesben lefényképeztették magukat a kikötőben és a fényképet elküldték Debrecenbe.

»Nagyon boldog vagyok és jó dolgom van«, irja Müller Tamás francia idegenlégiós tiszt felesége.

Az ifju pár Marseilles kikötőjében.

Vadász Endre képei

Vasárnap délelőtt egy képkiállítás nyilik meg a Déri-muzeumban. *Vadász Endre* állította ki ujabb képeit a muzeum baloldali tárlati terében.

Vadász Endréről magáról nem kell ismertetést irnom. Fővárosi és külföldi sikereiről gyakran beszámoltak a lapok. Debreceni, évenként megismétlődő tárlatai élénk és jó emlékezetében vannak mindenkinek, aki érdeklődik a művészet iránt Debrecenben. De azt is tudja minden debreceni műértő, hogy Vadász Endre, a sokoldalu és hajlékony fiatal tehetség még eddig minden évben meglepetést szerzett közönségének, állandóan alakuló, folyton tökéletesedő művészetének minden évben egy uj fejlődési fokát mutatva.

Lássuk tehát milyen Vadász Endre művészetének idei arca?

Aki a kiállító terembe lép és bár futólag is végigtekint a falakon függő, nem tulságosan nagyméretü és nem is nagyszámu képeken, annak lehetetlen nem látni, hogy itt már nem a bontakozó ifjukor lágy, kellemes, bizonytalan vonásaival áll szemben. E képek mögül már egy határozott, kemény vonásu ábrázat tekint a nézőre, egy elmélyedő férfiléleknek a tükrei ezek s e lélek mélyén már egy csöpp melankólia is rezeg.

Nem mintha Vadász Endre többnyire nagy tájakat, széles horizontokat felölelő képein nem találnók meg többé azt a sok apró, rejtett, játékos részletet, amelyek kifogyhatatlan ötletességükkel, mosolyra késztető bájokkal mindig egyik fő varázsereje voltak a Vadász képeknek. Ezek az édesen naiv, esetlenségükben is kecses emberi és állati figurák most is ott bujkálnak Vadász Endre képein s felfedezésük sokszor a »rejtett kép« megfejtésének örömével is fokozza a néző művészi élvezetét. Régi kedves apró figuráihoz még ujakat is gyüjtött a művész mult évi nagybányai tartózkodása idején: nyujtott nyaku, görbe szarvu apró fekete bivalyokat, tapsifüles, ugrándozó nyulakat, a vándorcirkusz cifra-nyomoru bohócait és lompos-borzos fenevadait.

Mindezek a komikusan kedves alakok kétségtelen bizonyítékai; hogy Vadászban, mint minden igazi művészben, valami örök gyermeki kedv is lappang. És mégis az a biztonság, amellyel Vadász Endre megkomponálja a való vidékből gyakran csak ihletet merítő, szabadképzelet alkotta tájait, az a nemes harmónia, amelybe eleven, tarka színeit egyesíti, már kiforrott, tiszta férfi művészet. Vadász Endre bizonyos tekintetben már oly magaslatokig jutott el, ahonnan nincs felfelé vezető ut: eljutott a maga eszközeinek abszolut biztos kezeléséig, eljutott a maga festői problémáival szemben a fölény biztonságáig. Akár ragyogó fehérségü bájt és nagyságot egyesítő havas tájait nézzük, akár a tarka színek pompájával megörvendeztető, nyári napfénytől — képeit (»Havas ut«, »Bucsusok«), legujabb téma-szerelméből: a cirkusz világából való felfedezésszámba menő ábrázolásait (»Cirkusz, Bohócok«), mindenütt a hiánytalan müremek benyomását érezzük. Érdekes: egy-egy képén, hogyan egyesíti Vadász Endre kedves témaköreit: a cirkuszsátor kupját pompás képpel tudja komponálni Nagybánya festői hegycsucsaival; az artisták figuráinak lélekbemarkolóan mély és emberi ábrázolásában a groteszkül kedves alakok teremtésére ösztönző hajlamait is kiéli.

Grafikái közül rézkarcgyüjteményéről kell legkevesebbet mondanunk, hiszen ezeket legjobban ismeri a közönség. Vadász Endre ennek a müfajnak kétségtelenül egyik legkiválóbb mestere, de most tollrajzaiban is (Sürgönypóznák) hasonló tökéleteset alkotott. Mint rézkarcain, itt is az a legcsodálatosabb, hogy néhány egyszerü és keményen meghuzott vonalba mennyi hangulatot tud belopni a művész.

Kétségtelen, hogy Vadász Endre e kiállítással eljutott művészi pályája tetőpontjára. Debrecen művészeti életének egyik legjelentősebb értéke, hogy ez a festő itt alkotja nem egyszer sajátosan debreceni tájakat áhrázoló képeit. A debreceni müpártoló közönségen a sor, hogy ennek a nagy debreceni tehetségnek megadja a kellő erkölcsi és anyagi megbecsülést.

Müpártoló.

70 ezer pengő évi bevételi többletet jelent a városnak a fogyasztási adók ellenőrzése

Az adóellenőrök helyzetük javitását kérik.

Egy alkalommal már szóvá tettük a városi fogyasztási adóellenőrzők nehéz helyzetét, akik a mult év végén azzal a kérelemmel fordultak a város vezetőségéhez, jelesen dr. Vásáry István polgármesterhez, hogy részükre segélyt utaljon ki, vagy fizetésüket emelje. Ebben a cikkünkben rámutattunk arra, hogy ezek a derék tisztviselők sokszor az életüket kockáztatják a város vagyonáért és bevételeinek biztosításáért.

Annak idején, mikor 1932. év februárjában a város alkalmazta a fogyasztási adóellenőröket, a fizetésükre évi 20.000 pengőt irányoztak elő. **Ebből a 20 ezer pengőből 30 adóellenőrzőnek, családtagjaikkal együtt 125 embernek kell megélni évente.** Havonta tehát egy-egy tisztviselő **68 pengő 60 fillért kap,** ami bizony egy ember élelmezésére sem sok, hát még egy család eltartására. Már pedig az adóellenőrzők jobbára nős, családos emberek.

Ezzel szemben a fogyasztási adóhivatal **1932-ben 75 ezer pengővel nagyobb összeget vett be, mint 1931-ben.** Az 1933. évben a borfogyasztási adót leszállították 50 százalékkal, azaz 18 fillérről 9 fillérre. Ennek ellenére az adóhivatal nemcsak megtartotta az 1932. évi eredményt, sőt a fogyasztási adó **szigoru és lelkiismeretes kezelése relative 70 ezer pengő többletet hozott a város kasszájába.**

A borellenőrzők nagy családjukkal valósággal nyomorognak és az elmult szomorú karácsony után minden remény nélkül néznek az eljövendő idők elé. Az egyik borellenőrző érettségi előtt álló fiát haza küldték az iskolából, mert édesapja nem tudott elszakitani 68 pengős fizetéséből egy fillért sem a tandíjra. Egy másik ilyen kistisztviselő kénytelen volt egyetemista fiát otthon tartani, mert még a beiratási költséget sem tudja fedezni Sokan kényteenek havonkint változtatni a lakásukat, mert a lakbérrel is hátralékban vannak. Az egyik borellenőrző két év alatt hétszer változtatta a lakását.

Emellett ezek a szegény tisztviselők állandóan ki vannak téve, hogy a csempészek dorongokkal vagy botokkal támadják meg őket kötelességük teljesítése közben. Megtörtént, hogy az egyik csempész két pengővel megakarta vesztegetni az ellenőrzőt, tudva annak lehetetlenül rossz anyagi helyzetét. Az illető természetesen nem fogadta el a pénzt, hanem azonnal jelentést tett az esetről főnökénél.

Figyelmébe ajánljuk a város nemesszivü polgármesterének ezeknek a szegény kistisztviselőknek a helyzetét. Öt hónappal ezelőtt adták be kérésüket s ez az akta még mindig nincs elintézve. Ha van mód rá, akkor mielőbb meg kell segiteni azokat a tisztviselőket, akik mindig többet adnak, mindig többet ajándékoznak a köznek, mint a köz nekik.

Közlemény a takarékossági könyvecskével vásárlók figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk nb. tudomásukra, hogy a

Schőn Sándor cég

Ferenc József-út és Csapó ucca sarok speciális keztyü és orvosi cikkek szaküzletével a »Takarékosság« kiszolgáló cégei sorába visszalépett és a legnagyobb örömmel áll ujból rendelkezésére vásárló közönségünknek dús választékával és a legolcsóbb árakkal.

Kitünő tisztelettel

»TAKARÉKOSSÁG« KERESKEDELMI RT.
Debrecen, Deák Ferenc u. 6. sz.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta utján behozott fogyasztási adóköteles cikkeit — bor, sör, hus s szeszes italok — a behozataltól számitott 24 óra alatt bejelenteni a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigoru ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszorosáig terjedő birság összegében elmarasztaltatik.

Debrecen 1934 január 10.

Városi adóhivatal.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK

A Szent Anna utcai bérházban több rendbeli négyszobás, továbbá a Füvészkert u. 4. sz. bérházban egy négyszobás teljes komfortos lakás kiadó.

A bérbeadás tárgyában értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula házgondnoknál 2—5 óra között a Szent Anna utca 10—12. sz. bérházban, valamint a városháza I. em.. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

HIREK

RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.
MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.

— **Istentiszteleti rend vasárnap, 1934 január hó 14-én, a ref. templomokban** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután öt órakor Kovács József. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délelőtt 11 órakor dr Lencz G. Sándor, — délután öt órakor Kiss Antal Jenő. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután öt órakor dr Módis László. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután három órakor Márki Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután öt órakor vallásosestély: Biky Gábor. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Gönczy Gábor th. — Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Árpád th. — Dóczi intézetben délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc. — Nyilastelepen délután 3 órakor Hudák György th. — Csapókertben délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Halász András. — Kunpálhalmon délután 2 órakor v. Szabó Endre. — Bánkon délelőtt 10 órakor dr Ilyés E. Fancsikán délelőtt 10 órakor Kovács Árpád. — Macson délelőtt 10 órakor Kántor József. — Wolaffkatelepen délután három órakor Bartha Tibor th. Sámsoni uti iskolában délután négy órakor Halász András. — Paczon délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. — Téglaskertben délután 3 órakor Nagy Dezső th. — Kerekes-telepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. — Nagyhegyesen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. — Dombostanyán délelőtt 8 órakor. Pallagon délelőtt 10 órakor és Kismacson délután három órakor Mezey Béla. — Hármashegyen délelőtt 9 órakor Benke Tibor. — Alvinczy téren délután 3 órakor Tóth Sándor. — Téglavetőben délután három órakor Benke Tibor.

Faipar

— **Vasárnapi rend a róm. katolikus templomban és az iskolakápolnákban.** Vízkereszt utáni II. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Féltíz órakor ünnepélyes nagymisét mond és utána prédikál dr Lindenberger János apostoli kormányzó. — Délután öt órakor litánia. — Csapókertben délelőtt 10 órkor szentmisét mond és prédikál Krummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Révész István káplán. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Auguszta szanatóriumban délelőtt 9 órakor Szabó Imre káplán. — Szepesen délelőtt 9 órakor Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

— **Vasárnapi templomi rend a görög szertartásu róm. kath. templomban.** — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, nyolc órakor diákmise, kilenc órakor katonamise, 10 órakor nagy szent mise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, négy órakor vecsernye, utána szentségimádás. A téglaskertben délelőtt 10 órakor Fodor Antal segédlelkész tartja a szentmisét és a szentbeszédet.

— **Ady emlékének áldoz az egyetemi ifjuság.** Mint ismeretes, e hó 28-án, vasárnap lesz 15 éve Ady Endre halálának. Ebből az alkalomból a bölcsészek „Árpád" Bajtársi Egyesületének „Csokonai" vezértőrzse Ady-emlékünnepet rendez a kollégium dísztermében. Az emlékünnepély műsorát később közöljük.

A „Debreczen Meseszinháza" tavasszal kezdi meg előadásait

Ujabb kedves meglepetés olvasóinknak — Tehetségkutatás a gyerekek között. Gyermekszinészek fognak fellépni a szindarabokban.

A „Debreczen" újabb meglepetéssel kiván kedveskedni olvasóinak. Tervbe vettük ugyanis, hogy az idő javulásával, február hó végén, vagy március elején, megcsináljuk a

„Debreczen Meseszinházát".

Ezt a kedves és bizonyára nagy örömet kiváltó tervünket az Uránia mozgófényképszinházzal együtt és karöltve fogjuk valóra váltani. Olyan előadásokat akarunk olvasóink gyermekeinek nyujtani, amelyek emlékezetesek maradnak s amellett a gyermekek ambicióját is növelni fogják.

Az eddigiek szerint a következő mesedarabok kerülnek bemutatásra:

Hamupipőke.
Hófehérke és a hét törpe.
Csipkerózsika.
A hét holló.
Ludas Matyi.

A szindarabok szereplőit a tehetséges debreceni gyerekekből válogatjuk ki.

5—10 ÉVES GYEREKEK LÉPHETNEK FEL A DARABBAN.

Jelentkezni lehet fiúknak, lányoknak. Hogy mikor, hol és hogyan történik a jelentkezés, azt annak idején közölni fogjuk. Bizottság válogatja majd ki a jelentkezők közül a legtehetségesebbeket. Ezeknek a fényképeit a lapokban is közölni fogjuk.

Hisszük és reméljük, hogy olvasóink körében megértéssel és tetszéssel találkozik a „Debreczen Meseszinház" felállításának gondolata, amellyel természetesen elsősorban a gyerekeknek akarunk kellemes és tanulságos szórakozást nyujtani, de bizonyosra vesszük hogy a szülők is érdeklődni fognak a gyermekszinház előadásai iránt.

— **Törös Károly kitüntetése.** Szép kitüntetés érte Törös Károlyt a debreceni ref. tanitótestület és a debreceni általános tanitótestület elnökét. Dr. Baltazár Dezső, tiszántuli egyházkerület püspöke a kerületi közgyüléstől nyert felhatalmazásánál fogva örökös igazgatóvá nevezte ki. A kitüntetett, mint pedagógus, mint szónok és mint iró az egész ország tanitósága előtt ismertté tette magát. Debrecen város közönségének minden rétege jól ismeri igen sokoldalú munkásságát.

— **Vallásos estély az Ispotályi templomban.** A ma délután 5 órakor kezdődő vallásos estélyen a gyülekezeti énekek után Kátét olvas és imádkozik Felker János egyetemi quaestori ellenőr, lelkész, közének után Kátét magyaráz és Uri imát mond Biky Gábor ref. polgári leányiskolai vallástanár. A megmagyarázott hitcikkelyhez simuló alkalmi előadást Kiss Ferenc segédlelkész tartja, szólóénekkel pedig Benyhe Imre ispotályi énekvezér müködik közre, aki Kovács S.: »Szeretlek Isten« kezdetü szép éneket adja elő saját orgonakíséret mellett. A vallásos estélyt Kulcsár Dezső segédlelkész imája zárja be.

x Kozmetika, szempilla meghosszabbitás, hajfestés minden árnyalatban, tartós ondolálás géppel, gép nélkül, parókakészités, kölcsönzés. Komáromné, Bika bérház.

— **Az ügyvédszövetség debreceni osztályának** január hó 16-án, kedden délután 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében megtartandó rendes heti összejövetelén, a 13 évi amerikai távollét után nem rég hazatért dr. Serly Béla ügyvéd tartja meg előadását »Az amerikai jogéletről«. Az összejövetelre a kartársakat ezuton hivja meg és teljes számú megjelenést kér az Elnökség.

x Kosár gyékény faedények árusitását Kossuth uccáról Hatvan ucca 53. alá helyeztem.

— **Elmarad a ma estére tervezett müsoros est a KIE-ben.** A ma estére tervezett müsoros-estét az előadó betegsége miatt más vasárnapra halasztották. Az uj időpontról értesitik a közönséget.

butorai

x Párisi Kozmetikai Szalon vezetését átvettem. Kiss Böske, Piac u. 61.

— **Megszünt iparok.** A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából: Egri Gyula szatócs, özv. Kerékgyártó Ferencné borbély és férfiodrász, Harstein Józsefné szatócs, Rásó Antal gépészkovács, Simon Ferenc 20-as számu bérkocsi, Bónis Jenőné nőiszabó, Kovács István és Szántó Vince kerti vetemény árusitás, Farkas Zsigmondné kifőzés, Bónis Jenő férfi és női konfekció, özv. Gombácsi Sándorné gyümölcs kiskereskedés, Friedmann Jakab sütő, Kiss Ferenc talyigás, Blum Sándor bor és szeszes italok közvetitése, Arany Gábor férfiszabó, Korsós Imréné szatócs, Bónis László borbély és férfifodrász, Weisz Miklós bőrkereskedés, Törő Sándor és Mán Vazul tojás, baromfi, gyümölcs, tej, tejtermék, zöldség és főzelék kiskereskedés, Lövinger Sarolta nőiszabó, Schenkengel Imre varrógép és kerékpár kiskereskedés.

x Ha olcsón akar szöveteket vásárolni, forduljon bizalommal Debrecen legrégibb posztóáruházához, — Kupfer, Kistemplombazár.

megbizhatók

x Vagyon és boldogság a jó tanács, mert pénzbe nem kerül, ha Mayer Emil okl. gépészmérnökhöz megy rádiójával Transzformátorok legolcsóbban, legtökéletesebben. Rádiók, alkatrészek alkalmi vételek. Villanyszerelés, javitások. Burgundia 15. Telefon: 15—79.

x Husz fillérért olvashatja az összes **könyvujdonságokat.** Ujdonságok naponta. Kultura Antikvárium, Szent Anna 3.

— **A Gazdasági Liga nagygyülése.** Az Országos Gazdasági Liga folyó hó 27-én, délelőtt 11 órakor tartja nagygyülését Budapesten (V., Zoltán u. 16. sz.) saját helyiségében. Néhai gróf Hadik János elnök emlékének a méltatása után, határoz a közgyülés az egyesület fennállása, vagy pedig a felosztalása tárgyában s a fennállás elhatározása esetén a lemondó régi vezetőség helyébe: elnököt, alelnököket és elnöki tanácstagokat választ a közgyülés 3 évre. Azok a tagok, akik a liga további fentmaradása mellett vannak, országos nevü elnök vezetésével gyakorló gazdákból óhajtják az uj tisztikart összeállitani s a kisgazdák érdekében produktivabb munkásságot akarnak a jövőben a termelés, közös értékesités, stb. terén kifejteni.

x Arcfehéritő „AREKLOSZ" puder helyett, mitesser, pattanás ellen Takács illatszertárából, Csapó 31.

— **Jazz-zongoraiskola.** A magyar zeneirodalom kétségkivül egy igen értékes és nélkülözhetetlen tananyaggal gyarapodott, amikor a sajtó alól kikerült Szekeres Ferenc és Gerő György: Jazz-zongoraiskolája. A jazz-játék az általa alkalmazott legtöbb hangszer technikáját néhány év alatt rohamosan fejlesztette, a zongorajátéknak pedig egészen új és sajátos módját teremtette meg. Az új, első magyarnyelvü jazz-zongoraiskola, a jazz-zongorajáték szellemét és technikáját igyekszik fokozatos rendszerbe foglalni. Akik a Cramer etüdöknek megfelelő technikai képzettséggel rendelkeznek és a technikafejlesztő gyakorlatokat állandóan tanulmányozzák, egy év alatt elsajátithatják a jazz-zongorajátszás technikáját és játékmódját. Nagy nyereség az iskolát kiegészitő feladatok tára, mely feladatokat irásbeli dolgozatok alakjában kell kidolgozni. A szerzők módot adtak, hogy rövid úton ezek a dolgozatok javitás és elbirálás céljából a Szekeres-féle jazz-iskolába kerülhessenek. Mint maga a jazz, az új jazz-zongoraiskola is ötletesen, szellemesen van felépitve. Ára 5 pengő.

— **Uj iparosok és kereskedők.** A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába: Tárnok Lajos fényképészet és fényképnagyitás, Jándi János férfiszabó, özv. Somogyi Sándorné koresma, Leitner Anna szatócs, özv. Somogyi Sándorné dohányzási mellékcikk, gyufa, papir, levelezőlap, levélpapir, irószer és sajtótermék kiskereskedés, Kovács Józsefné kifőzés, Vásári Róza baromfi tojás, gyümölcs és főzelék kiskereskedés, Szántó Vince birgonya, dinnye, kerti vetemény kiskereskedés, Markovics József termény, mag, olajmag, takarmánynemü és lisztkereskedés, illetve nagybani és kicsinybeni vétele és eladása, Farkas Dezső leszurt és bőrben hagyott borju kiskereskedés, Molnár Imre épület és müakatos, Gál Imre cipész, Klein Gyula bőr- és textil hulladék kiskereskedés, Geréb József szatócs, Csóka Sámuel gyümölcs, főzelék, tojás és baromfi kiskereskedés, özv. Farkas Imréné fehérnemü varrás, Weisz Mária kenyér, liszt és korpa kiskereskedés, Faltai Pál mezőgazdasági termény kereskedés nagyban és kicsinyben saját számlára és bizományban, Nagy József cipész és csizmadia, Rosenfeld Lili textil, divatáru és nőikonfekció kiskereskedés, Szatkó Jenő 19.000—1925. F. M. sz. rend. korlátai között tej, sajt, vaj és csemegekiskereskedés, Spitzer Menyhért cipészkéreg és ecetforgács készités, Nagy Béla cipész és csizmadia, Hegedüs Katalin nőidivat kalapkészitő, Weisz Jenő szatócs, Tollas Sándorné szatócs, Bolgár Bertalanné cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, kenyér, péksütemény, tej, tejtermék, zöldség, főzelék, tojás, baromfi kiskereskedés, Lovas Kálmán épitési vállalkozó, Szilágyi László parkettázó, Vizesi Gyula mindennemü gázvilágitási telepek, a vízellátást szolgáló mindennemü müvek létesitése és berendezése, ideértve a csővezetékek létesitését, javitását, mérőeszközök felszerelését, továbbá központi fütőberendezések létesitése és javitása, Nagy Antal és Nagy Antalné gyümölcs, déligyümölcs, tojás baromfi, pattogatott tengeri és dinnye kiskereskedés, Hajdu József kirakat és ablaktisztitás, Löwenstein Marcell liszt, korpa, hüvelyes vetemény és termény nagykereskedés, Szabó János kávémérés és kifőzés, Bakos Lajos cipőtisztitó, Kinyik János cukorka, bazár, üvegáru és festmény kiskereskedés, Nagy Istvánné élő- és müvirág és koszoru kiskereskedés, Balogh Sándor koresma, Dávidházy Kálmánné telephelyről való bérautó fuvarozás.

Piac-utca 32.

UJSÁG irodalmi estje

a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja munkanélküli segélyalapja javára

Fellépnek: Márai Sándor, Nagy Endre, Pünkösti Andor, Zsolt Béla

Arany Bika nagytermében

február 18-án.

— **Juhász Géza dr előadása.** Juhász Géza iró és esztétikus, a Modern magyar irodalomról ad elő a jövő vasárnap január 21-én délelőtt 11 órakor a Déri muzeum előadótermében, a Cobden Szövetség szemináriumában.

— **A városi nyugdijas tisztviselők és alkalmazottak figyelmébe.** Polgármester Ur Őméltósága a városháza keresztépület 1. számu szobát, a hétnek minden szombatján délután 3—5 óráig a beiratkozások és esetleges megbeszélések végett átengedte. Ez időkben ott fog tartózkodni a pénztárnok és az elnökség v. tisztikar egy-egy tagja. A beiratkozás közös érdek. Az elnökség.

— **Felhivjuk a Leányklub tagjait,** hogy január 14-én délután 6 órakor a gimnázium tanácstermében megtartjuk január havi gyülésünket. — Előadó dr Lindenberger János apostoli kormányzó ur. Kérjük a tagokat, hogy már háromnegyed 4-kor jelenjenek meg. A vezetőség.

— **Férfiszabómesterek figyelmébe!** A debreceni Ipartestület férfiszabó szakosztálya f. hó 17-én szerdán este hét órai kezdettel az Ipartestület helyiségében ülést tart. Tárgy: Kereseti adó felmondása és egyéb fontos folyó ügyek. Az ülés fontosságára tekintettel, minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

x **Saját Otthon** tagjai felkéretnek, hogy januar 14-én délután 6 órakor Kemény János „Kisipipa" vendéglőjében jelenjenek meg.

— **Közgyülés a Wolaffka-telepen.** A Wolaffka-teleni Olvasókör ma, vasárnap tartja délután 4 órai kezdettel tisztujitó közgyülését. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Érdeklődőket szivesen látunk. Elnökség.

x **Gazdálkodóifjak tánctanfolyama** a Koronában tizenötödikén, hétfőn kezdődik Schaff tánctanár.

— **Kulturelőadás a Függetlenségi Körben.** A Függetlenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kulturális bizottsága január 17-én, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében előadást tart. Bevezető beszédet mond dr Fráter Sándor. Nyitány. Előadja Pálffy Lajos karnagy vezetése mellett a Frontharcos Dalárda. Előadást tart vitéz Szegedy Gyula. Énekel ifj. Dalmy Balázs. Verseiből felolvas Erdélyi István. Magánének zongorakisérettel. Páros jelenet. Előadják Juhász Ibi és Bodnár Magdus. Szaval Böör Kálmán. Himnusz. Énekli a Frontharcos Dalárda. Az estét bezárja Töröné Korpássy Mária. Belépti dij nincs. Vendégeket szivesen lát a vezetőség.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Az Országos Frontharcos Szövetség Debreceni Főcsoportja évi közgyülését február hó 4-én délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében tartja. Tárgyak: 1. Ima. 2. Elnöki megnyitó. 3. Országos elnökség küldötteinek felszólalása. 4. Titkári jelentés. 5. Helyzetjelentés. 6. Zárószámadás. 7. Költségvetés 1934. évre. 8. Megüresedett tisztelethelyi tisztségek betöltése. 9. Tisztségek betöltése. 9. Inditványok. 10. Elnöki zárószó. 11. Himnusz. Figyelmeztetjük a bajtársakat a közgyülésre vonatkozó alapszabály, ügyrendi szabályzat és országos nagytanács által hozott ide vágó határozataira, egyben bajtársi szeretettel meghivjuk a közgyülésre. Elnökség.

x **Allami olcsó szövet-akció** anyagai Róth Adolf posztókereskedő, Kistemplombazár, kaphatók.

— **A Honsz kérése a háztulajdonosokhoz.** Csoportunk tagjai sorából többen — igy elsősorban egy kilakoltatás alatt álló jóravaló ötgyermekes hadiözvegy — szives készséggel vállalnának bárhol házmesterséget. Hazafias tisztelettel kérjük a háztulajdonos urakat, sziveskedjenek üresedés esetén — lehetőleg — mindenkor hadigondozottakat alkalmazni és ebben az ügyben esetenként csoportunkat kegyesen felkeresni. Csoportelnökség.

Február 11-én lesz az idei Görbe Éjszaka

Az idén is megrendezik a debreceni ujságirók hagyományos farsangi mulatságát.

A báli szezon legsikerültebb mulatságai közé szokott tartozni a debreceni ujsáirók által rendezett Görbe Éjszaka, amelyen évről-évre ezrek és ezrek vesznek részt. Az ujságirók az idén is megrendezik a Görbe Éjszakát annál is inkább, mert a báli idény nem bővelkedik nagyobbszabásu mulatságokban.

Az idén a Görbe Éjszaka február 11-én, vasárnap lesz és a rendezőbizottság még az eddigieknél is nagyobbszabásu, rendkivül szórakoztató farsangi mulatságot készit elő. Még korai volna a részletekről beszámolni, csak annyit jelzünk előre, hogy a mulatság karneváli jellegének emelésére kivánatos, hogy hölgyek és urak jelmezben jelenjenek meg. Annál inkább érdemes a jelmezben való megjelenés, mert nagyon sok értékes dij várja a legszebb és legérdekesebb jelmezeseket. Ezt a körülményt azért közöljük jóelőre, hogy a hölgyeknek idejük legyen megfelelő jelmezekről kellő időben gondoskodni.

A másik közölni valónk az, hogy a mulatság belépőjegyei rendkivül olcsók lesznek. A rendezőség ugyanis számol a nehéz gazdasági helyzettel és ezért a belépőjegy árát 1.20 pengőben állapitotta meg. Hasonlóan olcsó lesz a páholyjegyek ára is.

A mulatsággal kapcsolatban, mint az már szokásban van, a rendezőség kiadja az Ujságirók Ujságját, melybe feladott hirdetések révén szokta támogatni a debreceni kereskedő és iparostársadalom az ujságirók szociális alapját. A Görbe Éjszaka jövedelme hasonlóképpen ujságirói jóléti célokat szolgál.

IDEGESSÉG, FEJFÁJÁS, ÁLMATLANSÁG.

szédülés bágyadtság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „Ferenc József" keserüviz kitünő háziszer, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknél is megbizhatóan és minden fájdalom nélkül hat.

— **Nagysikerünek igérkezik a jogászestély.** A debreceni jogászok f. hó 17-én szerdán este fél 10 órai kezdettel tartják meg az Arany Bika Bocskai és üvegtermében szokásos farsangi mulatságukat, melyen most is képviselve lesz a társadalom szine-java. Annak pedig hogy az ifjuság nem kimondottan bált rendez, hanem csak estélyt, oka természetesen a mindenkit érintő gazdasági válság, amely annak tartását a meg növekedett költségek miatt szinte lehetetlenné teszi. Nem jelenti persze ez azt hogy ez estély most már kevésbé lesz nivós és fényes, hiszen ez is tulajdonképpen a nagymultu és kedves emlékekben gazdag, hajdani fényes jogászbálok utóda lesz, amely méltóan fog illeszkedni amazok sorába. Nélkülözni fogja tehát amazok külsőségeit, de hangulatát nem, mert ez is éppugy a magyar jogászfiatalság mulatsága mint volt annak és ezért éppugy a fiatalság reprezentativ mulatságának tekinthető, mint az. Nagy érdeklődés nyilvánult meg az estély iránt már is és biztosra vehető hogy az uri társadalom szép számban fog benne résztvenni. Az előkészitéssel a jogászelnök, Neubauer Pál és a vigalmi elnök, Benkő Géza vezetésével bizottság van megbizva, amely a maga részéről mindent elkövet, hogy a megjelenteknek egy felejthetetlen estét szerezzen és ezáltal a sikert biztositsa. Meghivógényléseket, jegyelővételeket, asztalrendeléseket a bálirodában lehet eszközölni délelőtt 11—1-ig, délután 3—5 óráig (Mefhosz helyiség, Piac ucca 58. szám, II. emelet. Telefon 20—48.)

— **A Monti Kör** tizenhatodikán, kedden este kilenc órakor az Angol Királynő zöldtermében nagy érdeklődéssel várt ülést tart, amelynek keretében Vidoni Jenő Mussoliniről, mint heroikus vezérről tart magyar és olasznyelvü felolvasást. Vendégeket szivesen lát az elnökség.

— **Ha Ön gyorsan akar, jól megkönnyebbülni, használjon „IGMÁNDI"-t s be fog teljesülni.**

— **A Köztemető szertartástermében nem szabad fényképezni.** Hirt adtunk róla, hogy a Köztemetőben rendezik a fényképezés kérdését. Az ügyben dr Vásáry István ugy döntött, hogy temetésekről csak a család engedélyével, de a szertartásteremben semmi módon nem szabad fényképfelvételeket készíteni.

Erős zokni az ismert jó minőség 30 fill. Benyáts-gyártmány

— **Az Ispotályi Egyházrészben** müködő Fiu és Leány Konfirmáltak Egyesülete minden vasárnap délután 3 órakor tartja összejövetelét, amikor a fiuk az egyházrész gyülekezeti otthonában (Ispotály-telep 12. I. em.), a lányok pedig a leánycserkészcsapat otthonában gyülekeznek össze. A vezetőség felkéri a szülőket, hogy konfirmált gyermekeiket az egyesületekbe felküldeni sziveskedjenek.

— **Öregcserkész összejövetel.** A debreceni öregcserkészcsapatok január havi együttes összejövetelüket ma, január 14-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartják Sas ucca 4. szám alatt (földszint Kölesönös Segélyző épület). Minden debreceni öregcserkészt szeretettel hiv és vár az Öregcserkész Albizottság.

— **Káromkodásért 10 pengő pénzbüntetés.** A rendőrség kihágási osztályán Weisz Dánielné debreceni asszonyt, aki egy veszekedés során Berger Miklósnét káromkodva szidalmazta, tiz pengő pénzbüntetésre itélték.

— **Január 21-én nagyszabásu teaestét rendez a KIE a kollégium disztermében.** A debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület közérdekü munkája során pártolóinak és támogatóinak tiszteletére január 21-én vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a kollégium disztermében tea-estét rendez rendkivüli gazdag programmal. Az estélyen dr Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár tart előadást, mig müvészi számokkal dr Balogh Istvánné báró Orbán Aranka, dr Balogh István Szabó Emil és Szondy György müködnek közre. Bevezető beszédet Uray Sándor moderátor lelkész, záróbeszédet pedig Nagy István helmissziói lelkész mond. A tea-est sikerének biztositásán a felkért háziasszonyok lelkes serege dolgozik.

— **A Magyarországi Magántisztviselők** debreceni csoportja tagjai és érdeklődők részére bridzs tanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt 10 és délután 4 órától az Egyesület Arany János u. 39. szám alatti helyiségében. A tanfolyam kezdete 1934 január hó 16-án, kedden este 8 órakor.

— **Ingyen bridge tanitás az Ujságiró Clubban.** A közkedveltségnek örvendő bridge játék fellendítése érdekében elhatározta az Ujságiró Club vezetősége, hogy ingyen bridge tanfolyamot rendez. Felkérik azokat, akik tanulni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat e hó 16-án este 6 óráig az Ujságiró Clubban jelentsék be, amikor is a tanulás ideje megbeszélhető. Az Ujságiró Club uj helyisége Piac ucca 26. számu városi bérház első emeletén van.

Nézze meg

az uj

BENYÁTS GYÁRTMÁNYU

hópehely selyem kombiné és háló ingeket.

— **Felhivás a házfelügyelőkhöz.** Felhivjuk a házfelügyelő kartársakat, — hogy folyó hó 14-én, vasárnap délelőtt féltiz órai kezdettel hivatalos órát tartunk, melyre a kartársak minél nagyobb számban való megjelenését kérjük, mert fontos ügyek letárgyalásai lesznek napirenden. Jöhetnek oly kartársak is, akik még nem tagjai az egyesületnek. Azon kartársak is jöjjenek, akik belépési nyilatkozatnak aláírtak és tagsági igazolványaikat még nem vették át. A mult évi tagságidij hátralékban levő kartársakat pedig kérjük, ahogy csak módjukban áll, rendezzék a befizetésüket, mert a mult évi elszámolásnál hátralékukkal sok felesleges könyvelést okoznak. Nagyon kérjük a pontos és minél nagyobb számban a választmányi tagoknak a megjelenését. A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete.

— **A homokkerti Olvasó Egylet mükedvelő előadása.** A homokkerti Ref. Olvasó Egylet január 21-én családias összejövetelt és ennek keretében mükedvelő előadást rendez. Ez alkalommal szinrekerül: Ha vége jó, minden jó cimü 3 felvonásos énekes népszinmü, a homokkerti mükedvelő gárda legjobb szereplői közreműködésével. A rendezést és betanitást Molnár József végzi.

Gondoljon a hideg időkre!

Benváts

megvédi **Hócipő**

egészségét. **Hócsizma**

— **Erkölcsrendészeti razzia. 22 előállitással.** A debreceni rendőrség erkölcsrendészeti osztálya szombatra virradóra nagy razziát rendezett a városban és a kóborgó nők közül 22 előállitás történt. A vizsgálat során három nő súlyosan fertőző betegnek bizonyult. A betegeket kórházba utalták. A többiek ellen megindult csavargás miatt az eljárás és azokat, akik nem debreceni illetőségüek, büntetésük kitöltése után kitoloncolják a városból.

— **Meghivó.** A Csapó uccai egyházrész, Szappanos ucca 16. szám alatti gyülekezeti otthonában, január hó 17. napján, délután három órakor tartandó mesedélutánra. Műsor: 1. Bevezetőbeszédet mond: Mocsáry László igazgatótanitó. 2. Piroska és a farkas. — Szindarab 3 képben. — 3. A királyfi és a kenyérhaj. Mese. Elmondja dr Soós Béla. A kolbászorru ember. Tréfás jelenet. — Gyermekek. Igazi farkas lesz ott! Meg ne ijedjetek. Belépődij 10 f.

BUZÁS PÁL: SZABOLCSKA MIHÁLY ÉS AZ IGAZSÁG

Fenti cimmel megjelent hirlapi közleményhez én is az igazság révén szólok. »Epizódok Szabolcska életéből« cikk irójának fantáziája is működhetett. Mégis tény és igaz, hogy a Lisztes-féle kisvendéglőben törzsasztaluk volt Buzás, Lisztes, Korpássy és Molnár uraknak is (jól lehet a humor kedvéért) tudom, hogy az érdemekben gazdag tanár, ki megboldogult édesapámnak keresztkomja, nekem keresztapám volt, nem szégyelt poharat koccintani Molnár István debreceni polgárral, az abban az időben tiszteletben álló pedelussal, kinek házánál nem egyszer fordult meg disznótorok és családi ünnepélyek alkalmával is. — „Buzás tanár úr".

Érdemesnek tartom továbbá leírni az igazság kedvéért egy csoda szép májusi napnak eseményeit: A Haláp, Vámospércs, Érmihályfalvai vonatra felszállt a kiránduló társaság, kulacsokkal felszerelve. A csoport vezetője Szabolcska Mihály, Pásztor Gyula és Torockay Gyula voltak. A háziasszony néhai Kéki Sándorné. Mikor kiérkeztünk a Kéki bácsi tanyájára, Szabolcska Mihály vadvirágokból bokrétát kötött és átadta a társaság egyik kedves tagjának, ki bársonyos meleg tekintetével és bájos mosollyal köszönte meg. Jó hangulatban telt el az egész nap. Este a bográcsos főzésnél Szabolcska is segédkezett. Alig hogy készen lett a vacsora, megérkezett az esteli vonattal Korpássy Dániel bátyám is (mert az ő két kis lánya is a társaságban volt). Mikor meglátta Szabolcska így kiáltott fel: Éppen jókor jön Dani bátyám! Legalább megkóstolja milyen a „dercés" bográcsgulyás.

Több mint négy évtized telt el azóta. Változtak az emberek. Vannak, akik el sem akarják hinni, hogy abban az időben a barátság lánca nem a rangkórság, hanem a becsületesség volt. Ki hinné azt el ma, hogy L. Nagy Bálint debreceni polgár házánál évtizedeken át a város minden számottevő tagja, kezdve a főispántól, a polgárokkal együtt vacsoráztak, hogy a főispán lányai: gróf Dégenfeld Anna és Mária contessek „kivilágos-kivirradtig" járták a „csárdást" Rácz Károly hires cigányprimás muzsikája mellett — a ma is élő Gombos Ferenc tiszteletben álló hentesmesterrel és másokkal. De nem veszem rossz néven a cikk irójától. Bizonyára abban az időben 40—45 évvel ezelőtt nem ebben a légkörben élt. Igy nem tudhatja „Mi az igazság!"

Deák István

Szabolcska Mihály volt tanitványa.

— **Megmérgezte magát egy férfi, mire kiderült hogy nő.** Bécsből jelentik: A mentők tegnap reggel a negyedik kerület egy lakásából kórházba szállították Enter Alfréd harminchároméves munkást, aki ismeretlen altatószerrel megmérgezte magát. A kórházban megállapították, hogy a beteg nem is férfi, hanem nő, aki évek óta Bécsben férfiöltözetben járt és férfimunkát végzett.

— **Két hét óta nem történt öngyilkosság a debreceni ügyészség területén.** Máskor alig volt nap, hogy valahonnan a vidékről ne jelentettek volna öngyilkosságot a debreceni ügyészségnek. Az uj év azonban, ugy látszik, uj életkedvet adott az embereknek, mert amint örömmel irhatjuk ké hét óta nem jelentettek öngyilkosságot a debreceni ügyészségnek. Az uj évben lopáson és családon kivül alig történt komolyabb bűntény a debreceni ügyészség területén.

— **Eltunt orvos.** Budapestről jelentik: dr. Fekete Sándor ny. államtitkár Sándor nevü fia, aki főorvos, ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Élete veszélyes állapotban szállították a Pajor-szanatóriumba. Tettének oka ismeretlen.

Kabáttolvoj a Csipetke operettben -- kabáttolvaj a nézőteren

A Csokonai szinház szombaton este mutatta be nagy siker mellett a Csipetke cimfiuperettet, melyben egy kabáttolvaj is szerepel. A kabátlopás ugylátszik inspirált egy tolvajt is, aki a szinház egyik páholyából ellopott egy pompás, szőrmével bélelt kabátot. Olyan ügyesen nyitotta ki a páholy előterének ajtaját, hogy a kabát tulajdonosa nem vette észre. Jóizüen nevette a szinpadon lejátszódó kabátlopás okozta bonyodalmat és csak az előadás végén vált borussá az arca, amikor észrevette, hogy hiányzik az ő jó meleg kabátja is.

Dideregve ment fel a rendőrségre és panaszt tett ismeretlen tettes ellen Kerekes Oszkár magántisztviselő, akinek igy került egy kabátjába a Csipetke előadása.

Érdekes terv merült fel a Sáját Otthon betétesének védelmére

A Saját Otthon kényszeregyezségi tárgyalásai még mindig az előkészítés stádiumában vannak. Itt meg kell emlitenünk, hogy az épitőtakarék károsult tagjai január 17-ig jelenthetik be követeléseiket az Országos Hitelvédő Egyesületnél.

A Saját Otthon szanálásával kapcsolatban most az az érdekes terv merült fel, hogy a Budapesti Ingatlan Bank jól megalapozott épitő takarékosztálya a Saját Otthon károsult tagjait vegye át eddigi befizetésük felével, amennyiben a kényszeregyezség 50 százalék kvóta alapján létrejön.

A kisemberek érdekében ez a megoldási mód látszik a legmegfelelőbbnek, miután igy legalább befizetésük felét megmenthetik és folytathatják a takarékoskodást a családiház megszerzésére. AZ OHE feladata, hogy ezt a lehetőséget alaposan megvizsgálja és ennek megfelelően javasolja a Saját Otthon tagjainak a terv elfogadását.

Rákosi Gyula nyugalmazo't csendőrtábornok tragikus halála

Budapest, január 13. Tegnap délelőtt tragikus körülmények közöt hirtelen meghalt *Rákosi Gyula 62 éves nyugalmazott csendőrtábornok, aki a csendőrség felügyelőjének helyettese volt.*

A hirtelen haláleset akkor következett be, amikor a nyugalmazott csendőrtábornok látogatóban volt egy fiatal ismerősénél. A rendőri vizsgálat a hirtelen halálról a következőket állapította meg:

Az Alsóerdősor 34. számu háromemeletes bérházban a földszint 1. számu lépcsőházi bejáratu lakás Z. Szalay Ilona főbérlőjénél lakott albérletben egy volt tisztviselőnő, aki jelenleg nyakkendőkészítéssel foglalkozik. A házilag varrt nyakkendőket a volt tisztviselőnő hivatalokba viszi és ott a tisztviselőknek árusítja.

Az albérlő nyakkendőkészítőnő már régóta ismeretségben állott Rákosi Gyula nyugalmazott csendőrtábornokkal, aki a Margit raknart 15. sz. alatt lakik családjával. Rákosi szombaton délelőtt 9 óra táiban jelentkezett a lakásban. Az albérlőnő kis szobájába ment be. Rövid ott tartózkodás után az albérlőnő kiszaladt a szobából és segitséget kért Azt mondotta, hogy előkelő vendége hirtelen rosszul lett és ráájult az ágyra. A legközelebbi nyilvános telefonállomásra rohantak és a mentőket hivták.

A mentők megvizsgálták Rákosi Gyulát, aki mozdulatlanul feküdt az ágyon. Civilruha volt rajta, az arca sápadt. A mentőorvos rövid vizsgálat után megállapította, hogy a halál néhány perccel előbb bekövetkezett.

Minthogy a halál okát a mentőorvosi vizsgálat nem tudta megállapitani és bizonyos körülmények érthetetlenné is tették a hirtelen halált, a mentőorvos kötelességszerüen jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan bizottság szállt ki a helyszinére.

Vaida rendőrfogalmazó és Kolbinger rendőrorvostanácsos a VII. kerületi kapitányságról mentek ki az alsóerdősori lakásba. A rendőrfogalmazó a nyakkendőkészitőnőt hallgatta ki, mialatt az orvos a holttestet vizsgálta. A vizsgálat semmi gyanus körülményt nem állapitott meg.

A holttesten levő polgári ruha zsebeinek átkutatásánál a csendőrtábornok igazolványának tokjából előkerült néhány orvosi recept, amelyekből kiderült, hogy Rákosi Gyula szivbajban szenvedett. Arra következtetnek, hogy sulyos szivbaja ölte meg hirtelen Rákosi Gyulát.

— **Öngyilkos lett egy nagyszőllősi bankigazgató.** A megszállott Nagyszőllősön agyonlőtte magát Kramer Mór, a pozsonyi Dunabank volt igazgatója. Kramer igazgató csak nemrégen vette át a nagyszőllősi Uverni Ustav (Hitelintézet) vezetését s valószinüleg nem tartotta állását elég biztosnak és azért öngyilkosságot határozott el.

— **A Biblia tudományos megvilágitásban.** A Csapó uccai egyházrész Szappanos u. 16. sz. a. gyülekezeti otthonában f. hó 11-én, csütörtökön kezdette meg dr Soós Béla lelkész nagy érdeklődéssel várt előadássorozatát. A zsufolásig megtelt teremben egy ujfajta református lelki gondozás körvonalai bontakoztak ki. A Bibliával kapcsolatos ismeretek vonzó formában, könnyen érthető nyelven hangzottak el s a hallgatók egy egész uj ismeretkörbe kapcsolódtak bele. A Biblia keletkezéséről, felosztásáról, magának a könyvnek fejlődéstörténetéről tehát éppen azokról a kor szinvonalán álló tudományos eseményekről számolt be az előadó, amikhez nagyközönségünk általában nehezen jut hozzá. Szinte azt mondhatnánk, hogy tanári katedrán ült az előadó és gyönyörüséget adó ismereteket közölt. Feltünő volt különösen az intelligens férfitársadalom érdeklődése. A kezdet minden tekintetben sikerültnek mutatkozott; mivel az előadások minden csütörtökön folytatódnak, nagyarányu világnézeti tájékozódás lehetőségét rejtik magukban.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet
mert legolcsóbban a legjobbat veheti
Maróthy György u. 24. Telefon 31—32
A biros őszi szén nagyraktára. Olcsó tó berentei szén kapható. —

DEBRECENI KÖLCSÖNÖS 1883 SEGÉLYZŐ-EGYLET MINT SZÖVETKEZET

Hivatalos közleménye.

— **A Debrecen Kölcsönös Segélyző-Egylet** felkéri tagjait, hogy a befizetési heteket a szövetkezeti zsebnaptáron tartsák nyilván. Aki zsebnaptárt még nem kapta kézhez, sziveskedjék pénztárunknál jelentkezni, hogy azt díjmentesen kiszolgáltathassuk.

VISSZATÉRNEK BUDAPEST UCCÁIRA A KONFLISOK.

A gazdasági viszonyok romlásának jellemző képe lesz látható néhány napon belül Budapest utcáin. Rövidesen ismét megjelennek a régi időkre emlékeztető konflisok. A városháza közlekedési ügyosztályán több régi bérkocsisiparos kért engedélyt arra, hogy néhány év előtt az autóüzemre való áttérés alkalmával a forgalomból kivont bérkocsijaikat ismét üzembe állithassák.

A rendőrséggel való megállapodás alapján a főváros megengedte, hogy a régi bérkocsisok konflisaikkal ismét elfoglalhassák régi standjaikat a legforgalmasabb útvonalak mentén.

Egyelőre csak a VII. kerületben engedélyeztek konflisstandokat, még pedig a Rombach utcában, a Dob utcában és a Károly király uton. Tizenkilenc régi bérkocsis iparos kapott közterületfoglalási engedélyt, ezek kivétel nélkül szegény emberek, akiknek más kereseti forrásuk nincs.

— **A Honsz felhivása a hadigondozottakhoz** Csoportunk irodahelyiségében a f. évi január hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezletet tartunk amelyre tagjainkat ezennel meghivjuk. A tagértekezleten a csoport minden ügyét ismertetjük és bármely tagtársunk által felvetett eszmét, avagy javaslatot is megbeszélés tárgyává teszünk. A sürgyalandó fontos ügyekre és munkaalkalmakra leendő rámutatásra való tekintettel a tagértekezletre minden egyes bajtársunkat a saját érdekében is szeretettel meghivjuk. — Csoportelnökség.

— **Halálos fejesugrás.** Brünnből jelentik: Zitterius Ottó 30 éves brünni gyógyszerész a városi fürdőben olyan szerencsétlenül ugrott fejest, hogy egy uszóra zuhant és nyakcsigolyáit törte. A gyógyszerészt teljesen reménytelen állapotban szállították kórházba.

— **Okányi Schwartz Józsefet és fiát sulyos szánkóbaleset érte.** Gyuláról jelentik: Sulyos szánkószerencsétlenség történt Okányban, ahonnan Okányi Schwartz József földbirtokost zúzott fejsebekkel, fiát Schwartz Vilmost kificamodott karral és komoly zúzott sérülésekkel szállították be a gyulai kórházba. A földbirtokos szánkón igyekezett a birtok egyik távolabbi pontjára, mikor a Körös mellett a lovak valamitől megijedtek és a szánkót elragadták. A lovak a nagy gáton keresztül a Körös jegére rohantak, ahol a szán felborult és utasai eszméletlenül terültek el. Tóth Szabó János kocsis szintén sulyosan megsérült, kartöréssel ápolják a kórházban.

x **Retikült** bőröndöt, aktatáskát, nesszessert a készitőnél vegyen, Feuermann, Piac u. 26. sz. (Gumbrinus passage).

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK: Vidder Lajos gazdatiszt, leány Livia. Medvés Sándor földmüves, leány Erzsébet. Lakatos János zenész, leány Viola. Pikó László festőssegéd, leány Mária. Halmi Ferenc lakatossegéd, leány Margit. Rácz Ferenc útkaparó, fiú Ferenc. Borbás Mihály fékező, fiú Béla. Balló Károly bútorfestő, fiú Károly. Egri Károly cipészsegéd, leány Mária. Tóth Ferenc gazdálkodó (kire) János és Róza.

HÁZASSÁGOK: Laskai Antal lakatos segéd—Kálmánczhelyi Piroska. Pitonyák János főpincér—Bolygó Mária. Szilágyi Imre földmüves—Horváth Julia. Surunszky István jogszigorló-Végh Emilia.

HALÁLOZÁSOK: özv. Pozsonyi Mihályné Gáll Julia ref. 84 éves, Jánosi ucca 70 Piros Ferenc ref. 6 éves, Kaba. Leiter Ferenc ref. 65 éves, Balmazujváros. Braunn Mórné Elefánt Lili izr. 68 éves, Szeder ucca 19. Kozák István ref. 26 éves, Haláp 80. Török Gyula ref. 3 hónapos, Bérkocsis u. 4. özv. Zencsák Jánosné Kurcz Julia rk. rk. 85 éves, Kishegyesi út 40.

Gyászrovat

Gunda Gizella temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u 3.

Gáll Róza temetése vasárnap delután 4 órakor lesz a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében Kossuth u. 3.

Kiss Juliánna volt Szodrai Istvánné 60-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután félegy órakor lesz a református egyház szertartása szerinti ima után a Köztemető II. a. osztályu ravatalozóterméből. Lakás: Szeremlei ucca 15. sz. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Szabó Imre III. váltókezelő életének 66. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi

Kővágó-előrsi Kuthy Béla temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését Gebauer tem. int. rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak a rokonoknak, barátoknak és jó ismerősöknek, kik felejthetetlen jó férjem, drága jó apánk polgár Papp György temetésén őszinte részvétükkel bánatunkat enyhiteni voltak szivesek, ezuton is hálás köszönetet mondunk: **a gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, akik felejthetetlen fiunk elhunyta alkalmából együttérzésüknek kifejezést adtak, — betegségem miatt — ezuton mondok családom nevében is, hálás köszönetet. **Vizelyi Gábor** tan. kép. tanár.

Debrecenieknek Pesten a
METROPOLBA
szállnak, Rákóczi-ut 58.
150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, rádióval, elektromos fényjelzésekkel.
Patinás hírü kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.
Szobák 4 pengőtől. Penzió 9 pengőtől.

SPORT

Magyar-német válogatott mérkőzés Frankfurtban

Ma lesz Frankfurtban a magyar—német válogatott labdarugó mérkőzés. —

Kedvezőtlen időben áll ki a magyar válogatott, részint a téli pihenő miatt, részben a sok külföldi turázás következtében nem a legjobb magyar csapat áll ki, beteg Sárosi, Takács, Avar, sérült Korányi s emellett még a válogatás sem a legjobban sikerült. Igen rossz auspiciumok mellett áll ki a magyar csapat, amelyet egy 15-ös keretből a helyszínen fog összeállítani a kapitány. Háda — Sternberg, Biró — Szalay, Szücs, Seres — Fenyvessy, Titkos azok, akik biztosan játszanak, de hogy a csatársor belső triója, hogy áll fel, Vince—Polgár—Toldi, avagy Vince—Teleki—Polgár játszik-e, nem tudni. Lehet, hogy Vince helyett is Sztrigán játszik és akkor egy Bocskai játékosra sem kerül sor. Az eredményt megjósolni szinte lehetetlen, tavaly Frankfurtban egy profiválogatott Teleki—Markos—Cseh mesteri játéka után 12 : 1-re győzött, de mi lesz most?...

Az eddigi magyar—német hivatalos találkozók eredményei a következők:

1909 április 4, Budapesten	3 : 3
1911 december 17, Münchenben	4 : 1
1912 április 13, Budapesten	4 : 4
1912 julius 3, Stockholmban	3 : 1
1920 október 24, Berlinben	0 : 1
1921 junius 5, Budapesten	3 : 0
1922 julius 1, Bochumban	0 : 0
1924 szeptember 12, Budapesten	4 : 1
1930 szeptember 28, Drezdában	3 : 5
1932 október 30, Budapesten	2 : 1

Vasárnap tehát a tizenegyedik mecscset játszuk.

Ma délután három órakdr kezdődnek Keletmagyarország ifjusági birkozó bajnokságainak küzdelmeia DTEtornacsarnokabau

Hét egyesület 38 versenyzője küzd a bajnoki cimért — Elődöntő küzdelmek délután 5 órától, döntők 7 órakor kezdődnek

Indokolt az az élénk érdeklődés, mely a ma délután lefolyó kerületi ifjusági birkozóbajnokságokat kiséri. Az egyesületek ifjusági birkozói már hosszu idő óta erősen készülnek a bajnoki cimért folytatandó küzdelemre s az elmult vasárnap Budapesten lefolyt országos ifjusági birkozóbajnokság eredménye — hol a keletiek a NyTVE révén egy bajnoksághoz és egy harmadik helyezéshez jutottak — teljes mértékben igazolja a versenyzők nagy felkészültségét.

Erős győzelmi esélyekkel indul a Szolnoki MÁV Sport Egyesület komplett ifjusági gárdája. Csapatában azokat a versenyzőit is indítja, kik révén a közelmultban a Magyar Birkozók Szövetsége rendezésében Budapesten lezajlott országos ifjusági csapatbajnoki versenyen több neves fővárosi egyesületek, igy a Budapesti Vasutas, Törekvés és az UTE, valamint a Testvériség csapatát megelőzve az előkelő harmadik helyezést biztositotta magának.

Komoly ellenfeleket állit ki a Nyiregyházi TVE, csapatából érdeklődéssel tekintünk a fiatal bajnok nagyközépsulyu Adami Pál szereplésére.

A Karcagi MOVE jól képzett és a multban is szépen s eredményesen szerepelt versenyzői is esélyes indulói a bajnokságnak.

A Debreceni Vasutas Sport Clubból induló Kun és Tukacs nehéz küzdelmek után juthatnak helyezéshez s a DEAC fiatal kezdő versenyzőire — kiknél az utóbbi hetek tréningjei is hiányoznak — is erős küzdelmek várnak.

A DTE indulói közül a kisközépsulyu Som az ismert név, a többiek szintén kezdő versenyzők, kiknek első komolyabb versenyük ez lesz.

A birkozást kedvelő közönség mindig rokonszenvvel kisérte az ifjusági versenyzők lelkes s a küzdelemben teljes odaadást tanusító sportszerü munkáját, melyben a mai versenyen is alkalma lesz gyönyörködhetni. Ezt a célt kivánják szolgálni a Nemzetközi Amatőr Birkozó Szövetség legujabb biráskodási szabálypontjai is, melyekben a verseny akciósabbá tétele s az ezzel járó fejlődés érdekében a passzivitás legszigorubb megtorlása rendeltetik el.

Reálisabbá teszi a verseny végeredményét az az uj szabály is, mely a nem tussal végződő mérkőzéseknél az eddigi 3 : 1 pontozás helyett 2 : 1 pontozást ir elő, ha a mérkőzés biráinak véleménye ily arányban megoszlik. Ezen uj szabályok vidéken elsőizben e bajnokságon lesznek a gyakorlatban alkalmazva s bizonyára a közönség teljes rokonszenvével találkoznak.

A versenyt rendező DTE és a MBSz keleti kerületének vezetősége módot akarván nyujtani a birkozás férfias sportjának a közönség minél szélesebb körében való megismertetésére, a helyárakat igen mérsékelten állapitotta meg. Ülőhely 80 fillér, állóhely 50 fillér, mig diákok, katonák és leventék 30 filléres jeggyel tekinthetik meg a bajnoki versenyt, mely a DTE Magoss György téri jól fütött tornacsarnokában délután 3 órai kezdettel nyer lebonyolitást. Elődöntő mérkőzések 5 órakor kezdődnek, a döntő küzdelmekre pedig előreláthatólag 7 órakor kerül sor.

MI LESZ VASÁRNAP DEBRECENBEN

Ifjusági birkozóbajnokság a DTE tornacsarnokában.

A labdarugóbirák közgyülése délután 3 órakor a KLASz helyiségében, Ferenc József ut 77, este 8 órakor társasvacsora a Gambrinusban.

Bemutató jéghokki mérkőzés fél 3 órakor a nagyerdei jégpályán.

— **Kabátlopás.** A debreceni rendőrségen jelentette Orosz Ferenc kereskedősegéd, hogy a nagyvásári kirakodósátorverése közben a Széchenyi utcán ellopták fekete városi bundáját.

HIRDETMÉNY

Értesiti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. t.-c. végrehajtási utasítás 21-ik §-ának rendelkezése értelmében a szeszes italok nagybani elárusitói, valamint a szeszes italok közvetitői által évenként kivetendő illeték kivetéséhez szükséges összeirási jegyzék — vagyis az 1933 január hó 1-től 1933 december hó 31-ig terjedő időpontig elárusitott vagy közvetitett szeszes italok után kivetendő 1934. évi italmérési illeték kivetésének alapjául szolgáló adatok — a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyosztályának helyiségében (városi adóhivatal földszint kapubejárattal szemben) nyolcnapi közszemlére tétetik ki. A közszemlére tétel ideje alatt 1934 január 15-től 23-ig bezárólag az összeirási jegyzéket a hivatalos órákon — délelőtt 8-tól 2-ig — bárki megtekintheti és az abban foglaltak elleni esetleges észrevételezésekkel a városi adóhivatalhoz benyujtandó irásbeli beadvánnyal élhet.

Városi adóhivatal.

Debreceni Helyi Vasut R.-T.
HIRDETMÉNY.

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy a Debrecenből 5 ó. 55 perckor induló és Berettyóujfalu pályaudvarhoz 7 ó. 15 perckor megérkező 102. számu és a Berettyóujfalu pályaudvartól 7 ó. 25 perckor induló és Debrecen—Bikaszállodához 8 ó. 50 perckor érkező 103. számu autóbuszjáratok naponkénti közlekedését az 1934. évi január hó 18-ával beszüntetjük s január 19-étől kezdve ezeket a járatokat csak a beretytóujfalui hetivásárok és országos vásárok napján, tehát csütörtöki napokon tartjuk forgalomban.

Az üzletigazgatóság.

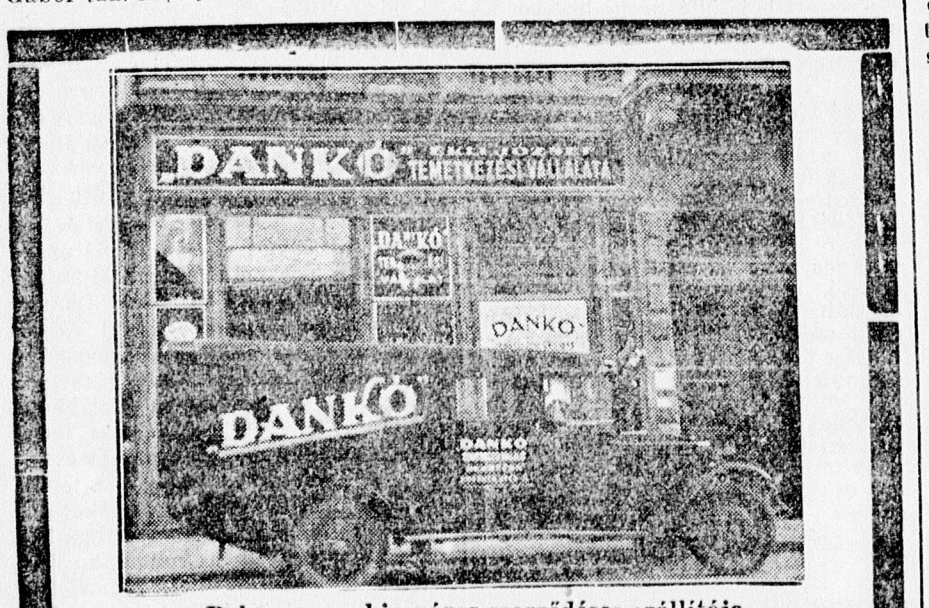

Debrecen sz. kir város szerződéses szállitója.
Kossuth utca 3. — Telefon: 23-22.
TEMETÉSEK! SZALLITÁSOK! EXHUMÁLÁSOK!
Kedvező fizetési feltételek! Dijtalan költségvetés.
Tulajdonosok: Ekli örökösök és Pusztay József.

TRÁGYAELADÁS.

A közvágóhid telepén a mult évben összegyült jó érett trágya szekerenként is eladó. Közelebbi felvilágositás a közvágóhid igazgatóságánál kapható.

Debreceni szemtanu a „Curie“ francia tengeralattjáró hajó elsülyesztéséről

Amikor a franciák meg akarták semmisiteni az osztrák-magyar haditlotta 21 sorhajóját - A póruljárt áruló - Győri Lajos debreceni fogmüvesmester haditengereszeti élményeiből

Karácsonyi számunkban már irtunk Győry Lajos debreceni fogmüvesmester háborus élményeiről, aki a világháboru alatt az osztrák-magyar haditengerészetnél szolgált. Az ő elbeszélése alapján közöljük az alábbi rendkívül érdekes riportot, mely a »Curié« nevü francia tengeralattjáró elsüllyesztéséről szól.

Győri Lajos a következőkben mondotta el ezt az érdekes haditényt:

— 1914. év decemberében javában folyik a világháboru. A szent karácsony esténck közeledését várjuk, mely az első háborus karácsony este volt. December hó 19-én délután 5 órakor a hajók signal (jelző) lámpái és az erődök állandóan jelzéseket adnak le, nem tudunk semmit sem és mégis minden ember fent van a fedélzeten. Keres, kutat: Olyan a hajónk, mint egy megbolygatott hangyaboly. Itt is, ott is suttognak, találgatják, hogy mi lehet az oka a jelzések szokatlan sürü váltásának a parti erődítményekkel, ami eddig a megszokott időben kimért ideig tartott.

Egyszer a nyilt tenger felől a láthatáron, Brioni szigettől délre egy hajó körvonalai bontakoztak ki. Azt gondoltuk először, hogy idegen ellenséges hajó vetődött kikötőnk elé. Dolgozott a tengerészfantázia s már az angol-francia egyesült földközi tengeri flottát

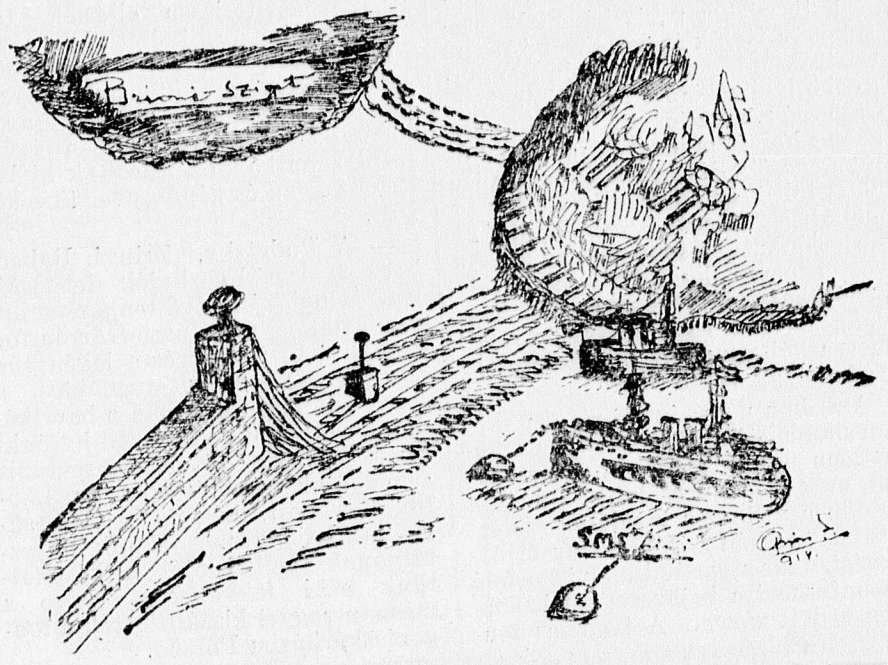

vélte megjelenni Póla kapuinál, pedig csak a »Chamäleon« nevü hajónk volt, mely mint tengeri aknát lerakó hajó napi munkáját elvégezve, hazafelé tartott a barrikádok felé. A barrikád a bejöveteli kapuja volt Pólának a nyilt tenger felől. 40—50 méter mélységig leengedett dróthálóból állt, ami fent a vizen uszófatalpakra volt erősítve. Az uszófatalpak a vasuti sineket tartó fáknál valamivel kisebbek voltak. Az uszófákból a viz felett kétfelé álló vezeték drót állott ki. Ezekbe a drótakadályokba magas feszültségü áram volt éjjelnappal bevezetve. Ha az akadály dróthálóját bármely részén is idegen test érinti vagy érintette, a viz tetején az uszófákon elhelyezett kétfelé álló drót között villamos kisülés történt s egyuttal a parti erődök és parti ágyuk összes vészcsengői megszólaltak.

Ezeket a barrikádokat a háboru ideje alatt minden nap más és más helyzetbe állitották a kémek miatt. Több ilyen barrikád volt, melyek aztán mintegy labirinthust képeztek egymással és védték Pólát, legnagyobb hadikikötőnket. E mesterséges kerités és egyuttal kapu előtt jelent meg a »Chamäleon« s egész csendesen, óvatosan úszott előre a barrikádok között. Még mindig nem tudtunk semmit sem, csak azt láttuk, hogy hajónk egész másként manőverez a barrikádok között, mint máskor. Midőn az utolsó barrikádvonalat is elhagyta, akkor már az első barrikádnál, — melyet a Chamäleon átjövetele után azonnal másként zártak el, mint ahogy azt a Chamäleon megtett utja mu-

---

A DEBRECZEN
Novellapályázatára érkezett pályamű.

Dicsőség és hirnév küszöbén

Irta: VÉCSEINÉ JANKOVICH LUIZA.

— No, most ebből végy, fiacskám, — tolt az öregasszony egy illatos süteménnyel megrakott tálat a fia elé. — Neked készitettem, dióval, jó sok mazsolával, ahogyan szereted.

— Köszönöm, nem eszem.

— Nem eszel? A legkedvesebb csemegédből? Miért?

— Nincs étvágyam.

— Csakugyan? Egész ebéd alatt alig ettél valamit. Beteg vagy?

— Nem vagyok beteg.

— Akkor hát történt valami? — faggatta a fiatalembert az anyja és hirtelen rekedtre vált hangjában már ott bujkált az ismeretlen veszedelemtől való rettegés. És hogy választ hiába várt, tágra nyitott szemmel meredt fiának feltünően sápadt arcára.

— Történt valami? — aggodalmaskodott tovább Huszárné, mialatt szinte gépiesen rakott félre néhány darabot a süteményből a másik fia számára, aki egy ügyvéd irodájában dolgozott és csak későn szabadulhatott onnan. — Valami kellemetlenség ért?

— Kellemetlenség?... Hm... Egy kicsit többet annál.

Az asszony felpattant helyéről. Már tüzelt a feje és a szive ijesztően kalapált. Folyton növekvő izgalommal járt-kelt, tett-vett a szobában, minden cél és értelem nélkül. Végre megállt a fia előtt. De ekkor már annyira elerőtlenedett, hogy az asztal sarkába kellett fogóznia. A téli nap bágyad sugara épen a kezére tüzött. A fia láthatta, hogyan remeg ez a szegény, ágyondolgozott, igazán nem szép kéz...

— Mondj el már mindent! — parancsolt rá, mialatt arcán és nyakán nagy piros foltokat vert felhajszolt vére. — Tudod, hogy ezekkel a fél mondatokkal, amikben az a legborzasztóbb, amit elhallgatsz, halálra gyötörsz.

A fiatalember kényelmesen gyujtott rá egy cigarettára és néhányat szippantva a jóillatú dohányból, az előtte karikázó kékes füstbe bámult.

Ez alatt az anyja gyötrődhetett, viaskodhatott a minden oldalról reátörő balsejtelmek légióival. Csak nagykésőre mondott annyit:

— Ha mindenáron tudni akarja... De aztán ne rám vessen, ha az, amit mondok, egy kicsit kihozza a sodrából. Isten látja lelkemet, én el akartam titkolni. Valahogy úgy rendezni a dolgot, hogy csak azután tudjanak meg mindent.

»*Azután*«. Ez a legborzasztóbbat sejtető szó teljes sulyával zuhant az asszony lüktető agyára.

— ...Azután... Mit akarsz ezzel mondani? Csak nem azt, hogy...

Hirtelen elhallgatott. Nem. Az nem lehet... Ezt a rettenetes szót nem is szabad kiejteni a száján.

— De igen. Nem marad más hátra, — verte le a fiatalember gondosan cigarettája hamuját a mellényéről.

— Az Isten szerelmére, mi az hát?

— Csakugyan olyan kiváncsi rá, anyám?

— Valami pénz, ugy-e? — puhatolózott az asszony, mintha a kérdést nem is hallotta volna. Lehet, hogy nem is hallotta. Lehet, hogy már minden érzékével a göröngyök dübörgésére figyelt, mely elsőszülött fiának, aki nagyon is szükreszabott boldogságának első záloga volt, — a koporsójára hull. Nem. Ennek nem szabad megtörténnie. Felegyenesedett. Már nem volt gyáva, a sors ökölesapásától lesujtott asszony. Anya volt. Hősnő, aki gyermekéért az ördögök légióival is kész felvenni a harcot.

— Most már csak ennyit kérdezett:

— Milyen összegről van szó?

— Kétezer pengőről.

— Szentséges Isten!

— Na, látja! Ugy-e, jobban teszem, ha hallgatok? Ha elvégzem azt, ami kikerülhetetlen, anélkül, hogy szóltam volna. Most itt áll megdermedve, mint a kétségbeesés szobra, rám mereszti a szemét és akkorát sikolt, hogy csoda, ha a szomszédok be nem rohannak. Nem, ennek igazán semmi értelme. Bánom, hogy eljöttem. Megyek is. Isten áldja, anyám! — és már vette a kalapját.

Erre élet költözött a dermedt tagokba. A konyhaajtóhoz rohant. Bezárta, a kulcsot zsebre tette. Innen az ő fia ki nem megy, amig mindennel rendbe nem jönnek. — Hová mennél? — kérdezte most már bátrabban. — Igy hagynál el? Hát nem érzed, milyen kegyetlenség volna ez? Éppen úgy tudsz kínozni, mint az apád.

Elakadt a szava. Ezt nem kellett volna mondania. Minek emlegetni a halottat, aki már úgy sem tehet jóvá semmit. Minek a multról beszélni, amin már nem változtat semmi hatalom...

Ránézett a fiára, aki most az ablakon bámult ki. Ahogyan ott állott kiegyenesedve, dacos-komoran, mintha vele történt volna valami nagy méltatlanság, megdöbbenésig hasonlított édesapjához, aki két vármegye asszonyának volt veszedelme valamikor...

Hozzáment és békítőleg, szinte alázatosan tette vállára a kezét:

— Mondj el mindent, édes fiam! Hiszen nekem tudnom kell, mi történt. Hogyan segitsek különben rajtad?

— Édesanyám akar rajtam segiteni? Ugyan! Honnan tudná hamarjában előkeriteni azt a 2000 pengőt?

Huszárné kinosan töprengve nézett maga elé.

— Igaz... Semmim sincs már, amit pénzzé tehetnék. Ez a keserves néhány esztendő elvitt mindent... mindent...

— Na, látja!

— De várj csak! A brilliánsokkal kirakott órám, édesapád nászajándéka, az egyetlen darab, amitől a legnagyobb nyomoruságban sem tudtam megválni. De most, hogy a te életed forog a kockán... — És már sietett és hozta féltve őrzött kincsét, egyik kezéből a másikba téve, méricskélte annak sulyát.

— Nem hiszem, hogy annyit kapnánk érte. Az emberen különben is észreveszik, hogy megvan szaroulva, hogy okvetlenül tul kell adni rajta és ezt kihasználják.

— Hát persze. Hagyja az egészet. Könnyelmű voltam. Egy szőke, bodros leányfej elvette az eszemet. Őmiatta sikkasztottam. Ráraktam volna a csillagokat is, csak mosolyogni lássam. Gyönyörü volt, amikor mosolygott...

Huszárné csendesen bólintott és úgy nézett maga elé, mintha valamennyi szépen mosolygó, könnyelmü teremtés, akivel az ura hajdan megalázta, megkinozta, összezúzta szegény szerelmes szivét, ott vonult volna el sorjában a szemei előtt...

Hát igen! Keserves tapasztalatai lehettek ennek a szegény asszonykának, akinek nagy árat kellett fizetni azért, hogy husznhét évvel ezelőtt a daliás asszonybolondító Huszár Dénes karján hagyhatta el az oltárt. Akár végig se hallgassa a fiát, aki külsőleg-belsőleg szakasztott mása volt az apjának...

*

Két-három lépcsőfokot átugorva, a sietségtől és erős felindulástól ziháló mellel, nekitüzesedett arccal ért lakásuk ajtaja elé a kisebbik Huszár-fiu. Türelmetlenül rázta meg a bezárt ajtó kilincsét.

Az anyja, aki már az ablakból látta őt jönni, kellétlenül nyitott neki ajtót, mire az, se szó, se beszéd, ölbe kapta és úgy rohant be vele a szobába.

— Imre, az Istenért, megbolondultál?? — méltatlankodott az anyja, amint első meglepetéséből magához tért és ujra talajt érzett lábai alatt.

— Meg! — csapta az ágyra vetett kalapját a gyerek. — Megkótyagositott az öröm. A siker, a diadal fejembe szállott és most részeg vagyok: részegebb, mintha a legerősebb bortól rúgtam volna be. — Ujra az anyjához fu-

tatta, — jelentkezett is a régen várt izgalmas esemény. Még nem láttunk mást, mint a barrikádok felső vezetékeinek villamoskisüléseit, azonban már tudtuk, hogy a bezárt akadály lacsüngő dróthálójába egy ellenséges tengeralattjáró került bele, mint az egér az egérfogóba. Ekkor már a parti erődök ágyuinál és a barrikád melletti őrhajón, a Radetzkin teljes készültséggel állt a beosztott legénység.

Az történt ugyanis, — mint később megtudtuk, — hogy a francia »Curie« tengeralattjáró, amely 7 darab torpedőkilövő készülékkel, 21 darab torpedóval és 25 főnyi személyzettel felszerelve — árulás folytán — kihasználva a közeledő karácsony ünnepi hangulatát, meg próbált bejönni Pólába, hogy az ottan állomásozó császári és királyi haditengerészet 21 sorhajóját elsülyessze, megsemmisítse. Hogy ezt megtehesse árulóra volt szüksége, akinek útmutatása szerint sikerülhetett volna is a vakmerő vállalkozás. Ugy számította a francia tengeralattjáró, hogy a hazatérő Chamäleon nyomában az esti szürkület leple alatt bejut Pólába. Azonban a mi hős tengerészeink túljártak az eszén. A Chamäleon parancsnoka már a nyilt tengeren észrevette az ellenséges tengeralattjáró periszkópját és azonnal rádiójeleket adott le a parti erődöknek annál is inkább, mivel látta az ellenséges tengeralattiáró irányából, hogy ez az ő hajóját nem torpedózza, hanem közvetlenül a nyomában halad, tehát más a szándéka.

Mikor a Chamäleon jelentését a hajók és a parti erődök átvették, ekkor kezdett a mieinknél is az izgalom kezdődni. A Chamäleon parancsnoka látva, hogy az ő hajója nincsen veszélyben, a bejövetelt meglassította, hogy ideje legyen a barrikádok vezetőinek a barrikádok vezetőinek a barrikádok térképhelyzetét megváltoztatni és közben annak helyes irányát a Chamäleonnal közölni. Csak ezek után értettük meg, hogy a barrikádok között a Chamäleon miért manőverezett olyan lassan és soká: így csalta törbe az utána jövő ellenséges tengeralattjárót, mely semmit sem sejtett. Minden embere már a mellén érezte a várva várt kitüntetést, tisztjei a periszkópon keresztül már látták is Pólát, mint az Osztrák-Magyar Monarchia legnagyobb hadikikötőjét. Egy-két drótháló még és ha tervük sikerül, úgy az est homálya alatt bejutnak Pólába, az éjjelit már a kikötő vize alatt töltik és a hajnali világosság mellett a 21 darab torpedójuk 21 sorhajónkat semmisíti meg. Az volt a tervük, hogy ha minden torpedójukat kilövik, megadják magukat és mint hadifoglyok várják meg a háboru végét, persze az árulót hagyták volna sorsára.

Azonban nem így történt; két barrikád hálói közé csalta a Chamäleon parancsnoka s ezzel a sorsuk meg is lett pecsételve. Ugyanis midőn a villamos kisülések jelezték a barrikád hálójával az érintkezést, már nem tudtak visszafelé menni, mert a bejöveteli út is közben el lett zárva. A francia tengeralattjáró vergődése a víz alatt eltartott vagy háromnegyed óráig. Ez alatt az idő alatt persze nem léphetett akcióba sem a parti, sem a hajón lévő tüzérség, csak várta a fejleményeket. A macska jutott az eszembe, midőn az egérlyuk előtt várja a prédát. A vergődés alatt a hálóba csavarodott tengeralattjáró parancsnoka levegővel töltött fehér zsákokat bocsájtott ki a megadás jeléül.

Egy tengeralattjárónak azonban nem lehet hinni még ilyen esetben sem. Ezért mikor annyira feljött a víz szinén, hogy parancsnoki tornya kiemelkedett félméterre, olyan ágyusortüz fogadta, hogy a torony zárólapját teljesen ellőtték. Igy már nem is merülhetett többé a víz alá. A tengeralattjáró parancsnoka látva a veszélyt, kiadta legénységének a parancsot, hogy elhagyhatják a hajót. Erre a bentlévők, mint a patkányok ugráltak ki belőle az ágyu és gépfegyver tüze között.

— A Radetzky, Zrinyi, Babenberg és Árpád sorhajók lebocsájtott csónakjain lévő tengerészeink fogdosták össze az uszó francia foglyokat. A tisztek és a legénység egy kivételével megmenekült, a tengeralattjáró azonban a barrikádok között elsülyedt. A mi hajónkra, a Zrinyire is jutott sebesült francia, akit én kötöztem be. Láblövést kapott, még pedig elég sulyosat. Hajóparancsnokunk lakosztályának előkabinjában készítettünk neki fekvőhelyet éjjelre s másnap reggel kiszállítottuk a tengerészkórházba Pólába.

Az ő elbeszéléséből tudtuk meg, hogy egy kém is volt a tengeralatt járójukon, aki vakon bizott a sikerben és őket is állandóan buzdította. Az elsülyedt tengeralattjáró kiemeléséhez az ünnepek után mindjárt hozzá kezdtek derék buváraink, de a munkát csak 1915 március 25-én sikerült befejezni. A kiemelt tengeralattjáró átvizsgálására egy müszaki bizottságot küldöttek ki. A hajón egy hoittestet is találtak; az árulót, aki nem menekült el a sülyedő tengeralattjáróról, de nem is várta be a hajó elsülyedését, hanem főbelőtte magát. A bizottság megállapította az illető kilétét a nála és a hajón talált iratokból. A tengeralattjárót a pólai arzenálba vitték, teljesen rendbehozták és mint a császári és királyi haditengerészet uj tengeralattjárója teljesítette a háboru végéig a szolgálatot.

— Ez volt a sorsa a híres francia tudósról, Curié-ről elnevezett tengeralattjárónak.

Magyar
teherautófuvaroz'sok
Országos Központi Szövetkezete Debrecen, Piac ucca 18. Telefon: 17-25

B. Vattay Margit
táncintézetében
január 16-án kezdőknek diák-kolon veszi kezdetét.
KOSSUTH UCCA 11.

tott, átnyalábolta és össze-vissza csókolta:

— Anyukám! Drága, édes kis anyám! Boldog vagyok! Nem is képzeli, menynyire boldog!

Csak most vette észre a bátyját, aki még mindig az ablaknál állott, idegesen dobolva ujjaival az ablaküvegen.

— Szervusz, Ödi! Jó, hogy itt vagy! Legalább egy csapásra te is megtudod a nagy ujságot és együtt örülhetsz velünk. Ide hallgassatok hát! De előbb iszom egyet mert a torkomban lüklet a szívem és nem tudok addig beszélni.

Töltött magának a jóféle borból, amit Ödön fia kedvéért hozatott az édesanyja és fenékig kiitta a poharat. Az izgatottságtól csapzott haját kisimította homlokából, aztán beszélni kezdett; még mindig mámorosan és az örömteljes izgalomtól el-elfuló lélekzettel.

— Hát először is: vegyétek tudomásul, hogy vége a nyomoruságnak. Vége a kezdet nehézségének és az ismeretlenséggel való keserves küzködésnek. Egy csapással jutottam a magasba, ahonnan már gyerekjáték lesz még magasabbra kerülni. Az Ariadne fonalával megnyertem a Bogdanovich-féle regénypályázat nagydíját, ami 2000 pengőt tesz ki. Én nyertem meg 493 pályázó közül. Én, a 23 éves tacskó! A kezdő iró! Ane'ném, édes Ödi, fel tudjátok-e fogni, mit jelent ez?! Itt van a távirat, amelyben előre értesítettek, a hivatalos jelentés később jön. A pénz is megérkezik holnap vagy holnapután. Én leszek a világ leggazdagabb embere! Első lesz, hogy egy szép nagy fróasztalt veszek magamnak minden szükséges felszereléssel. Nem. Első, hogy a lakást tartaroztatom ki. Ráfér. Aztán egy uj takaréktüzhelyet állíttatok fel, hogy édesanyánk kedvére süssön-főzzön a két fiának. Mégis talán Budapestre viszem előbb egy kicsikét szórakozni. Jó lesz? Ott, természetesen, minden szükséges ruhaneműt beszerzünk majd. Egészen divatos dáma lesz a mi kis anyánkból. Mert most már lehet. Csak úgy fog dőlni a pénz a házhoz. A legelső fővárosi lapok, folyóiratok örömmel közlik frásaimat és mesés honoráriumot kapok érte. A képeslapok egyre-másra hozzák az arcképemet, ilyenforma kommentárral: Huszár Imre, aki az »Ariadne fonala« című regényével megnyerte a Bogdanovich-féle 2000 pengős pályadíjat és ezzel a művével egyszerre »beérkezett«. Mit szóltok hozzá?! Az nekem egyenértékű lesz az arany csengésével és mindenütt tisztelettel és hódolattal vesznek körül. Megpróbálkozom most már a színműírással is. Gyönyörü témák vannak a fejemben. Oh, most már menni fog a munka, mert egészen az irásnak szentelhetem magam. Nem, mint eddig, éjjel, agyonhajszolt idegekkel, a napi robottól kiszikkadt aggyal. Az ügyvédi irodának örökre bucsut mondok. Ugy otthagyom az igen tisztelt principális urat, mint szent Pál az oláhokat. Addieu, doktor úr! Volt szerencsém! Legyen szives más balek után nézni, most nekem történetesen egyéb dolgom akadt. Utban vagyok a Parnassus felé, amint látni méltóztatik. Pegázusom már türelmetlenül kapálózik. Repülünk, uram, repülünk a halhatatlanság orma felé. Hogy fog bámulni kidülledt halszemeivel! Szinte látom.

És kacagott hozzá vidáman, harsányan, fiatal, világot megbiró, boldog kacagással. De egyszerre csak elhallgatott, mint mikor egy húr hirtelen elpattan. Várt egy darabig. Majd egyikről a másikra nézett. Gyermekes értelmetlenséggel előbb, majd sápadt megdöbbenéssel: Mi ez?... Hogy a váratlan örömnek, a boldog meghatottságnak, a büszkeség szivárványos fellángolásának, a szemekben, amit méltán elvárhatott volna, semmi, de semmi nyoma... Ahelyett mind a kettő sápadt, lehangolt, az ő kitörő öröme iránt közönyös, sőt, mintha semmit sem értettek volna az egészből, mert az eszük másutt járt az egész idő alatt. Édesanyja tekintete kerüli az övét, a bátyja pedig az egész rapszódikus szóáradat alatt tovább is türelmetlenül dobolt az ablaküvegen.

— De hát mi ez? — kérdi ujra gyámoltalanul, szinte sírásra görbült szájjal, — mi van veletek? Ti nem örültök az én országra szóló sikeremnek. Titeket hidegen hágy az, ami engem a hetedik menyországba ragad?

— Dehogy, dehogy! Hogy is gondolhatsz ilyet? — dadogta Huszárné.

— De igen. Hiszen látom. Valami bánt? Történt valami, ami érzéketlenné tett benneteket az én sorsom jobbrafordulása iránt?

Az asszony most idősebbik fiára nézett, nehéz, veséket kutató nézéssel. Szóljon, ne szóljon? Ő mondja meg Imrének, vagy Ödön, iránta való tekintetből maga hozakodik vele elő? — kérdezték szemei.

Ödön azonban vállat vont Bánja is öl Ha az anyja jónak látja... Ha gondolja, hogy... Különben tegyen belátása szerint. Ő bizony még a kis ujját sem mozdítja meg. Lesz, ami lesz. Mit volt, mit tenni, minthogy ő, az úgyis agyongyötört, gyenge asszony álljon elő a kínos, szégyenteljes üggyel. Pedig meg kell tenni. Annál is inkább, mert váratlanul, mintha csak az égből potytyant volna alá, ime, segítség érkezett. A pénz, mely még egy órával ezelőtt is megoldhatatlan probléma volt volt számukra, váratlan csodakép megérkezett, itt van. Csak ki kell nyujtani a kezüket érte.

És ő kinyujtotta...

Közelebb lépett Imre fiához, aki néma alakjával, sápadt, keskeny arcával, amelyről az előbbi ragyogást mintha egy durva kéz egyszerre letörölte volna, úgy állt a szoba közepén, mint egy eltévedt, magárahagyott gyermek.

— Eltaláltad, édes fiam, — mondta halkan, — történt valami. Valami nagyon komoly és szomorú eset fellegzi be a te uj Napod felkeltét. Bátyád — igazán csak a kényszerítő körülmények hatása alatt, — hivatalos pénzhez nyult. Azt vissza kell tenni, mielőtt rájönnek, különben oda az állás, a becsület, sőt az élet is... Hát — ez történt...

— Mennyit sikkasztott? — szakította félbe az anyját Imre. A hangja tompán fáradtan hangzott.

— Kétezer pengőt... Ugy-e, rengeteg pénz? De én eladom az órámat, — sietett megnyugtatásul hozzátenni, — te csak a hiányzó összeget pótold ki. Nézd, Imrus. — tette össze kezeit mintha imádkozott volna, — most, hogy az Isten úgy megsegített... A bátyád életéről, becsületéről van szó... Nemcsak az ő becsületéről... Azt hiszem, előtted sem közönyös, ha a Huszár néven folt esik... És... nekem nem kell semmi... Nekem elég ajándék lesz, ha...

— Jól van, megkapják a pénzt. Csináljanak vele, amit akarnak. — Vette a kalapját és ment. Az ajtóból még visszaszólt:

— Az óráját pedig ne adja el. Annak hagyjon békét.

Még mintha mondani akart volna valamit. De aztán csak abbahagyta és futott le a lépcsőn, mintha kergették volna.

— Talán mégsem kellett volna. — resztelkedett most már a másik, — nagyon lehangolta...

— Eh, mit! Majd kiheveri! Csakhogy te megvagy mentve!

És ezzel már napirendre is tért Huszárné a kisebbik fia felett, aki valami rút, kiábrándult mosollyal rótta, csak rótta az utcákat, míg végre egy kisebb vendéglőbe nyitott be.

Itt... itt... jó volt. A cimborák, akik már értesültek a nagyszerű uiságról, hangos üdvrivalgással fogadták. A meleg, párás levegő körülhízelegte dermedt tagjait, az ital is nagyon jól esett neki és a cigánymuzsika mellett, az asztalra borulva, kedvére kisírhatta magát a dicsőség és hírnév küszöbén...

Szavazó- ap.
Alulírott
DICSŐSÉG ÉS HIRNÉV KÜSZÖBÉN
című
Irta:
VÉCSEINÉ JANKOVICH LUISA
novelláját
adom szavazatomat.
aláírás.

Jég alatt halásztunk a Tiszán

Irta: Ecsedi István

Hideg szél leng át a Tiszán. Megmeglógatja a zuzmarás ágakat. A hó lassan esik.

A faluvégi csapszékbe utasemberek térnek. Nagyokat toppantanak. Köszönnek. — Esős üdő van!

Megtörlik jégbecsapzott bajuszukat, egy kis melegítőt kérnek. Leülnek. Kenyereznek. Az edényes tót a csárda előtt megállott. Lovára minden ruhadarbot rárakott. A fagyott hóra egy kis szénát tett lovai elé. Maga kenyeret szalonnát eszik.

Három ember teljes erővel huzza a hálót.

Közben körül szaladgálja a szekeret. Eszik is, szalad is, topog is. Nehéz munka. Ő is megúnja. Egy hónalj szalmát kerít, meggyujtja. Csizmáit gyorsváltásban a lángban forgatja. Fázik a lába.

Megvirradt. Neki indulok a Tiszának. Zúzos emberek lépkednek szaporán. Még köszönni sem szeretnek. Fáznak. A Tisza töltésén állok. Itt még hidegebb van. A Tisza áll. Felszíne dúrván fagyott be. Jégtáblák élükkel összefordulva állnak. Egy része síma jég, itt a víz útja. A távolban kékellik a víz a fehér jég végén. Ott a forgó van. Itt még nem fagyott be a Tisza.

Két ember kóborog a Tisza jegén. Megborzadok. Hátha leszakad a jég, beleesnek a Tiszába. A jég alatt menthetetlenül elvesznek. Ők lépegetnek, botjukkal tapogatnak.

Az egyik áttér. Megfordul háttal a szélnek. Botját hóna alá szorítja, pipáját a ködmöne nyilásával védi, rágyujt és jön a töltésre.

— Azt hittem a lék alá vész, bátya! — Agyon Isten! — köszöntöm.

— A máááá nem, Uram! Vastag a jég!

— Na én nem mernék átmenni.

— Dehogy nem! Csak meg kell próbálni!

— Az első félszáz lépés lesz nehéz, azután hozzá szokik az ember!

— Nézze csak Uram! Ott meg szánkával igyekeznek át a Tiszán.

És csakugyan két kis magyar lóüget a távolban és egy szánka csavarog utána. Pompás kép az átható ködben...

Én nézem. Kedvem támad átlépkedni a Tisza hátán. Nem merek.

Visszafelé indulok a holt Tiszára. Itt van a nagy halászat. Csakhamar feltűnik a nagy jég. Emberek hailonganak raita. Ütik a jeget nagy feiszével. Dobog a vastag páncél a mély víz felett.

Arra sétálok. Az elmosódott alakok jobban kibontakoznak. Egyenesen hamarabb érném, de félek a jégen járni, inkább kerülök. Mindenütt a havas parton megyek. Végre beérem szóval a jégvágókat.

— Megbír engem a jég?!

— Csak tessék bátran rájönni, vastag ez, még ugyan vastag! — biztat egy kis sürü ember.

A halászmester volt. Nagy bőrrel bélelt ruhájában, hegyes sapkájában úgy néz ki, mintegy sarkvidéki ember.

A halászlegények ütik a jeget. Minden tíz méterre ki van a havas jegen egy-egy félkör rajzolva. Azt a félkört ki kell vágni. Ütik erősen. A jég pereg. Feljön a víz és szembe csapja az embert. A félkör körül fejszézi, az átlóra csak egyet üt és már leszakadt a jég. A fejszés kihúzza a lék mellé a »jégkövet«, megyen tovább és vágja a léket. Mire a másikat kivágja, az első vize bepillézett: vékony jégréteg képződött rajta. Az emberek izzadnak az erős munkától. Mérem a jég vastagságát, 30 cm. A lékek távolsága tíz méter.

— Milyen mély víz van alattunk?!

— Lehet négy méter — mondja a halászmester.

Megborzadok. Ha ez most leszakadna! — fut át agyamon. Adom a bátrat, megyek a lékelők után.

A nagy tó közepén egy nagy lék tátong. Lehet három méter hosszu, két méter széles. Benne ázik a háló. Megfagyott a levegőn. Kienged a vízben. Közel a parthoz megint egy nagy léket vágnak. Ez háromszög alakú. A két oldalát végig fejszézik. Gergely rááll a csúcsára. A másik legény az alapot vágja. Recsen a nagy tábla, meghajlik Gergely alatt. Ő frissen kiugrik a jégre.

— Na tójjuk a jég alá!

Neki esnek. A fejszével az egyik lenyomja a jég orrát, a másik vízszintesen tolja a fejszével. A tábla lassan búvik a jég alá.

— Nyomd meg naaa! — szól Gergely.

A fiu neki feszíti inait. A jégpatkó megcsuszik, a derék legény fejjel a lékbe esik.

— Hű a nem jóját ennek a világnak — esünk kétségbe mindnyájan. Gergely van legközelebb hozzá, megkapja a lábát, huzza a vízből.

— Jöjjön mán ságor segéni! — kiált hátra. A ságor a másik lábát huzza. Én is megkapom a derekán levő kötelet, én is húzom. A legény meg van mentve. Kievickél, káromkodik, nevet. Nevetnek a többiek is.

— Na Pista, elég meleg a víz?! — kérdi a mester.

— Igy jár az, aki a zsidónak nem köszön! mormogja a ságor — lehajlik a lékre és szürcsöli a vizet. Jót iszik.

A halászmester korholja pogányul, amiért a hideg vizet issza.

Megyünk a nagy lékhez. Kihuzzák a hálót. Már kiolvadt. Két végére egy-egy hetvenöles kötelet kötnek. A kötél másik végére egy tízméteres rudat. Ezt a rudat elindítják a jég alatt. A nagy lék alá dugják és addig hajtják míg a kis léket el nem érte. Ott hajtják tovább a második, harmadik lékig. Most elindult a háló a kötél után. Pár perc és elnyelte a szörnyű hálótömeget a lék. Most jön a nehéz munka. A kötelet kiszedik a léken és mindkét oldalán három három ember teljes erejével ütemszerű léptekben huzza a háló szárnyát. A háló nagy félkört vesz fel és a jégen át látni, amint lassan megy a jég alatt.

— Csat! — kiáltja az egyik legény.

Mindenki
kedvezményes áron vásárolhat a KÖZTISZTVISELŐK arudájába
(Figyelje kirakati árainkat.)

Megállanak a huzással. Egyet fujnak. A vezérrudat hajtják lékről lékre. A rud gyakran eltéved. A havas jégen nem látni merre van. A hajtólegény fordít rajta, nem jön a lékhez. Jobbra áll.

— Add már a lesit Gazsi!

A fiu egy keresetlen kampós galyat hoz elő. A lék alá nyujtja, kavarja a vizet. Végre előbúvik a rud vége.

Most újra húznak. Fázom. Én is beleragadok a kötélbe, húzom. Vigyázok, hogy el ne csusszak. Nekem nincs jégpatkóm.

Két órai kemény munka után elérjük a háromszögü léket. A rudat kilökik kötelestől, az egyiket jobbra, másikat balra, de mind a kettőt jó messzire. Most jön a háló kiszedése. Gergely középen áll. A háló alsó inát összefogja. A halászmester szemben áll vele és egy hosszúnyelü villával nyomja lefelé a háló alsó részét, hogy a hal a feléken ki ne szökjön.

Két legény a háló egyik szárnyát, másik kettő a háló másik szárnyát huzza és a háló lassan jön kifelé a jég alól.

Elbódult nagy ponty, nagy csuka, kisebb harcsa, süllő vergődik a hálószemek közt, alusznak. Álmukban estek fogságba. Kivetik a jégre. Keveset vergődnek a hideg jegen. Aztán nem mozdulnak. Alusznak. Talán örökre!...

A háló előjött.. Lerázzák róla a hinárt, a sok sulymot. Rendre szedik, felrakják a szánra és huzzák a gyalogszánt a másik lékig. Uj tanyát vetnek.

A halászok kiszedik a hálót a jég alól.

A halászmester összeszedi a zsákmányt. Az aprókat a lékbe dobja, a nagyokat a kosárba. Megméri.

— Huszonöt kiló az egész! Ez semmi! — néz rám.

— Az is jó. Meg van a napszám! Még hálópénz is van! — biztatom.

— Megverte azt az Isten.

Elsietett a másik tanyához.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetők a Kiadóhivatalban

Az inségakció két első hónapja számokban

A folyó téli inségakció zavartalan lefolytatása érdekében a város vezetősége kellő időben még a nyár folyamán megtette a szükséges intézkedéseket.

Dr. Vásáry István polgármester gondos előrelátással kidolgoztatta mindazon munkálatok tervezetét, melyek az inségeseknek munkával ellátását biztosíthatták. A törvényhatósági bizottság október 13-án tartott közgyülése változatlanul elfogadta a polgármester tervezetét s elrendelte a 30 különböző helyen lefolytatandó munkálatokat. Ezek útépítések, csatornatisztítások, árkolások, kertészeti rendezések, fásítások, feltöltések, egyengetések, földmunkák és a stadionépítkezés befejezése, mind olyan munkák, ahol a bekerülési költség túlnyomó része nem anyagárakra, hanem munkabérekre esik s végzésükhöz különösebb szakértelem nem szükséges. Az összes munkálatok az előirányzat szerint 108.000 munkanapot vesznek igénybe.

A program szerint az egész inségakció 449.480 pengő összeget fog felemészteni, ebben azonban az inségmunkák költségein kívül benne van a szellemi szükségmunkások díjazása, a népkonyhák, napközi otthonok, általában a munkaképtelenek segélyezésének költsége is.

Az inségakció első két hónapja programszerüen, a legkisebb fennakadás nélkül folyt le.

A november és december hónapi eredményekről szóló statisztikák beérkeztek dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnokhoz, akinek kezében futnak össze az inségakció sokágu szervezetének szálai. Ezekből közöljük a következő főbb adatokat.

A tömeges jelentkezések október hó folyamán történtek, úgyszintén a jelentkezők adatainak pontos helyszini kivizsgálása és nyilvántartásba vétele, a dolog természete szerint azonban az inségakció tartama alatt tovább is folyamatban vannak a jelentkezések.

December 31-ig az inségakcióban való részvételre jelentkezett 5831 magános és családfő 9721 családtaggal, összesen 15.551 egyén. Ebből családtagokkal együtt 2493 egyén utasíttatott el, mint olyan, aki — bár igen nehéz körülmények között — a maga erejéből, hatósági támogatás nélkül is meg tud élni.

Ellenben a vizsgálat igényjogosultnak talált összesen 13.058 egyént, aki hatósági támogatás nélkül a legszélsőbb nyomorba süllyedt volna.

Debrecenben e szerint 13.058 oly egyén él, akiről a hatóság munkaalkalom vagy egyéb segélyezés útján gondoskodni kényszerül. Ez a város lakosságának 11 százalékát teszi ki.

A mult 1932—33. téli inségakció igényjogosultjainak száma 15.808 volt, a lakosság 13 százaléka.

A csökkenés magyarázata a helyszini vizsgálatok szigorubb és rendszeresebb lefolytatásában, másrészt abban rejlik, hogy az idei jó termés még a legszegényebb lakosságnak is módot adott hozzá, hogy élelmiszerekkel a tavalyinál jobban ellássa magát.

Az igényjogosultnak talált munkanélküliek következőképpen oszlottak meg.

Fakitermelésre volt utasítva 549 magános férfi, földmunkára 2932 munkanélküli 7070 családtaggal, a fizikai munkások között felügyelői teendőkre 133 egyén 179 családtaggal. Mint munkaképtelen népkonyhai segélyezésre átutalva 843 egyén 1859 családtaggal: ezek nagyobbrészt nők, főleg özvegyasszonyok és családtagjaik, akik a társadalmi gyüjtés eredményéből pénz és természetbeni segélyben részesülnek.

A rendelkezésre álló 108.000 munkanapból az inségmunkások december 31-ig 42.068 munkanapot dolgoztak le. Ennek nagyobb része november hónapra esik, mikor az időjárás kedvező volt. A december hóban beállott erős hideg a munkálatokat kedvezőtlenül befolyásolta. Az átfagyott talajon a munkateljesítmény is természetszerüleg alatta maradt a novemberinek. Ezért januárra a polgármester be is szüntette a munkálatokat. A nyilvántartásba vett inségesek azonban erre a hónapra is megkapják beosztásuk szerinti munkanapjaik utáni keresetüket (munkanaponként 1.60 pengőt), azonban a munkát utólag fogják szolgáltatni, mihelyt az időjárás enyhülése ezt megengedi.

Az inségesek gyermekeinek egész napi gondozást és élelmezést adó, a város perifériáira elhelyezett hét napközi otthon mindkét hónapban állandóan telve volt. A gondozási napok száma a két hónap alatt 13.733, az otthonok fenntartásának összköltsége 6753.78 P volt.

A **népkonyhák** üzeme december elsején kezdődött. E hó folyamán kiadtak 28.444 ebédet, ebből felnőtteknek jutott 4662, gyermekeknek 23.782. A népkonyhák költsége 3401.10 pengő, egy ebéd költsége 11.9 fillér volt.

A természetbeni, pénz és ruhasegélyek kiosztása a gyüjtéssel párhuzamosan folyik. A gyüjtés még lezárva nincsen. Pontos számadatok csak a gyüjtés lezárásával fognak rendelkezésre állni.

Általában az inségakció szervezete az előző évek tapasztalatai alapján minden részében ki van dolgozva. Simán fennakadás nélkül bonyolítják le az akció szervei feladatukat s remélhető, hogy ez a tél is, bár nagy nehézségek között és a város lakosságának igen nagy mértékü anyagi erőfeszítésével, csöndben, a társadalmi béke megzavarása nélkül fog eltelni Debrecenben.

Mérgezők és mérgezettek

REGÉNY

Irta: BOTH ANDOR

(10. folytatás.)

— Nem, engedjen el... sikoltott most rémülten föl a lány és minden erejét megfeszítve ugrott fel a székről. El akart rohanni, de aztán pár lépésnyire megállt, szembefordult a férfival és valami szörnyü nagyot, durvát akart a szemébe vágni, de nem jött szó a szájára... Könnyek öntötték el, szavak után kapkodott, mikor hirtelen léptek hallatszottak az előszobából...

Henriett volt, sugárzó arccal rohant a szobába:

— Szervusz Eszti, szervusz, tudod-e mi ujság?

A férfi és a lány, mintha mi sem történt volna, komolyan és kíváncsian fordultak a váratlan vendég felé.

— Na találd ki! Találd ki...! Fogadjunk nem találod el...

— Nem, — mondta csüggedten Eszti s igyekezett eltüntetni észrevétlen a könnyeit.

— Dehát örülj, örülj, te! Képzeld, a mama most jött meg a városból, találkozott a városi tanácsossal, az öreg Szentkuthyval és ujságolta, hogy az építési osztályhoz ideiglenesen felvettek téged is! Együtt leszünk, Eszti!... Na mit szólsz hozzá!

— Ez már igen! Gratulálok... — törte meg a csöndet a reményektől most elesett Seres. Aztán körülnézett s egy-kettőre magukra hagyta az örvendezőket.

Mikor Seres kiment a szobából és már az előszobán is végig kopogtak a lépései, Eszti erőtlenül és akaratlanul esett egy székre. A feje lekonyult és most már kezdte sorba szedni gondolatait Henriette tanácstalanul és csodálkozva állt előtte. De hiába faggatta és kérlelte, mi történt, mi van közöttük, nem kapott választ. Eszti a kezeit az ölébe ejtette s a régi gyerekkori éjszakára gondolt... most utálattal és félelemmel szedte az emlékezés fonalára mindazt, mit akkor megsejtett, megérzett...

A barátnője kezdett türelmetlen lenni:

— Ugy látom, rosszkor jöttem s nemhogy örömet szereztem volna neked, talán éppen elrontottam valamit.

— Te, te... — kiáltotta kis szünet és megfontolás után élénken, ti köztetek van valami, ne is tagadd... te szereted Serest... na ugye igaz, ugye eltaláltam!?

— Utálom! — sóhajtott föl Eszti.

Most Henriett is leült és mélyen és hosszan nézte a barátnőjét:

— Utálod? Ez az! Fogadni merek, hogy szereted! Már különben is évek óta, mióta csak idejöttetek lakni, látom, hogy följár hozzátok... Igaz, hogy egy kicsit idős hozzád, de ez mit sem tesz. Még virágában van az öreg és gondolom, jó állása és szép pozíciója van... A nyakkendői elsőranguak és az én nézetem szerint többet ér, mint tíz mamlasz és tapasztalatlan gyerek... Te Eszti, neked kitünő ízlésed van s tudod, hogy kezdlek irigyelni...

— Ugyan, hallgass már, az Isten áldjon meg!...

— Jó hallgatok s arról is hallgatok, amit láttam, amikor betoppantam.

— Dehát mit láttál?

— Ugyan kérlek, hisz úgy ugrottatok szét, azt hiszed, nem tudom, hogy csókolóztatok? Még jó hogy jöttem, az ilyen mélykedélyü hölgyekre, mint te, vigyázni kell... Na majd a városházán ügyelek rád... mert tudod Eszti... — s itt fölállt és a barátnője közelébe lépve hamiskásan adta elő tovább kicsi élményeit és sejtelmeit.

— Ott aztán igazán helyén kell lenni az ember eszének...

Az este hazatérő szülők csak annyit tudtak meg Esztitől, hogy Henriett hírt hozott az állás elnyeréséről, miről pár nap alatt biztosan írásban kapnak értesítést.

— Na ugye, mit mondtam — használta ki Dobos bácsi rögtön a helyzetet. — Látod, kár volt nyugtalankodni és folyton heccelni, hogy semmit sem csinálok.

Dobosné a ruhakérdésnél fogta meg a dolgot, mert mint mondta, ez most a legelső és legfontosabb kérdés. Általában felvillanyozta őket a jó hír, csak Eszti volt szótlan és savanyú. Legjobbnak látta a korai lefekvést.

Mikor aztán magára maradt s úgy tett az ágyában, mintha egy regényt egyszerre akarna elolvasni, tovább gondolkodott. Gondolataiba beékelődtek a barátnője szavai s értelmezni akarta ezeket a zavaros mondatfoszlányokat. Seres s a leendő irodafőnökök és munkatársak elképzelt alakjai vonultak föl előtte, majd az nem hagyta aludni, mennyi lesz a fizetése. De a még ismeretlen összeget is előre szétosztotta, a javát ruhákra szánta, mert a hivatalba mindig csinosan fog járni, már a kolléganők miatt is. Valami kell állandóan piperére... talán bizonyos néhány könyvre, amit divat olvasni, valamit félretesz minden hónapban valami bankba, hogy egyszer ha kell, legyen egy kis megtakarított pénze... Ezzel eszébe ötlött a stafirung, neki még nem volt ebből semmije, pedig más ilyen korú lányoknak már tudta, sok mindenük gyült össze naponként. De ez nem nyugtalanította, sőt most, hogy állást kapott... a stafirung, férjhez menetel gondolata egészen eltávolodott tőle.

Lassan elhalványult más gondolata is, a képek összehúzódtak, mintha Seres ismét a vállait nyomta volna lefelé, valami mélységbe esett s ott elvesztette a napi események gombolyagát.

(Folytatjuk.)

Debreczeni 1934 Január 14. Vasárnap

Judas Matyi

Morfond Flórian

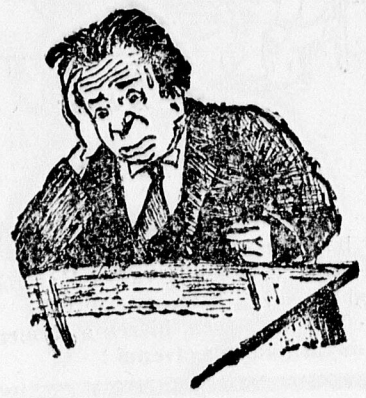

Nem veti fel a gáz Debrecent, ha annyit furkálnak a földben ?

AZ UJ MINDENES

— Osztán nagysága kérem, mosást, főzést, parkettvikszolást, ablaknucolást, asztali kiszolgálást nem vállalok.

— De hát lelkem, akkor miért lett mindenes ?

— Mert az így sokkalta kényelmesebb, mint nagyságának lenni.

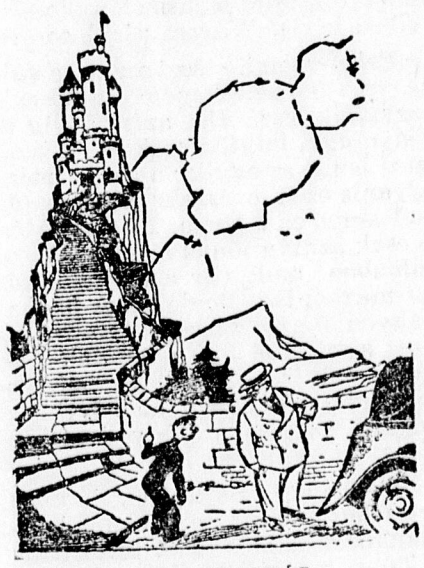

MAGASUGRÁS.

— A méltóságos gróf urat kérik a telefonhoz.

— Helyes. Ugorjál vissza és kérdezd meg, hogy ki keres ?

Jambor ember epigrammáiból

(BARÁTI KÖLCSÖN)

Jó barátod mosolyogva foszt ki :
»Az utolsó 5 pengődet hocci !«
Jó képet vágsz az utonálláshoz,
Mert ha nem, úgy a koma elátkoz.
De ha visszakéred saját pénzed,
Az smucigság és galád morénylet !
És pénz helyett harag áll a házhoz
Mert a koma nem fizet, csak **átkoz**...
— Azt tanácslom : a **két átok** közül,
Amely így is — úgy is reád csördül,
Válasszd mingyárt, okosan az **elsőt !**
— Egy barát vész — s megmarad 5 pengőd !

(A KORZÓRÓL)

Barátomnak kificamult a nő- s szépérzéke :
Beleszédült egy kisminkolt korzó-hölgyecskébe.
»Tévedsz, — mondom, — ha azt hiszed,
Hogy szép nőbe vagy bábolondulva :
Pár kitépett szőrszálba és néhány deka
Puderba és rúzsba !«

— —

Amikor egy kikészített szép női arcot látsz,
Jusson eszedbe alábbi bibliai mondás :
»Olyanok ők, mint a festett koporsók...«
Gondold tovább s hagyd ott menten a korzót !

(A SZIV)

Isten csak egy szivet adott az embernek ;
Igazán egyszerre csak egyet szerethet...
— Igaz, egy szivem van, de négy rekesz benne !
S nem volnék boldog, ha egy is üres lenne !

CSAK 1 MOSOLYT

AZT MÁR NEM !

— Hallod-e, neked igazán meg kellene nősülnöd, már csak a hitelezőid miatt is.

— Eszem ágában sincs ! Ha a hitelezőim pénzt akarnak látni : nősüljenek meg ők maguk.

BIZONYSÁG

— Mindig azt mondtad, hogy ki nem állhatod Müllert és tegnap láttam, hogy az ölében ült él.

— De akkor azt is láthattad, hogy hátat fordítottam neki.

FALUSI SZÁLLODÁBAN

— Ébresztőre nem lesz szüksége uraságodnak, ugyis föl tetszik ébredni a kisbabánk bömbölésére.

— Helyes, mondja meg neki, hogy pontosan hét órakor bömböljön.

SZÉLES ECSETKEZELÉS

— Ezt a képet az a piktor festette, aki a minap nálatok volt uzsonán.

— Ráismerek ! A vajat is épp ilyen vastagon kente a kenyérre.

RÉSZEGEK

— Hallja, ha maga rámlehel, kénytelen vagyok egy üveg szódavizet hozatni.

— Miért ?

— Mert nem birom a tiszta kadarkát.

GYERMEKÉSSZEL

— Hát kis testvérkéd született ? És mi a neve ?

— Még nem tudjuk. Egy szavát se lehet megérteni, amit mond.

GENEALÓGIA

— Mondd, pap : a nagybácsi, az közeli rokon ?

— Az attól függ. Ha meghal és kiderül, hogy gazdag volt, akkor igen.

A VÉNKISASSZONY

— A hideg fut rajtam végig, ha a negyvenedik születésnapomra gondolok.

— Miért ? Valami rémes dolog történt nagyságoddal azon a napon ?

PAPUCSÉKNÁL

Feleség : Hallod-e, ma éjszaka álmodban beszéltél.

Férj : Oh, drágám, bocsáss meg, ha esetleg félbeszakítottalak

OPTIMIZMUS

Biró : A törvényszék ez esetben nem talált enyhítő körülményeket.

Vádlott : No, majd talán a legközelebbi alkalommal, biró úr kérem.

Ő CSAK TUDJA.

Az ifju szerelmeséhez :

— Szeretnék maguknál mindennapos vendég lenni Milyen pályát válasszak ?

— Legyen végrehajtó.

JO UZLET.

Az adóhivatalba beállit egy uriember.

— Kérem szeretném kifizetni a 170 pengő adóhátralékomat. Elfogadják levélbélyegben is ?

— Hogyne, hiszen az is állami érték.

— Akkor tessék itt van egy nagyon ritka bélyeg, én ötszáz pengőre becsülöm, a fennmaradó 330 pengőt kérem vissza.

ZSIBOGÓN.

— Nézd csak, három pengőt kérnek ezért a zsebóráért Megyvegyem ?

— Hogyne Hisz ez nagyon kétségtelő ajánlat .

Forog vagy nem forog?!

Aborban él a legfőbb igazság,
hogy minden áll, csak a földünk forog;
ezt tartja minden italkedvelő,
mig hajnaltájban haza tántorog.

Milyen szépek azok a görbe lámpák
s belőlük törő kettős-fénysugár
s milyen üde kománk borgőzös ajka,
mely minden vitát csókjával lezár !

Milyen szörnyü hosszu az az utszakasz,
mely a korcsmától házunkig vezet
s ha megtaláljuk kapunk kulcslyukát,
az már valóban pazar élvezet !

Sajnos, otthon megdől az igazság,
hogy minden áll, csak a földünk forog,
ha drága nőnknek kezei között
az átokverte nyujtófa mozog !...

RANY.

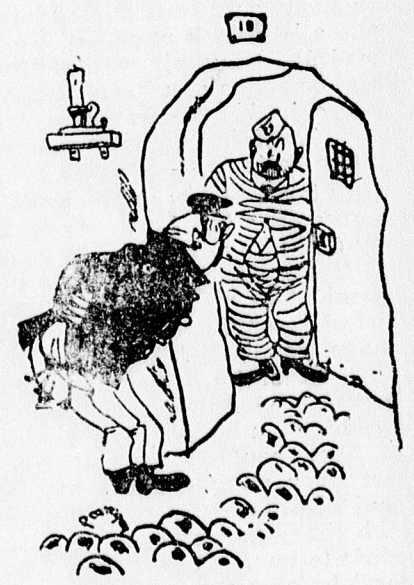

BÖRTÖNBEN.

— Hohó, börtönőr úr, mit gondol, hol vagyunk ! Hát maga hallgatódzik a kulcslyuknál ?

Pondró István levele

Arrafelé jámborabb, tsiszoltabb, tisztességtudóbb a magyar, mint az ez tájbéli. Az ottani ifjuság, míg a 17-ik életévét be nem tölti, tzoki neki úgy köszönni az idősebbeknek: »aggyon Isten jó napot«, hanem »Ditsértessék a Jézus« járja. Sok papotska lakik arra, oszt ettül van ez!

Mint példánakokáért, ha az hivalkodásra hajlamos leányzóról kiderült, hogy pirosítót kent a tzifferplattyára, kapott olyan vérpezsgető kézlegyintést, hogy a mostani leventékek paszur-magvas kotzaflintátskája elszégyenkezhetett volna tsattanás tekintetében. No de haragudott is a bótos, meg a patikárius tekintetes, mert nem fogyott a pirosító-pofarúzs. Nem merték venni.

A sümegi falusi kovács valami nyeszlett gebét vasalt. Soha se lehetett az embert józanon látni! Arra megy a szent úr. Köszön a kovács. Alig forog a nyelve. Észreveszi Ubul atya és oda szól: »Vasalás lessz?« Igen, felel a boros mester, már fenn is mind a négy vas. Avval Ubul atya jobbra ment, ő meg a kotsma felé. Vissza fordul a szent úr, meglátva, hogy a kovács megint részegeskedni van. Oda ment a lóhoz és egy kettőre letsavarta puszta kézzel mind a négy vasat a vén katza patáiról, sorba rakva őket egymás mellé. Beszólt oszt a Szróli kocsmájába: »mester, nints az öreg kantzán vas, hát hogy vasal maga!?« Ha látott valaki bámuló, hüledező vere verissime »butapofát«, — hát ezt a mestert kellett volna látnia. Szégyelletibe vidékre utazott atyafit látogatni, tsak napok elteltével mert haza kastamkodni. Ubul úr meg ment tsendesen haza. A rettenetes nevethetnéktől tsak úgy rengett a két hatalmas izmos sonkaforma válla — Isten nagyobb ditsőségére.

Szegény József főhertzeg őfensége (a mostani tisztölt édösattya) ott volt a rendházban ebédre. Nagy gyakorlat volt. Egy régi harmadfélliteres aranyserlegbe 30-intz éves badatsonyit tettek elé. Ivott is belőle a boldogult nagy úr! Közbe odatréfál Ubulnak: »tisztelendő ötsém be tudna egy ilyen edénnyel venni a jóból?« — Az akkor még 20—25 éves ifju pap szemérmesen lesüti a fejét és — hallgat.

Alig telt bele egy negyedórátska jelentkezett a fenségnél, hogy bizony ő kiissza a drága edény nemes tartalmát. Oda nyujtja a boldogemlékű az edényt: »Vivát filius gloriosi Josephi palatini, valedicat, conducat sanitati!« (Éljen a hires József nádor fia, éljen boldogul. Egészségére.) Avval kihörpentette az edényből a betsös badatsonyi levet. Kérdi azután a nagy úr. Hogy mert ilyen nagy dologra vállalkozni? Mire odaszólt Ubul úr! Az előbb ahogy kegyeskedett említni, próbát tettem, az asztal alatt ittam meg lehajolva egy sokkal nagyobb tserép kanta bort, hát voltam bátor ajánlkozni. Isten nagyobb ditsőségére.

Hasonló lyókat kívánok

Pondró.

Bugyi Sándor talyigás esetei

TYUKTOLVAJT FOGTAM.

Ugy vót az akkor íccaka, hogy a kutya hármat vakkantott, azut elhallgatott. De nemsokára újra kezte cifrázni az ugajt, még ugyancsak.

Mán itt bajvan, mondok. Leugrok a vacokrúl, kezembe kapom a lőcsöt, kilípek a házbúl, hát látom, hogy egy ember mozog az udvaron, oszt visz valamit. Iccaka vót ugyan, de mégis csak megláttam, mer szípen sütött a hódvilág. Nosza, biztatom oszt a kuvaszt, hogy mondok: hajrá te, fogd meg te, csípd meg te! Az ebállat fogatta a szót, oszt kéccer az inába falt, eccer meg a köpönyegje alsó szílibűl szakított le egy porciót a moszatosnak. Igyekeztem azomba én is utána, oszt a lőccsel vígig hajítottam a bal lapickacsontyán, akkitúl elbődült, aut vígiglöttyent a terágya dombon, mer ott járt, mikor az ütís írte.

— Ki vagy ebatta zsiványa? — kérdem tűlle. Nem szól semmit, csak nyöszörög.

— Beszíjj, míg szípen vagy, mer kapsz még egy porciót, biztatom szíp szóval. Na erre aszonta, hogy ne bánts lelkem Sándor, én vagyok. Erős várunk nekünk az Isten, aszongya fertelmes rívó hangon.

— Azt motyogd, hogy ki vagy, mit akarsz, mit viszel? — biztatom a lőcs vígivel, de csak amúgy szeliden.

— Jajj, jajj én vagyok, Nagy János felebarátod az Olajütőbűl. Jajj vállam, aszongya.

Na ebbűl a beszídbűl mingyá megtuttam, hogy kihe van szerencsém, Istenes Nagy Jankó pógártársam kereste fel a szeríny portámat íccakának idején három tyúk erányába, de többet is akart ű vinni.

— Ó te vín apostol, miféle szent cél vezérelt ide? Minek köszönhetem ezt a nagy szerencsét? — kérdem tűlle.

— Ó lelkem Sándor tesvírem az Urban, azt ne gondold, hogy én a tyúkjaidat meg akartam enni. A világír azt meg nem cselekedném.

— Elhiszem, de aztat meg jól tudom, hogy ammi tyúkot te összeszecc, te meg nem eszed, hát aztat te el szoktad adni.

— Ne bánecsál Sándor tesvír, nyöszörögte Jankó, nem érted te az én szent szándíkomat. Én a csillagokbúl olvasok, oszt most azt olvastam ki a csillagokbúl, hogy a te tyúkjaid kolerába akarnak esni, oszt elakarnak hullani, na mondok én eztet nem engedem megtörtínni mer én megtudom a tyúkkolerát gyógyítani, hát mondok, elviszem hejjembe, oszt beótom üket, azut visszahozom mindet. minekutánna kipróbáltam, hogy fel akarnak-i hát fordulsa vasse.

— Tudod mit Jankó, én mingyá kipróbálom, hogy mikeket tucc te a csillagokbúl kiolvasni, mer csillagot rugatok veled. Húzd le csak a csizmádat!

— Jajj, jajj, nem lehet, megfagy a lábom, hideg van.

— Hiszen, te bolond tüzet akarok én rakni még a lábod ujjai közzé is.

— Jahajajj, kegyelem, sose jövök többet ide, pedig most is csak jót akartam! Igy nyöszörgött.

— Na ne jajgass mán tovább, montam neki, hanem térgyepejj le ide, oszt ínekejj nekem egy szíp bűnbánó íneket, hátha meglágyúl irántad a szívem. Inekeld el példánakokáir aztat, hogy: A gonosztévőnek dógán, Eszembe vészem azt nyilván, hogy Istenre nincs gongya.

Nem akarta ínekelni, de addig ütöttem a fejin a taktust, míg el nem kezte. Szörnyen reszketett a hangja, de a mán nekem mindegy vót. Rítt is hozzá, sűrű csuklásokkal őgyelítve. Gyönyörköttem az íneklísibe, meg abba, hogy a Gyöm bír nevezetű kutyámra is ráragatt, oszt olyan szíp tényort vonított a Jankó baksus hangjáho, hogy csupa gyönyörűsíg vót. Csakhogy Jankó megszígyelte magát, nem akart a kutyával egy dalárdábalenni, hát elhallgatott.

— Inekejj, az öregapád keserves idvessígit, mondok, mer úgy nyomlak búbon, hogy lefialsz.

Fútta osztán.

A kutya is ujra kedvet kapott az ínekhe, oszt most mán ű is reszkettette a hangját, úgy ínekelt.

Na hát e szörnyű szíp vót meg kegyetlen gyönyörű. Csakugyan ellágyultam a hallatára, de még nem mutattam meg egíszen, hogy nem fogom bántani, hanem mikor ujra elhallgatott, aszontam neki, hogy na most ide térgyepejj a ház vígihe. Meg foglak cílozni a lőccsel tíz lípisrűl, oszt ha el nem tanállak, haza mehecc. De elébb ínekeld el csak ezt a szíp íneket: »Örül mi szívünk, mikor ezt hajjuk!.

Hát el is kezte, futta is ebedmagával.

Én meg elkeztem a lípíseket mírni kifelé. Eccer csak, mikor a tizediket is meglíptem, oszt hátra níztem, hát azt obszerváltam, hogy Jankó a kerítis tetejire ugrik aval a cílzattal, hogy kibillenti magát az uccára, igen ám de hegyes szegek állanak ki a kerítísem tetejibűl, hát egy ilyenbe belemarkolt, de el is ordította magát. mer keresztül ment a tenyerin.

— Ne ordíccs szent ember, mondok, Krisztus Urunknak is szeg verte átal a tenyerit, ű rá gondojj, mikor így csüngesz! Mer csüngött biz ű, de úgy, hogy a kutyám is megvadult tűlle és még egy porciót ki akart harapni a szent emberbűl. Alig tuttam elrugdosni tűlle az ebet.

Mán csak azír se tette oszt jól, hogy ordított, mer két rendör bezörgetett a kapumon. Kinyitottam nekik és beeresztettem űket. Azut elmagyaráztam nekik az egísz szent történetet.

Na űk szettík oszt le Jankót a berena tetejirűl. Melyhez hasonló jókat a Ludas Matyi olvasójainak nem, deg sőt ellenkezőleg bóldog újévet és jó zsíros ludas kását kívánok.

HÁZASSÁGI AKADÁLY.

— Szeretnék megházasodni, de Károly barátom nem akarja!

— Milyen különös vagy! Hát szükséged van az ő beleegyezésére?

— Természetesen, hiszen az ő menyasszonyát akarom elvenni!

Jövendő mondó.

Rovatvezető: GAYNÉ EDY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja írását. A választott jelige alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költségmegtérítés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címére postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

»Kivánesi.« Magácska erős akaratu. El is éri életcéljait. Munkában, tetteiben gyors. Határozásában is. Megbizható. Hüséges jellem. Uralomravágyó. Jóizlésű. Makacs természet. Jó feleség lesz magácskából... Szerelemből megy férjhez. Még egy kicsit várnia kell. Egy pénzbeli dolgában csalódik. Sorsában nagyobb változás áll be. Egy férfi hozza meg a szerencséjét. Ha bővebben óhajtja, úgy a jellemrajzot, mint a jóslást, akkor levélben kérje. Várom ujabb sorait.

»Feketeszemü.« Az igazi se a szőke, se a barna, hanem majd egy harmadik lesz. De azért addig is vegye úgy, mintha ezek közül is az igazi lenne az egyik: a barna, mert ugyanis ezen az érzelmen keresztül kell esnie, ez a sorsa. Pár csalódás és csak azután jön el az igazi. Máskülönben amit vár a házasságtól azt megkapja. Boldog lesz benne Nagyon fogja szeretni az urát Most a szőkétől kap valamit. Magácskának is azt irhatom, mint a »Kíváncsinak«, hogy ha bővebben óhajtja válaszom, úgy levélben kérje.

»Puszpáng.« Sajnálom, de most sem irhatok mást: az üzletbe belebuknának. A beküldött levél írója teljesen megbizhatatlan. A jóra csak évek mulva számithat.

»Nebántsvirág.« Minden gondolata a magáé. Bizhat benne.

A többi jeligés levelekre a válasz a szerkesztőségben átvehető.

Debreceni Versbokréta.

Az első dal

..., és gomolygott az ős anyag
És mindenünnen fény fakadt.
Fény szórta be a bús eget ...
— Semmi volt és semmi lett! —
Kigyultak mind a csillagok,
Az ős-láng tüze csillogott,
A levegő megreszketett:
Belefúródtak a hegyek.
Megcsobbant az első patak
A fekete, vad föld alatt,
Kiserkentek a füvek, fák:
Megannyi uj földi csodák...
És vonultak a fellegek
És sziszegtek már a szelek,
Zúgták, zúgták az első dalt,
Az első örök diadalt,
A diadalt, a csodahirt:
»Feldobogott az első szív!«

KOVÁCS IMRE PÁL.

Vergődés

Hiába állok a Nagy Ajtó előtt,
Kezem véresre hasztalan verem.
Elkinzott szívvel hiába könyörgök,
Hogy azt az ajtót nyissák meg nekem,
Nyisság meg nekem!

Sikoltó hangom behasít az éjbe,
Vergődő lelkem már a porba hull.
És senki nincsen, aki meghallgatna
S ott pusztulok el a küszöb előtt
Kitaszítottan... meghallgatlanul.

FÜLÖP EDITH.

Kinyilt már a piros pipacs...

Kinyilt már a piros pipacs
A réten,
A legszebbet a sok közül
Letépem.
Elviszem a galambomnak,
Szeresse...
Szive fölé, a keblére,
A hófehér kebelére
Tehesse...

A galambom, hogy meglátta
Kezemben.
Elibém jött, elém szaladt
A szentem...
Megcsókolta az arcomat,
Remegett...
A pipacs meg egyszeribe,
Egyszeribe a lelkünkbe
Nevetett...

DR. BOROS JENŐ.

Temetem...

Siratom az Őszt,
A lombok suttogását,
Siratom a multam
Minden kacagását,
Siratom az álmom
Millió emlékét,
Siratom az első,
Édes dajkamesét...
Én megsiratok mindent...

Temetem a vágyam,
Az elégett csókom,
Temetem az évem,
Gyermekkori álmom,
Temetem a rózsát,
Amit tőled kaptam,
Temetem a lelkem...
Óh, hányszor megcsaltam
Most eltemetem érted...

ZIH FERENC.

Ketten maradtunk...

Tél volt akkor is,
Hideg karácsony este.
Betlehemes szent csend ült
A ház felett,
Én ott álltam anyám
Sápadt arcába lesve,
És láttam elfogyni
A legdrágább életet.

Ketten voltunk.
S kint a puszta hófehér
Puha szőnyegén
Már közel járt a vendég.
Jött lábujjhegyen...
A féltett kincsemért
A születés csodás
Éjszakáján... a halál!

S a karácsonyi fenyőn
Kialudt a fény...
A kutya halkan szűkölt
A tanya udvarán
S a csöndben hívó
harangszó szállt felém.
Ketten maradtunk!
Én és halott Anyám!

POLGÁR GYULA.

Egy szem messze távolon

Lelked titkait hullatón ontják
Gyémántlángtól lobogó szemeid
S arcod egén vigan kikacagják
Vágyó szivednek rejtett könnyeit.

Tüzi-árja átölelget engem,
Rámszórja meghitt, forró sugarát
S csodák hurján megrezdülő lelkem
Magába gyüjti hófehér dalát.

Magamba gyüjtöm, megbilincselem
Könnyes pilládra koronát teszek,
Hogy ragyogjon hajnali tüzében
Vágyadtól gyöngyöző, égő szemed.

Szivembe vésem, pajzsomra verem
Boldog álmod, mely imádkozva néz...
Aranyfénytől üdvözült lelkem
Már csak a tiéd s hozzád szárnyra kél.

MADAY PÁL.

Bucsu

Ezer kékfényü csóvát
gyujtottak már a távoli sikon
a setét köntösü és
szótlan pusztai Kószák
a száraz muharból összevillázott
mogorva kazal-ravatal körül,
melyen engem kiterítenek.
Mint illanó lápi lidércfény,
egy lobban el velem a máglya
egy irgalmas csendü hajnal előtt.

Ó, jöjj oda majd azután
te szikkadt könyörületü Város,
ha kizöldelnek a hamu felett
az uj sarju muharok,
és hallgasd ezer megilletődött,
figgelő füllel,
mikor felsir a poromból kinőtt
és remegve összebujó
sok dudva-kalász:
Istenem, mennyi szépet álmodunk,
miért nem vagyunk mi
sirázi rózsák?

BARSI DÉNES.

1934 JANUÁR 14. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 2. SZÁM.

Pöttyike csodálatos kalandjai

Irta: **Gayné Édy.**

A megskalpolt Mici

... Bizony szégyen ide, szégyen oda, Pöttyike szobafogságot kapott. Emlékeztek még ugy-e Pöttyikére, akinek a Mikulás — mert azt igazán megérdemelte — egy nagyon szép autót hozott és a Jézuska pedig, mivel Pöttyike — bár fiú volt — babát kívánt karácsonyra, hát egy élő, igazi babával, Csöppikével, ajándékozta meg.

Azóta már Csöppike is megnőtt, már járni is tud, sőt játszani Pöttyikével, aminek Pöttyike a legjobban örül. Bár néha szomoruságára is van, mint most is, mert Pöttyike Csöppit tartja a fogsága okának.

Ugyanis Csöppikének van egy Mici nevü babája és mert Pöttyike Csöppike szép, hullámos aranyló hajából néhány tincset ki talát vágni és azt a Mici baba kopasz koponyájára ragasztotta, ezért a mama csukamájolajjal szigorított szobafogságra ítélte Pöttyikét.

A fogságot még csak elviselte volna Pöttyike, hiszen akad egy ügyes fiucskának szórakozás még a fogságban is, de a csukamájolaj... brrr... ezt utálta Pöttyike.

Hogy megértsétek a dolgot, hát a Mici baba szerencsétlenül járt. Egy indián törzsfőnök kezébe került és az megskalpolta. (Elárulom, hogy az indián törzsfőnök Pöttyike volt.)

Csöppike keservesen siratta Mici szép fekete haját, hiába állította Pöttyike, hogy az csöppet sem volt szép, Csöppike folyton azt hangoztatta, hogy „netem nem tell a topasz Mici..."

Ugy, hogy Pöttyinek igazán nem volt más választása, mint amit csinált, hogy megvígasztalja Csöppikét, ragasztott Micinek hajat. Arról igazán nem tehetett, hogy csak a Csöppi szőke fürtje állott rendelkezésére... No, nem igaz? Legalább Pöttyike így gondolkozott... és megelégedetten szemlélte remekművét, mert határozottan szebbnek találta Micit szökének, mint fekete korában s ezt meg is magyarázta a sivalkodó Csöppinek, aki mivel nem látta, hogy most ő lett csaknem olyan, mint az előbb Mici volt, örömmel szoritotta magához kedvencét, Micit.

S a végzet — Juli dada képében — hatalmas lábakon közeledett Pöttyike felé...

Juli benyitott, karján két kis felöltővel, hogy Pöttyikét és Csöppikét sétálni vigye és séta közben a fényképész bácsihoz is betérjenek, hogy Csöppikét lefényképezze, mivel Máli nénit akarta Pöttyike anyukája meglepni egy jól sikerült képpel.

Juli meglátva Csöppikét, akkorát visitott, mint egy megszurt malac. Legalább is Pöttyike úgy vélte. A mama ijedten szaladt hozzájuk, hogy mi történhetett s majd elájult az elcsúfított Csöppike láttára.

S Juli elkövette azt a lehetetlenséget, hogy Pöttyikének alaposan elverte a két kezét és a mama még csak meg sem fedte érte, ellenben Pöttyikét látni sem akarta. Hiába méltatlankodott Pöttyike, hogy ő jót akart, hogy Csöppi ne bömböljön... amiért a hős indián főnök — s büszkén kihuzta magát — megskalpolta a fekete Micit...

A mama nem volt beláló s szigoruan egynapi szobafogságra ítélte Pöttyikét és háromszor egy-egy kanál csukamájolaj bevételére... Még azzal is sulyosbitva, hogy a papának is meg lesz mondva... És ettől félt legjobban Pöttyike, mert igen keserü tapasztalatai voltak már a „majd megmondom a papának" dolgok felől.

Persze sem a sétából, sem a fényképezésből nem lett semmi. Talán ha bocsánatot kért volna Pöttyike de hát makacs volt...

Keserűen üldögélt és gondolkozott a sors igazságtalanságán s elhatározta, hogy ő bizony inkább világgá megy, semhogy bevárja, míg a papa hazajön.

A nap szép lassan észrevétlenül lecsúszott az égről. Felhomály borította Pöttyike szobáját. Csak körvonalait látta a butoroknak, amelyek furcsa alakot öltöttek. Mintha mind megnőtt volna, csaknem egymásra hajoltak. Pöttyike egy kicsit kényelmetlenül érezte magát. Óh, nem félt, nem, egy csöppet sem, — mert egy hős indián törzsfőnök nem félhet. Nem igaz? Csak éppen egy kicsit táguló pupillákkal nézte a növekedő árnyakat...

A gyomrocskája is kezdett elégedetlenkedni. A csukamájolaj, amit be kellett venni s amiből Juli biztosan bosszúból, bőséges adagot adott, kegyetlenül fekűdte a gyomrát — már Pöttyike hite szerint.

Pedig dehogy az nyomta Pöttyikét, egészen más, csak még nem jött rá, hogy mi... (No, ti gyerekek kitaláltátok, hogy mi?)

S már-már elbóbiskolt, amikor az egyik ablak kitárult s azon egy pöttömnyi emberke ugrott be, éppen Pöttyike elé.

Ruhája fénylett, ragyogott, szinte szikrázott a sötétségben...

Pöttyike kerekre nyitotta szemét s elhalóan rebegte: — Ki vagy te?

— Én a lelkiismeret vagyok, — mondta a pöttöm emberke, — azért jöttem, hogy elvigyelek országomba, mivel tudom, hogy világgá akarsz menni...

És honnan, honnan nem, nagy zúgással beröppent utána egy hatalmas bogár. Aranyimporú szárnyát széttárta s megállt Pöttyike előtt.

Lelkiismeret meg sem várta Pöttyike beleegyezését, felülette az egyik szárnyra s ő meg felült a másikra s az aranybogár zümmögött-zúgott, mint a repülőgép szokott és huss... kiröppent az ablakon. Még arra sem jutott ideje Pöttyikének, hogy legalább valami emléket vitt volna magával az útra.

Az aranybogár hatalmas szárnya szelte a léget s oly sebesen repült, mint a gondolat, vagy még annál is gyorsabban. Pöttyike ijedten kapaszkodott meg a szárny szélébe, hogy le ne essen s mikor már olyan magasan jártak, hogy a fejét, ha el

nem kapja, belevágta volna egy felhő csücskébe, még a hajaszála is égnek állott a félelemtől. Szeretett volna kiáltani, hogy leszáll... hogy már nem akar világgá menni, de szája nem adott hangot s az aranynadár szállt... szállt... zümmögött-durrogott s végre megérkezett a Lelkiismeret-országba.

(Folyt. köv.)

A „Nóé bárkája" állatvilága

— Tudja már az ujságot Fenséged? — kérdezte egy reggel Orbán Romeótól. Még etetés előtt voltak, különben nem szólalt volna meg egyikük sem. A fenevadak különben sem szeretnek sokat beszélni, legfeljebb az egy fajtához tartozók egymás között. És még azt nem hallotta egyetlen állat sem, hogy Romeo válaszolt volna Orbán kérdéseire. Ezt méltóságán alulinak tartotta, de azért Orbán nem mulasztotta el egyszer sem, hogy megszólítsa a hatalmas királyi fenevadat. Vaskitartással minden reggel megszólította, bókokat mondott neki, ujságokat mesélt, legtöbbnyire koholtakat, abban a reményben, hogy egyszer csak kap feleletet az állatok királyától és akkor ő is nemesi rangra emelkedik végre. Mint a tigris és a párduc. De Romeo még sohasem méltatta feleletre Orbánt.

Most is úgy tett, mintha még aludnék, pedig már éberen leste az ajtó csikorgását, ami az etetők megjelenését előzte meg minden reggel. Ez volt minden állat fülének a legmennyeibb zene. Ha ez egy nap elmaradt volna... De nem maradt el soha.

Orbán várt egy kicsit, pedig jól tudta, hogy nem kap választ, azután folytatta:

— Uj gazdát kapunk, — mondta kárörömmel, mert tudta, hogy Tábori urat minden állata szereti és ez a hír minden állatnak elevenébe vág. Neki is. De ő most nem érezte saját megdöbbenését: élvezte a többi állat rettegését. Mert azt valamennyien tudták, hogyha változás van azt mindig ők sinylik meg legelőször. Olyankor sohasem kapnak rendes időben enni. Sőt, az adagokkal is bajok vannak olyankor. Mindig túlkicsinyek ezek az adagok... gazdaváltozásnál

Romeónak még a fülerojtja sem rezzent meg, de társai, Leander, Apolló és Herkules nyugtalanul emelték fel roppant fejüket és bár nem szóltak ők sem, mégis jobban odafigyeltek a baljóslatu szavakra. Ámde Ravasz, akiben több volt a kíváncsiság még a rosszindulatnál is, nem birta ki. Ő különben is beszélő viszonyban volt távoli rokonával.

— Uj gazdát? Honnan tudod? Orbán megvetően húzta föl fakó bajuszu felsőajkát szürkésviros inyéről:

— Hát még azt sem tudjátok, hogy tegnap itt voltak a »táskás« emberek?

Ezeket minden állat ismerte. Ha ezek megjelentek, akkor mindig eltünt közülük valamelyik. Sokszor több is. És azokat sohase látták többé. A táskás emberek voltak itt...

Orbán élvezte a hatást, amit szavaival elért. Mert jól tudta, hogyha Romeo nem mutatja is, mégis egészen a gyomra mélyéig meg van rendülve. Tudta Orbán, hogy Romeóra sok cirkusztulajdonosnak fáj a foga, mert nem lehetett még egy oroszlánt találni, aki olyan vérfagyasztó hangon tudott volna üvölteni, amikor a gazdája a porondon feléje közeledett és nem volt még egy oroszlán akinek olyan iszonyatos szája lett volna, olyan vérveres torokkal és aki olyan lélekzetelfojtón tudja volna a gazdája fejét a szájába venni és úgy tenni, mintha össze akarná roppantani, mint ő. Azért töltötte meg a közönség minden este zsufolásig a cirkuszt, hogy ezt láthassa és végigborzonghassa. Pedig Orbán azt is tudta, hogy Romeo semmitől sem fél annyira, minthogy rajongva imádott gazdáját valamiképpen megsértse és esze ágában sem volt rá haragudni, amikor olyan borzalmas hangon üvöltött rá és vesarkodott feléje csattogó fogaival... De Romeo tudta, hogy gazdája ezt szereti, sőt elvárja tőle. És miért ne tette volna meg a kedvéért, amikor olyan bőkezű volt minden előadás után a konccal?...

Mi és Mo, a két öklömnyi majomocska fázósan huzódott össze a narányi fészek-kosárban, amely lakásuk volt. A kosár nem volt nagyobb, mint egy uzsonna kosár, amit a kis lányok visznek az alsóbb elemi osztályokba és amely a jó kis tízórait rejti magában. És mégis elfért benne két kicsi majom: Mi és Mo.

Ezek nem léptek fel soha. Hiszen csak akkorák voltak, mint egy egy fiagalamb és fázékonyságuk miatt nem birták volna ki a curkusz levegőjét. A legnagyobb melegben is folyton reszkettek és csakis a kosárka pehellyel tömött oldalai, meg egymás melege adott nekik elegendő melegséget. Szegénykék megfagytak volna, ha csak tíz percre vették is volna ki őket a meleg fészekből. Nagy népszerűségnek örvendettek és bizonyára halálra tudta volna őket etetni egyetlen rajongó gyermek egyetlen félkiflivel. Nem is volt szabad nekik semmit adni, erre a számukra külön kirendelt ápolójuk vigyázott éber szemmel. És mi és Mo nem is törődött senkivel a világon, csak egymással. Suttogva folytak beszélgettek egymással, de hangjukat nem hallhatta senki, olyan halk volt és nem is intézték soha szavukat másfajta állathoz. Roppant édesek voltak ezek a kis kolibri majmok és Tábori úr jobban féltette őket az életénél. Nagyon sok pénzébe kerültek és nem is volt párjuk egész Európában. Aszalt banánnal, datolyával etette őket sajátkezüleg Tábori úr.

Volt még egy különlegessége a »Noé bárkája« nevű cirkusz állatseregletének, aki szintén nem szólalt meg soha. De ez magános lény volt, az egész földön nem lehetett társát találni. Gyíkfajta volt, kicsi, végig péncélos testtel. Zöld, barna, tűzpiros, pávakék és citromsárga foltokkal tarkázott hasa puha volt, nagy, üveges, mozdulatlan szemei néha vízszinűek, néha haragos sötétszürkék voltak. Aszerint, hogy kinn sütött-e a nap vagy vihar tombolt. Egészen különös, kezdetleges szárnyai voltak ennek az állatnak, a melynek neve sem volt, csak Gőtének hívták de mert fülei sem voltak, úgysem hallotta volna meg a beszédet. Ennek a táplálása okozta a legtöbb gondot. Mert semmiféle hazai rovart nem evett meg. Ugy kellett számára hozatni Afrikából egészen különleges rovarokat, persze megszárítva. Minden egyebet visszautasított Göte. Ritkán mutatták meg a látogatóknak, külön kellett érte fizetni, ha valaki mindenáron látni akarta. És sokan voltak, akik látni akarták az utolsó földi sárkányt. Mert apró sárkány volt Göte, a »Noé bárkája« című cirkusz hallgatag gyikja. És ez volt a legnagyobb vonzóereje, hogy a hátából két kicsi, kezdetleges szárnyocska állt föl, a melyet mozdítani sem tudott! Mégis csoda volt, mert az egész Földön nem volt még egy szárnyas gyík

Daán Ilona.

145. számu keresztrejtvény

Beküldte: PÓCSI SÁNDOR (Vértesi u. 6.)

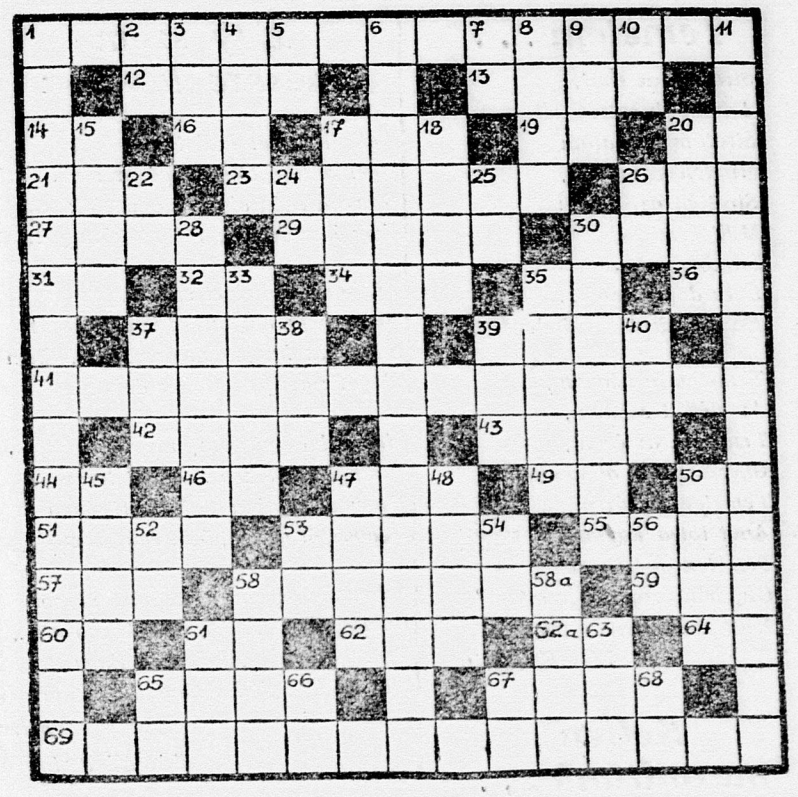

Vízszintes sorok:

1. A lepantói csatában fényes diadalt aratott. 12. Szaladó. 13. Ökör lesz. 14. Főúri rang rövidítve. 16. Biztató szó. 17. Bem betüi felcserélve. 19. Angol címrövidítés. 20. Latin kötőszó. 21. Mező. 23. Fűszer. 26. Leánynév becézve. 27. Fordítva: belső szerv. 29. A kör egy egyenese. 30. Majdnem gyönyörü. 31. C. T. 32. Két egyforma magánhangzó. 34. ÉCÉ. 35. Zavar. 36. Ékezettel állóvíz. 37. A legtöbb hadjárat ilyen. 39. Fordítva: falusi megszólítás. 41. A németek hőskölteménye. 42. A vásárló igéje multidőben. 43. Ilyen tészta is van. 44 Egyforma mássalhangzók. 46. Vadász teszi. 47. Mutató szó. 49 P. E. 50. A késnek van. 51 Férfinév becézve. 53. Álare. 55 Jókainak híres a... 57. Ez a gyümölcs jó. 58 Zárka. 59. Fordítva: a földmüves teszi. 60 Kérdő névmás. 61. Német kettős mássalhangzó. 62. M. N. O. 62-a. Mutató szó. 64. Olasz skála egyik hangja. 65. Paradicsomkert. 67 Rossz diák kapja. 69. A pápaság és a császárság küzdelme a főhatalomért (e =e).

Függőleges sorok:

1. A Nagytemplom, kollégium is ezek. 2. N. E. 3. Hónap rövidítés. 4. A vonaton van sok. 5. Gyermeksírás. 6. 1567-ben zajlott le, zárt betük: E. E. I. A. 7. Járunk rajta. 8. Ilyen labda is van (y =i). 9. T. N. R. 10. Int. 11. Két szó: I. »Ellenlábas« idegen szóval. II. Amerikai öböl. 15. Lusta. 17. Két mássalhangzó fonetikusan. 18. A tengeri oláhosan. 20. Mókusfajta ékezethibával. 22. Személyes névmás. 24. Kertész teszi. 25. Hölgy. 26. Mutatószó. 28. Fajtiszta származású. 30 Láthatatlan. 33. Állatok-hoz szükséges. 35. Husvét is ez. 37. I. E. V. 38. Erdélyi folyó. 39. D. E. K. 40. Kérdőszó tárgyesetben. 45. Leánynév becézve. 47. Alma betűi feleserelve. 48. T. Z. C. O. 50. A jó ceséld sokáig... 52. Lát mássalhangzói. 53. Jelen. 54. Egyforma mássalhangzók. 56. Vág ikeraszava. 58. Ilyen vidék is van. 58-a. Leánynév. 61. Férfinév. 63. I. T. H. 65. 365 nap. 66. N. T. 67. Ige. 68. Ő. A.

A 144. számu Keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vízszintes sorok:

1. Kolombus Kristóf. 12. Szép. 13. Abál. 14. P. L. (Pósa Lajos). 16. D. Z. 17. Bei. 19. És 20. Én. 21 O. I. R. 23. Szinház. 26. Éry (Méry) 27. Soká. 29. Attak. 30. Bize. 31. Z. N. 32. L. R. 34. O. A. J. 35. Ca. 36. Os. 37. Éden. 39. Ásni. 41. Álmosd, Endrőd. Vác. 42. Emtő (Nemtő). 43. A. S. Á. 44. Ma. 46. IÁ. 47. Apa. 49. Z. Z. 50 Z. L. 51. Evés. 53. Csuka. 65. Szop. 57. Gis. 58. Kocsobá. 59. Ha. 30. Y. D. 61. An. 62. Izé. 62-a. Rá. 64. At 65. Erik. 67. Boru. 69. Rudolf Valentino.

Függőleges sorok:

1. Káposztásmegyer., 2. L. S. 3. Ózd. 4. Méz (s). 5. B. P. 6. Szentannapuszta. 7. Rá. 8. Zebi. 9. Sás. 10. T. L. 11. Fényes acélpatkó.. 15. Lion (Lea). 17. Bitó. 18. Csuhaj. 20. Érző. 22. R. K 24. Az. 25. Ká. 26. É. I. 28. Áldomás. 30. Bandázs. 33. Resti. 35. Csősz. 37. É. M. E. 38. N. D. O. 39. Ara. 40. Ivó. 45. Diva. 47. Ásei. 48. Azó. 50. Zola. 52. És. 53. Co. 54. Kereskedelmi műszó. 56. Iz. 58. Link 58-a. Áron. 61. Óra. 63. Árt. 65. É. D. 66. K. F. (Karinthy Frigyes). 67. Be. 68. U. I.

Pali bácsi postája

A mult számunkban közölt rejtvények megfejtése a következő: 1. Királyhágó. 2. Indiánok. 3. Fűszerüzlet. 4. Szeretet.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Mi az oka annak, hogy a világpiacon a magyar buza a legolcsóbb?

Az egész világ legfontosabb tizennégy gabona piaca Berlin, Hamburg, London, Liverpool, Rotterdam, Páris, Milánó, Posen, Prága, Budapest, Buenos Aires, Winnipeg, Newyork két tőzsdével és Csikágó. Ezek közül német márkában, tonnánként és havi átlagban Rotterdam 89, Hamburg 90, Berlin 174, Milánó 183, Páris 196, Prága 305, Newyork 114-en jegyezte a buzát. Ugyanakkor és ugyanabban az idő ben, tehát teljes egy hónapon keresztül, Budapesten 45 márka átlagos árnak felelt meg 10 métermázsa buza ára.

Ezek nem légből kapott adatok, hanem Németország hivatalos statisztikai adatai.

Ezzel szemben, éppen az itt kimutatott árjegyzés idejében augusztusban, a csikágói világkiállításon, ahol a föld minden buzája tudományos kisérleteknek volt alávetve, a tiszavidéki magyar buza bizonyult a legelsőnek. Amit eladdig az egész világ lehetetlennek tartott, minden vitán felüli igazolást nyert az, hogy a magyar buza a földgömbön a legjobb. Valahol tehát, — és sejtjük, hogy hol, — igen nagy hibának kellett történnie, amit igazol a szomoru valóság hogy a világ számottevő piacain a magyar buza ára megtartotta az utolsó helyet.

Amikor e sorokat írjuk, akkor történt, hogy az 1934. ujévi első határidős buzát márciusi szállításra 7 P 50 filléren kötötték. A magyar búzára ennél szomorub uj esztendő soha nem virradt

Európa búzái árainak a rotterdami jegyzés a kulcsa. Sajnos, hogy most Rotterdamban a kitűnő 81 kilós faisulyu magyar búzát 2.95 hollandi forinton jegyzik, mivel szemben ugyancsak Rotterdamban a 80 kilós argentinai búzáért 3.42 hollandi forintot fizetnek. A budapesti tőzsde ehhez a jegyzéshez igazodik.

Igen szomoru, hogy ennek a páratlan aránytalanságnak a gyökerei a magyar földbe kapaszkodnak, mert egyetlen kéz, versenyen kívül dömping árakon kínálja a magyar búzát. Meg kellett tehát érnünk azt, hogy noha a világ összes búzatermelésében csak 2 százalékkal szerepelünk, mégis a dömping árakat a magyar búza diktálja.

Ennek a lehetetlen helyzetnek, amely más buzaexportáló államokkal szemben erkölcsi defektust és saját magunkkal szemben megbecsülhetetlen anyagi kárt jelent, véget kell vtani.

A Tiszántuli Kisgazda hasábjain ismételten leszögeztük a magyar gazdák azon jogos óhaját, hogy terményeikkel a minőségi korlátozáson kívül szabadon jelenhessenek meg a világ buzapiacán. Horváth András, Eöry István és társaik a főispán úr és a gazdasági kamara agilis igazgatója támogatásával már megtették ebben az irányban az első lépést és várjuk a legjobbakat.

Cs. Péterffy József.

SZENTANNA PUSZTAI
Pasztörizált tejből készül
TEAVAJ
10 dekás csomagolásban kapható
Konfsek Géza rt.
fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

A magyar bika

Irta: Baltazár János

(6. folytatás.)

E cím alatt főképpen ama szíves olvasók számára írok, kik gazdálkodással, állattenyésztéssel nem foglalkoznak, de érdeklődésük a hosszu téli esték unalmában egészen bizonyos, hogy e rovat lapjaira is idekalandozik. Amit, ha az eddigi jóleső tapasztalat után nem mondhatnék is, egészen bizonyosra vehetem abból, hogy akárhányszor ha állatokról beszélgetünk, a magyar bika iránt mindig nagy volt az érdeklődés. Ez érthető is, mert a városiak ritkán látják ,vannak kik talán csak festményről ösmerik és ha olyanokat hallanak felőle, hogy : sikkant, bömböl, bőg, búg, morog, mérges, öklel, tapos,, füstös, kendős, pápaszemes, kivert, gombos, nem csoda, hogy fantáziától fűtött kívánságuk magasra szökik fel.

A magyar bika nevezetes állat, megérdemli, hogy őseit is szóba hozzuk s ezzel kapcsolatban régen történtekről is mondjunk valamit. Ezzel azonban csak röviden foglalkozom, vigyázattal, csinyján bánok vele, mert általában azt tapasztaltam, aggodalmat szokott kelteni, mivel félő, hogy hosszadalmas lesz, ha egy elbeszélést azzal vezetnek be, hogy ott kezdik a legelején valahol Ádámon és Éván.

A bikát mindjárt ott találjuk az ős pogány népek bálvány Istenei között. A világon egyik leghiresebb bálványszobor Indiában a mysorei bika. Ehhez az óriási nagy és csodás művészettel faragott kőállathoz egész India népe zarándokol. Ugyancsak a régmult időben, a legnagyobb hódolat tisztelet jeléül, vagy ha engesztelni akartak általa, felvirágozottan elővezetett áldozati bikák gőzölgő vérét mutatták be, vagy máglyán égették el az egészet.

Az is régen történt, jóval Krisztus Urunk születése előtt, hogy egy Herakles nevü görög ember holmi féltékenységi okokból szolgaságra vettetett, amelyből úgy szabadulhatott, hogy 12 veszélyes, emberi erőt meghaladó munkát kellett elvégezni neki. Ezek között pedig egy az volt, hogy fogja le a krétai bőszült bikát. Nyilvánvaló bizonysága annak, hogy bikával fogózni minden időben nehéz komoly, férfias dolog volt. Ezt bizonyitja az is, hogy római gladiátorok birkoztak vele. Vagy mit vétettek őseink a bika és bölény ölő szittyák ? A spanyol bikaviadal is már a középkorban fénykorát élte. Egy állatra bizonyosan sok dicsőség együtt. Hogy pedig a többitől még miben is megkülönbözzék, azzal tüntette ki a világ alkotó — és pedig mindjárt a teremtés hajnalán, tehát elég régen — hogy képviseletet adott neki a madárvilágban is. Nagyor furcsa és érdekes a dolog. Egy madár, még hozzá hosszu vékony nyakkal, úgy szól, mint a bika. Innen a neve is : nádi bika, vízi bika, bikagém, legigazabban : bölömbika. Tompa Mihály e madárhoz cimzett gyönyörű költeményében nagyszerüen írja le a nádas életét. Mikor csendes nyári éjszakán kisüt a hold, fényesen, ragyogón, amire úgy szoktuk mondani, hogy már szebben nem csinálhatja a mennyei dekorátor, az érdekes madarat itt szólaltatja meg, azzal végezvén :

»Bús bömbölése rengve hallik a nyugvó éjben, ez a bölömbika.« Hogy pedig ez a madár csakugyan bika, onnan tudják, lest vetettek rá, úgy sült ki, hogy a bömbölés hím bölömbikának szerelmi dala. Hát hiszen ilyennek is lenni kell. Utóvégre fuvolás rigó, vagy berki csalogány módjára nem trillázhat mindegyik madár.

Találjuk tehát szárazon, vizen egyaránt. — De nemcsak itt alant a földön szerepel a név odafent is. Egy csillagkép az égi északi felén a »Bika csillagzat«, ennek legfénye sebbike az Aldeberán (a Tauri). Nem tudom, csak ráfogom, hogy e fényes csillag is tündöklő nevét a bika szikrázó szeme után kapta.

Mindezekhez még csak azt veszem hozzá, hogy ott az egyiptomi királysirok terén, lehetséges, hogy a hatalmas fáraókkal majdnem egysorban, talán díszsírhelyen is eltemetett szent bikák emlékeit több ezer éve fúkálja körül és szitál rá sivatag homokot a számum szele. Hogy ne volna kevély a bika »nemzetség«.

De van még sok más egyéb, amiért fenn hordja e büszke jószág a fejét. Valamit említek talán ezekből is.

Nevét ott találjuk emberi vezeték néven. A többi himneműt : ment, kost, kant úgy sejtem e helyen mellőzik, vagy csak én nem tudok róla, bika nevü családot ellenben ösmerek is.

Gyakran halljuk, emberekre mondják : bika nyaku, bika erejü, sokat jelent ez is, különben emberre, állatra egyaránt hizelgő. Ott a sötétpiros tüzes magyar bor, az egri bikavér. Ez elnevezés élénken példázza, hogy állatunk ereiben, se nem limonádé, se nem savó buzog. Azután van egy veszedelmes ütőszerszám olyan se bot, se pálcaféle ez meg azért sujt igen keményen, mert mérges bikatestből való. Kétségtelenül sok mindent lehet itt felhozni.

Hát a jó multkorában meg mi történt. Balbó tábornoknak a tiszteletére rendezett díszbikaviadalon a lisszaboni torrerók, a tőle kapott ajándékok viszonzása képpen, az egyik bika fülével kedveskedtek. Ott ugyanis azzal tartják, hogy ez szerencsét hoz. Ennek birtokában egészen bizonyos, hogy: »vígan dudál a portugál«. Mondja még valaki, hogy nincs sokra nézve, nagyra tartva — pedig csak egy jószág — mikor fülét óceánrepülők talizmánul viszik.

Ez az, amit én erősítgetek itt, hogy minden izét, porcikáját valamivel vonatkozásba hozzák. Ha jól keressük, még csak a nyálát is. Mikor őszi verőfényben azok az ismeretes ezüst szálak himbálóznak széltében, hosszában a határon végig, úgy mondják — elég udvariatlanul — megjött a vén asszonyok nyara. Ki lehet pedig fejezni figyelmesebben is, úgy, hogy itt a hangulatos, szép bikanyálas ősz. De még mire érdemesítik marha léttére ezt a jószágot. Igen sok esetben nemzetünk legnagyobbjainak adják rá a nevét. A bikát én nálam ne szeresse jobban senki, de ilyen kitüntetésre nem méltatnám még sem. Erre különben még visszatérek.

Itt áll szép városunk közepén a nagyhírű, nevezetes szálló. Fényes bálok, díszkoncertek, ünnepi lakomák a Bikában tartatnak meg. Magas vendégek oda szállanak és mennyi fontos ügy nyer ott elintézést. Tehát a Bikában ezek is. Lehetne még e félékről többet is beszélni, de nem élek vissza a szíves türelemmel s amellett is már annyira dícsérjük, e kevély állattal így sem birunk többé.

Idáig átlagosan jöttek egymás után mindenfélék, bele értve kicsi fajtát, nagyot, fehéret, tarkát, spanyolt, az igazit, a magyar fajtát még csak most hivom elő, tulajdonképpen ezért kértem a szót.

(Folytatása következik.)

Savtalitani kell az idei borokat

Az idei borterménsünk szesztartalom tekintetében elmaradt, míg savtartalma meglehetősen magasra szökött fel Ezért az idén a savtalanítási eljárás nagyobb figyelmet érdemel. Mint a Borászati Lapak írják, a savtalanítás tulajdonképpen a törvény által engedélyezett tiszta szénsavas mésznek a savanyu borhoz való hozzákeveréséből áll. Nem tartozik a szokásos borkezelési eljárásokhoz és azért alkalmazásánál óvatosnak kell lenni. Ha sok savat vonunk el a borból, akkor azt könnyen savtalanná, üressé tehetjük, amit aztán nehezebben lehet pótolni. Minden hektoliter bornál 66 gram szénsavas meszet kell alkalmazni egy-egy promilsav lekötésére. Mielőtt a bort savtalanítani akarjuk, abból három mintát kell vennünk literes üvegekben és ezek közül az elsőben 66 milligram szénsavas meszet, a második üvegbe ennek kétszeresét, a harmadik üvegbe pedig a háromszorosát tesszük. Ezután az üvegeket jól össze kell rázni, majd pár órai pihentetés után megkóstolni. Amelyik minta savanyuság tekintetében izlésünknek legjobban megfelel, annak megfelelően alkalmazuk azután az egész bormennyiséghez a szénsavas meszet, még pedig egyszerű derítés módján.

FEBRUÁR 22-ÉN LESZ A HORTOBÁGYI BIKAVÁSÁR.

A már nyolc vásárra visszatekintő hortobágyi bikatelep folyó évi bikavásárát értesülésünk szerint február hó 22-án, csütörtökön rendezi meg a Nagyhortobágy vasutállomás mellett fekvő Kis-Álomzúgi bikatelepen, mely alkalommal értékesítésre kerül 65 darab hortobágyi törzs- és cifragulyai, törzskönyvezett szülőktől származó, ridegen tartott, edzetten nevelt, jó csontozatú tenyészbika.

A vásár iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg máris a községek, birtokosságok és magántenyésztők részéről, méltán, mert az eddigi példák szerint a telepről vásárolt tenyészbikák kiválóan beváltak a tenyészetekben.

GAZDASÁGI ELŐADÁS.

Puskás Károly gazdasági akadémiai tanár folyó hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében „Az okeszerű takarmányozás" címmel tart gazdasági előadást.

A tanulságos és tapasztalatokban gazdag előadásra ezuton is felhívja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

LÓTENYÉSZTÉSI ELŐADAS A GAZDAKÖRBEN.

A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére Micsky Imre alezredes, méntelepparancsnok folyó hó 14-én, vasárnap délután. 5 órakor a Polgári és Gazdakörban előadást tart lótenyésztésünk okszerű fejlesztéséről.

Előadásában ismertetni fogja azokat a módokat és eszközöket, amellyel a gazdák lótenyésztésüket fejleszthetik és jövedelmezővé tehetik. A közszeretetben álló kiváló lótenyésztési szakértő előadása iránt élénk az érdeklődés.

JANUÁR 25-ÉN LÓTÖRZSKÖNYVEZÉS LESZ DEBRECENBEN.

A Debreceni Gazdasági Egyesület közli a város gazdaközönségével, miszerint a lótörzskönyvelő bizottság elé még elő nem vezetett kancák póttörzskönyvelése és párosítása folyó évi jan. hó 25-én, csütörtökön délelőtt fél kilenc órakor történik az állami méntelep mellett fedeztető akolnál. E póttörzskönyvelésre elő kell vezetni mindazokat a kancákat, melyek be voltak törzskönyvelve, de az 1933. év őszén nem voltak bemutatva a törzskönyvelő bizottságnak s ugyancsak elővezethetők uj (eddig nem törzskönyvezett) kancák is, melyeket tulajdonosaik fedeztetni szándékoznak. A lótörzskönyvelés előnyei köztudomás szerint: 1. A káros vérfertőzés és rokontenyésztés megakadályozása; 2. a törzskönyvezett kancák után a rendes fedeztetési díjnak a fele, kancaivadékaik után pedig negyede fizetendő; 3. a törzskönyvezett kanca csikói származási lapot kapnak s mint ilyenek kedvezőbb áron értékesíthetők.

A méntelepparancsnokság megbízásából közli a Gazdasági Egyesület az érdekeltekkel azt is, hogy az összes törzskönyvezett kancákat, melyek az első bepárosítás után törzsméntől megellettek, csikóikkal együtt be kell vezetni január 25-ére a méntelep melletti térre avégből, hogy a csikók lebélyegzése megtörténhessék.

SZÉNA-ÁRVERÉS.

Debrecen sz. kir város tulajdonát képező 1933. évi termésű mintegy 900 q erdei széna nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Találkozás f. hó 16-án, kedden reggel 9 órakor a nagyeserei Erősiyuki, folytatólag a Soma-i erdőőri laknál.

Folyó hó 17-én, szerdán reggel 9 órakor pedig a nagyeserei, hármashegyi és folytatólag a Haláptelki erdőőri laknál.

Gazdasági tanácsnok.

Piaci árak

Élőbaromfiárak: Pulyka, sovány drb 3.00—4.50, pulyka, kövér kg. 0.80—0.90, liba, sovány drb 4.00—4.50, liba, kövér kg. 0.85—1.00, kacsa, sovány drb 1.00—1.60, kacsa, kövér kg. 0.80—0.90, kappan kg. 0.90—1.00, tyuk párja 3.50—4.50, jérce párja 2.00—3.00, csirke, sütnivaló párja 1.50—1.80, csirke, rántanivaló párja 0.80—1.30 pengő, tojás drb 8—9 fillér.

Gyümölcspiaci árak: Nemes alma kg. 40—50, közönsége alma kg. 20—30, körte kg. 30—40, birsalma kg. 65, dió kg. 85—92, gesztenye kg. 50—60, citrom drb 4—7, narancs kg. 60—75 fillér.

Konyhakerti vetemények árai: Veres hagyma kg. 4—6, fokhagyma kg. 20—26, burgonya, rózsa kg. 5—6, burgonya, vegyes kg. 3—4, fejeskáposzta drb 6—10, kelkáposzta drb 4—10, savanyukáposzta kg. 12—14, karfiol drb 16—25, kalarábé drb 2—5, petrezselyem csomója 2—3, sárgarépa csomója 2—3, bab, száraz kg. 16—22, spenót csomója 20—16—20, gomba, szárított csomója 20—30 fillér.

Kenyérárak: Fehér kg. 28, félbarna 24, barna kg. 20, rozs kg. 14—18, péksütemény drb 3.

Lisztárak: Buzaliszt 00-ás kg. 26, 0-ás 26, 2-ős 24, 4-es 22, 6-os 20, buzadara kg. 30, rozsliszt kg. 14—18, korpa 5 fillér.

—

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 6.50—6.20—6.00 és a boletta, rozs 3.00—2.80 és a boletta, árpa 5.50—5.00, zab 6.00—5.80—5.50, tengeri (ó) 6.20—6.00, tengeri (uj) 4.20—4.00—3.80, tengeri (csöves) 3.00—2.80, lucerna 4.00—3.90—3.80—3.60, széna 3.80—3.50—3.00—2.80, lóhere 4.00, bükköny 3.00—2.80—2.40, alomszalma 1.60—1.40, rozsszalma 1.80, zsupszalma 1 kéve 10—8 fillér. cukorrépa 1.00—0.90, takarmányrépa 0.80—0.70, tökmag 18.00—17.50, napraforgó 8.00—7.50

—

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Buza márciusra 8.13—14, májusra 8.29—30. Tengeri májusra 7.95—96.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 7.80—8.00, 78 kg 7.90—8.10, 79 kg 8.00—8.20, 80 kg 8.10—8.30, felsőtiszai 77 kg 7.65—7.85, 78 kg 7.75—7.95, 79 kg 7.85—8.05, 80 kg 7.90—8.20. Rozs 4.25—4.30, tak. árpa I. 7.10—7.30, tak. árpa II. 7.00—7.10, sörárpa I. 10.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.50, sörárpa III. 7.75—8.50, zab I. 8.35—8.40, zab II. 8.25—8.35, tengeri (uj) 5.95—6.00, tengeri (ó) 7.80—7.90, korpa 6.25—6.35.

A készáruvásáron buza és rozs 15—15 fillérrel drágább, zab 10—15 fillérrel olcsóbb, tengeri 5 fillérrel drágább.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy az 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-a alapján az Országos Gazdasági Munkáspénztárt illető s az 1922. II. t.-c. alapján megállapított hozzájárulási díj 1934. évi kivetési lajtsroma folyó évi január hó 15-től január hó 22-ével bezárólag 8 napi közszemlére van kitéve a városi adóhivatal 5. számu szobájában. Érdekelt munkaadók a közszemle idején a hivatalos órák alatt hétköznapokon 8—12 óráig a lajstromot megtekinthetik. A kivetés elleni, s polgármester úrhoz címzett felszólalások a közszemle letelte után 15 nap alatt a városi adóhivatalnál adandók be.

Egyben felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeiket (szegődményes iparosokat, idény, sommás munkásokat, gépmunkásokat) biztosítás végett és a cselédváltozást átírás végett a cselédkönyv bemutatása mellett a szolgálatbalépéstől számított 15 nap alatt jelentsék be s a díj fizetési kötelezettségének tegyenek eleget. A bejelentés elmulasztásából eredő teljes kárért az 1902. évi XIV. t.-c. 24. §-a, illetve az 1912. évi VIII. t.-c. 5. és 12. §-ai alapján felelősséggel tartozik a munkaadó, ezenfelül mulasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményeit vonja maga után.

Debrecen, 1934, január hó 11.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. belügyminiszter 63410—1930. VII. a. sz. rendelete szerint minden magyar állampolgár (férfi és nő) életének 19. évében való belépését annak az évnek január hó 31-ig, melyben a 18. évet betölti, bejelenteni köteles: tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentőlapon, avagy szüleiknek és hozzátartozóiknak bejelentőlapján már eddig is be voltak jelentve.

A bejelentést a m. kir. államrendőrség debreceni kapitánysága bejelentőhivatalánál az erre a célra szolgáló bejelentő lapon kell megtenn..

A bejelentő lapokon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezettel együtt a szállásadó (családfő) is felelős.

A bejelentés elmulasztása kihágási eljárást, s így büntetést von maga után.

Polgármester.

A HENTES SZAKOSZTÁLY ÁRJEGYZÉKE

Karaj 1.50—1.60, comb csontnélkül 1.50—1.60, csipő, tarja 1.30, csont (kopasz) —.40, vékonyoldal 1.20, bőrös, sarok —.80, fej —.70, Köröm — 60, zsirnakvaló 1.16, háj 1.24, zsir 1.20 P.

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Magyar,
külföldi bélyegeket, román zona occupatia felülbélyegzetteket állandóan vesz Springer papir- és fotoüzlete, Ferenc József ut 38. 191, 1, 31.

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőtlent, bentkosztra vidéki tanyára, hosszú bizonyitvánnyal keresek. Cim a kiadóban. 74

Asztalos-tanulót,
napszámosfiút felvesz, Bessenyei, Kölcsey u. 9. szám. 77

Megbizható
éjjeliőrt felveszek, — Grósz József fakereskedő, Pozsonyi út 5. 196

Megbizható
házmestir és gépészkovács felvétetik, Széchenyi ucca 31. Szilágyiná' 241

Házmesterpár,
hol az asszony kitünően mos, vasal, felvétetik, Külsővásár-tér 5-B 238

Hevesmegyei
felesdinnyés felvétetik, József kir. herceg ucca 38. szám, keresztényület. 161

Komenciós
gépészkovácsot, béreseket felveszünk, Magoss György-tér 30. 188

Legelőkelőbb
fővárosi textilrészletüzlet keres debreceni képviselete részére második képviselőt, akinek az volna a hivatása hogy az első képviselő mellett, kizárólag közalkalmazottak körében való üzletszerzéssel fog lalkozzék. Csak hosszú szakmabeli gyakorlattal rendelkező kereskedelmi alkalmazottak, akik a vidéken már utaztak, nyujtsák be lehetőleg fényképpel és referenciákkal ellátott ajánlatukat „Képviselet" jeligére a kiadóba. 216

Alkalmazást nyer nő

SZAKÁCSNŐT
hosszu bizonyitvánnyal vidéki tanyára lehetőleg keresek. Cim a kiadóhivatalban „Acv." 72

Bejárónőt
keres, azonnali belépéssel, Ráczné, Ferenc József út 38. szám. 171

Könyvelésben
jártas, jó kézirásu, önálló női munkaerőt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat: eddigi működés, életkor és fizetési igények megjelölésével „Önálló munkaerő" jeligére a lap kiadóiában kérünk. 103

Keresek
jobb családból 15 évtől 20-ig egy árvalányt örökbe. Érdeklődni — Téglaskert, Basahalom u. 5. 110

Szakácsnőt
felveszünk, Hunyadi u. 9., délelőtt 9—11 óráig. 73

Fehérneművarráshoz
szolid tanulólányt felveszek. Szabni jutányos áron tanitok. Gróff Julia, Szent Anna 7., udvarban. 141

Ügyes
mindenesleány felvétetik. Széchenyikert, Tőzsér u. 4. sz. 131

Bejárónő
felvétetik. Simonffy u. 13. Jelentkezés 9-től. 140

Ügyes
mindeneslány jobb bizonyítvánnyal felvétetik. Hunyadi u. 17., II. 4. Csak délelőtt. 119

Hölgyfodrásznő
házhoz járó kerestetik, Péterfia 29. alatt. 143

Főzőmindenes,
magános, csinos leány kerestetik két tagu családhoz, Nyomtató ucca 5., ajtó jobbra. 147

Bejárónő,
egésznapra felvétetik, Honvéd ucca 9-B. udvari lakás. 179

Ügyes,
rendszerető szobaleány varráshoz, kézimunkához értő, hosszu bizonyitvánnyal felvétetik, Piac u. 28., III. 21. 124

Szobalány,
jó bizonyítványú, gyereket szerető, azonnal felvétetik, Gyenes, Piac 79. szám. 193

Irodistanő
könyvelésben, gépírásban perfekt, délutánra. Irásbeli ajánlatok Korona Piac ucca 10. 218

Jóbizonyítványu
bejáróntő felveszek, — tizenötre, Szent Anna u 48. szám, jobb kettő. 285

Takarítónő
délelőttre felvétetik. — Jelentkezés Vass zsáküzletben, Piac ucca 6. 207

Alkalmazást keres férfi

Ezer pengő
készpénzzel és ingatlannal rendelkező, volt kereskedő, megfelelő állást keres. Ajánlatot „Becsületes" jeligére a kiadóba. 107

Alkalmazást keres nő

Német nevelőnő
állást keres. „Gyermekszerető" jeligére levelet kér 76

Német nevelőnő
állást keres. „Gyermekszerető" jeligére levelet kér a kiadóba. 76

Fiatal nő
több évi bizonyítványnyal ajánlkozik házvezetőnőnek, vidékre is megyek. Cim a kiadóban. 139

Jobb leány
gyermek melié, vagy bejárni ajánlkozik, szerény díjazásért, Bercsényi ucca 10. 166

Varrónő,
ki szépen varr, kézimunkák, fehérneműt javit, ajánlkozik, napi 80 fillérért, Füvészkert ucca 20. 163

Több évi
gyakorlattal biró nő, — pénztárkezelői állást keres, esetleg trafik, vagy más kisebb üzlet vezetését vállalná, „Kaucióval rendelkezem" jeligére a kiadóba. 157

Gazdaasszonynak
megyek falura is. Vendég ucca 29. második ajtó. 200

Élelmiszer, ital

Magyar konyha
Ha otthonosan, izletesen, olcsón akar
étkezni
keresse fel
étkezdémet.
Kitünő ebédek és vacsorák, kihordásra és bentétkezésre. Elsőrendü szakszerü pedáns vezetés és kiszolgálás. — Könnyitsen háztartási gondjain, mert lényegesen olcsóbb, mintha ott hoz főz. Pauchly Béláné, Batthyány ucca 9. szám 1593. I. 30.

Gyenge
tejesbárány hús mindennap kapható, — Simonffyuccai húsesarnokban. Schvartz Jenő mészárosnál 72

Óriási kalács
10 fillér Farkasnál. 256

Oktatás

Naményi
Gyorsiró- és Gépiróiskolában uj tanfolyamok, állandó beiratkozás, szakszerü, gyors kiképzés, olcsó tandij. Szépirástanitás, helvesirástanitás magánórákban is. Állami vizsga, állami bizonyitvány. — Miklós u. 8. 1204 1. 22

Aus Wien angekommen
unterrichte, Deutschspache für Schule, — Ervachsenene, korresponden konverration. Német órákat adok. — Böszörményi út 31. 89

Kiadó lakás egy szobás

Modern
déli fekvésü egyszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Böszörményi ut 3-c. 112

Utcai
kis szoba, konyha és spájz butorral vagy anélkül kiadó. Nagyvárad u. 5. 122

Beköltözhető
azonnal egészséges tiszta szoba, konyha, spájz Szondi u. 6. Tóc.skert. 132

Kiadó
egy udvari szoba magánosnak február 1-ére. Szappanos u. 4. 123

Kiadó
egyszobás, konyhás lakás, Salétrom ucca 24. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. szám. 204

Kiadó
azonnal kényelmes kis lakás, családi házban, Péterfia 38. 211

Kiadó lakás két szobás

Szép
kétszobás lakás, Nyil u. 99. alatt, azonnal kiadó 201

Kiadó
két szoba, konyha, kamara, tisztviselőknek, Nyomtató ucca 9. 190

Kiadó
kettő szoba, előszoba, s fürdőszoba Rothermere ucca 28. 190

Szép
kétszobás lakás, Csokonai uccán kiadó, egy évre 400 pengő, előre kifizetendő. Cim a kiadóban. 55

Erzsébet ucca 75.
kétszoba, konyha, spájz február hó 1-ére kiadó. 170

Legjobb
kétszobásom kiadó, központon, bolt (üresek), uradalmitej, Csapó 19. 251

Kiadó lakás három szoba

Háromszobás,
modern lakás, komplett fürdőszobával, május hó elsejére, olcsón kiadó. Piac ucca 89. 37

Háromszoba,
hallos és kétszobás másodemeleti modern lakás kiadó, májusra, kitünő helyen, Piac 75. alatt 91

Piac 10.
háromszobás uccai udvari, minden komforttal ellátott lakások kiadók. 217

Háromszobás
fürdőszobás, esetleg két szobás lakás, azonnal kiadó, Simonffy u. 40. 46

Háromszobás
fürdőszobás lakás, Piac 56. alatt kiadó. 247

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
ötszobás és négyszobás lakások, május 1-ére, Kossut hucca 22. 130

Négyszobás,
komplett lakást keresek május hó elsejére, belvárosban, ármegjelöléssel „Nyugdíjas" jeligére a kiadóba. 198

Lakást keres

Különbejáratú
üres szobát keresek, a város belterületén. — Cimet „Üres" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 100

Diszkrét
bútorozott szobát keresek azonnalra, szerényebb is megfelel, villannyal. Címeket kérem a kiadóban „Diszkrét" jeligére leadni.

Bútorozott
szobát keresek, kosztal Ajánlatokat „Tisztviselő" jeligén a kiadóhivatal továbbit. 181

Keresek
május hó elsejére közeli kertségben háromszobás, fürdőszobás, s modern lakást, istállóval, sertésóllal, konyhakerttel — rendelkezők előnyben. Pontos leirással és ármegjelöléssel cimzett ajánlatokat, — „Kertség" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 185 vv.

Háromszobás,
fürdőszobás lakást keresek, februárra. Részletes ajánlatok a kiadóba kéretnek. 246

Bútorozott szoba

Kapualatti
különbejáratú, csinosan bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal, kiadó, Simonffy u. 38. szám. 76

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, gáz bevezetve. Magoss György tér 27. 127

Utcai
parkettes különbejáratú bútorozott szoba 1 vagy 2 úr részére elsejére kiadó. Kossuth 67. 97

Bútorozott
szoba, kényelmes, különbejárattal, a város legjobb helyén kiadó, Csapó ucca 19. 144

Különbejáratú
modern uccai szoba, elsejére kiadó, Zöldfa u. 9. szám. 151

Bútorozott
nagy szoba, ellátással is kiadó, egyetemi hallgatóknak. Péterfia 54. sz. 164

Uccai
különbejáratú, magasföldszintes bútorozott szoba olcsón kiadó, — Nyil ucca 116. 172

Jól bútorozott
szoba, előszobával kiadó, orvosi rendelőnek is alkalmas, Hatvan u. 16. szám. 181

Csinosan
bútorozott elsőemeleti uccai szoba, különbejárattal, fürdőszoba használattal, azonnal kiadó. Dégenfeld-tér 10. Króh Vilmosnál. 180

Különbejáratú
uccai btúorozott szoba, előszobával kiadó, Faragó ucca 6. 195

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó, Vörösmarty ucca 7. szám. 210

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, intelligens egyénnek kiadó. Eötvös ucca 48-b.

Csinosan
bútorozott, teljesen különbejáratú szoba kiadó Bethlen ucca 44. 233

Különbejáratú
bútorozott szoba, szerényebb igényü férfinak, havi 10 pengőért, azonnal kiadó, Teleki u 88. Marosinál. 223

Elegáns
bútorozott szoba és egy kis szoba, olcsón kiadó, Piac ucca 59 II. lépcső, 254

Különbejáratú
bútorozott szoba, egy, vagy két személynek, a központban kiadó, — Nyomtató ucca 2. 252

Ajánlat

Képkeretezésnél
vigyázzunk, hogy a keret a képpel összhangzásban legyen. Ez a modern keretezés egyik fontos része. Ezt az izlést és kivitelt Blattner cég legolcsóbban végzi. Piac 89. Udvarban. Telefon: 24—68. 524. 1. 20.

Disznóölést
olcsón vállal Dominik Károly, István ut 41-c. v, v.

Legujabb
modell női kalapok megérkeztek Aranynál. Árban, minőségben vezet. Filc 1.50-től, bársony 2.90. Alakítás modell után 1 pengő. — Gyászkalapok azonnal készülnek. Arany kalap szalon, Sas ucca 4. sz 1023. 1. 17.

Kaptafakészitők
részére válogatott gyertyánfa kapható a Központi Tüzifatelepen, — Margit-fürdő mellett. 1851. 10. 24.

Játékkártyák
olcsó reklámárai, römi és bridzs kártyák 2 P 20 fillér csomagja. — Szász trafik, Piac 64. 1896 2. 6.

Fütését
3 pengős körcsővel, hőfokozóval, olcsóbbá teheti, Nagy vasüzletében Csapó uccai kanyar. 33

Fajalma!
Kisebb nagyobb tételben eladó. Kapható a délelőtti órákban. Baross u. 11. sz. 102

Elsőrangú
házikosztott kap az Ujságiró Clubban, Piac u. 26. Menü 1.— pengő. Zóna 40 fillér. 111

Ondolálásra
ingyen modellek kerestetnek. Kató hölgyfodrász, Sas u. 4. 120

Ágysodronyok
vaságyak, mosdók, álló ruhafogasok, kályhavédők olcsón beszerezhetők Ottónál, Rákóczi u. 13. szám. 137

Nőidivatszalonomban
divatlapból háziruha 2 pengő, uccai ruha 3 P, estélyi ruha 6 pengő, kabátfazon olcsón, — Kripkónénál Csapó 73. 243

Fagyástól
hámlásos arcbőrét táplálja bőségesen felszivódó, ártalmatlan zsírkrémmel, nehogy ráncképződés induljon meg. Földes vegyész, (vigmozinál). 226

Aprított,
száraz vágott tölgyfa 3 peng-ért házhoz szállitva eladó. Rákóczi ucca 15. szám. 160

Kereslet

Lópokrócokat,
használtat, de jókarban levőket keresek megvételre. Cimeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 117 v. v.

Vennék
2+1, vagy 3+1 rádiót, külön hangszóróval, hálózatit, Teleki ucca 38. 68

Ismétlőpisztolyt
prima márkájut, 6.35-s kaliberüt vennék. Cim a kiadóhivatalban. 208

Kovácsszerszámokat
jókarban levőket keresek megvételre. Rákóczi u. 10. Molnár. 133

Jóforgalmu
szatócsüzletet bérelnék vagy átvennék. Ajánlatot „Önálló" jeligére a kiadóba kérek. 108

Keresek
olyan vállalkozót, aki 100 pengő havi lakbértörlesztésre tehermentes telkemen háromszobás családiházat felépitene. Tisztviselő jeligére a kiadóba kérek cimet. 221

Páncél iratszekrényt
keresünk megvételre — Ajánlatokat, minőség s méret és ármegjelölésével a kiadóba kérünk, „T. M. K." jeligére. 230 I. 20-ig.

Elveszett
pénteken arany női kar óra. Megtalálója jutalomban részesül Klapka ucca 7. 237

Kényszerkölcsönkötvényért
legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac ucca 89. fizeti. Ingatlankölcsönöket folyósittatok. 228

Bútor

Sodronybetét,
matracpárna, vasbutor gyári árban beszerezhető Vasbútorgyár Részvénytársaságnál, Sestina és Tóth Gyula cégeknél kedvező fizetési feltételekkel is. 626. v. v.

Eladó
elsőrendü modern új diófaháló és konyha bútorok, Szoboszlai út 4. szám, Széll asztalosnál. 169

Eladó
tükröskredenc, ebédlőkredenc, sezlon, konyhaberendezés, jégszekrény, üvegek, befőzéshez. Vendég ucca 2. 150

Vigyázat!
apróhirdetéseit
DEBRECZEN-be
csak
a Bika bérházban,
Vígmozi bejárata után
adhatja fel.

Eladó
két szoba bútor. Értekezni: Füvészkert ucca 8 szám. 1983

Szép
telehájó, képek, sezlon, madracok és konyhabútor eladó, Veres ucca 9. sz. második ajtó. 152

Eladó
egy interziás garderobszekrény. Pacsirta u. 45., szám, harmadik a. 213

Modern,
új dióháló, konyhaberendezések áron alul is eladók, Bethlen ucca 3.

Uj bútorok,
üzletáthelyezés miatt minden elfogadható árakban árusíttatnak. Piac ucca 83. udvarban 245

Teljes ellátás

Kisgyermeket,
pályást, kitünő ellátásra, gondozásra elvállalok, olcsón, Pacsirta u. 37. szám. 88

Iroda

A Svetits
bérpalotában irodahelyiség azonnalra kiadó. 224

Hangszer

Táskagramofont
megvételre keresek. — Cimet „Gramofon" jeligére a kiadóba kérek, ármegjelöléssel. 142

Pianino
fekete, jókarban levő, olcsón eladó, Üveges Zoltán, Erzsébet u. 53. 214

Zongora,
világmárkás, pianino, alkalmi áron eladó, — Piac ucca 42. ajtó 13. 219

Eladó
zongora, fekete, rövid, gordonka, kis- és nagydobok, Wertheimkassa, Csapó ucca 19. keresztépület 222

Zongora.
rövid, kereszthuros, egy új súlyesztős varrógép eladó, Füvészkert u. 8. 240

Autó, motor kerékpár

6 HP
7 lékörös Máv. magánjáró eladó. Csemete 5. 174

Jókarban
levő kerékpárt világítással vagy zálogcéduláját keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóba az ár és állapot megjelöléssel „Kerékpár" jeligére kérek. 1234

Villanymotort
1¼-es, 110 V üzemben megtekinthetőe eleserélem egy 7—8 tizedessel. — Kulfurást vállal Kiss Lajos kutfuró, — Rákóczi u. 31. 101

Pénz

Ügyfelem
részére keresek 1—3 ezer pengőt betáblázásra, dr Szilágyi Dezső ügyvéd, Deák Ferenc u 13. szám. 159

Kölcsönt
szántóföldre, 5000 pengőig, elsőhelyre adok. Cim a kiadóban. 249

Társ

Hentesüzlethez
társat keresek. Cím a kiadóban. 158

Társat
keresek nagyforgalmú 40 éves üzletemhez 15 ezer pengő biztosított tőkével. Jelige: „Biztos megélhetés". 118

Társat,
vagy finanszirozót keresek jól bevezetett üzletemhez. Magas osztalékkal. Cím a kiadóban. 194

Társat
úriasszony társat keresek, nagyon jómenetelü kifőzéshez 2—300 pengő tőkével. Cim a kiadó hivatalban. 199

Eladó üzlet, vendéglő

Üzlethelyiség
kiadó Salétrom ucca 12 Értekezni lehet Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. sz. 203

Piac uccán
forgalmas helyen, csemege, cukorkaüzlet, elutazás miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 244

Uzlet, műbely, raktárhelyiség

Kiadó
Vigkedvü Mihály ucca 2. számú épületben üzlethelyiség. Értekezni lehet Szent Anna u. 53. 98

Jómenetelü
hentesüzlet kiadó. Epreskert. u. 1-a. Értekezni lehet az udvarban. 165

Műhelyhelyiség
nagy udvarban bármilyen ipari célra kiadó. Pacsirta u. 10. 138

Kiadó
üzlethelyiség jóforgalmú helyen, Méliusz tér 15. Értekezhetni II. lakásban. 192

Kiadó
25 év óta fennálló biztos megélhetésü fűszerüzlet, mindenféle berendezéssel, modern lakással, családi okok miatt azonnal kiadó, a városi kislakások közelében, Jánosi ucca 14. 197

Borospincék,
szép tágasak, kiadók, Széchenyi ucca 24. 235

Udvari
műhely, raktár helyiség udvari különálló szoba, bútorral, vagy anélkül kiadók, Széchenyi ucca 24. szám. 230

Három
üzlethelyiség, kétszobás udvari lakás, Piac ucca 56. alatt kiadó. 248

Vegyes

Nagypuli
kan, fekete, törzskönyvezett, fedezéshez kerestetik. Vendég u. 10. szám. 216

Nagy Sándor
vízvezetéki szerelőmester, műhelyét, irodáját és lakását Garay ucca 15. szám alaá helyezte át. Javításokat és átalakításokat jutányosan készit. Telefon 30—35. 173

Érett
tehéntrágya eladó. Értekezni Szakács, Petőfitér 12. szám 255

Átvennék,
füszer. élelmicikk, bármilyen életképes üzletet, részletes ajánlatot „Életképes" jeligére a kiadóba kérek. 257

Ingóságvétel

Vennék
jó állapotban ebédlőszőnyeget. Jelige „Nem perzsa" 202

Régi
komótot veszek. Hatvan ucca 6. II. 8. Kettőt csengetni. 283

Ingóság eladás

Teljesen
jó látható irású irógép olcsón eladó. Cím a kiadóban. 90

Hálószoba,
páncélszekrény, matracok, garnitura, szekrények, sodronyok, eladók, Csapó ucca 14. sz 236

Olcsón eladó
ebédlőszőnyeg, ebédlőasztal, négy székkel. — Csemete ucca 13. II. a. 231

Nagyon szép
úriszobába való modern és antik íróasztalok, könyvszekrények s ebédlőbútorok, schöber fotelek, henceserek, rézágyak, ebédlő és úriszobai szőnyegek, összekötők, borbély berendezés, állófogasok, — igen olcsón eladók. Ingóságközvetítőben. 225

Állófogas,
hálók, hencser, divány, asztal, szék, olcsón eladó, Hatvan ucca 21. 229

Keveset
használt kihuzós cseléd ágy. jutányosan eladó. Kigyó ucca 5.

Varrógép
egy ágy s három mázsa tengeri eladó. Kút u. 56 szám alatt A.

Eladó
jókarban levő kis Singer varrógép, Kút ucca 2. szám. 155

Eladó
egy vaskályha és egy gyermekkocsi Homok u 38 szám 39

Bársony
galléros fekete férfi télikabát eladó. Domb u. 19. szám. 153

Eladó
városi férfibunda, négy ajtós szekrény mint fa anyagnak is, fa asztal, nagy tükör, Hunyadi u. 5., udvarban. 70

Kolsiszánka,
jókarban, két ló után eladó, Mester ucca 21. sz. 167

Tölgy tűzifa,
egy öl, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 168

Eladó
új fél háló konyhaberendezés, jó sparhelt, s új varrógép sűlyesztős, elutazás miatt. Erzsébet ucca 10. harmadik ajtó Megtekinthető szerdától kezdve. 186

Női
télikabát, kosztüm eladó. Piac u 79., II. em. 113

Japán
díszszekrény, eredeti, berakásos, olajfestmények, perzsaszőnyegek eladók. Vígkedvű 27. 115

Eladó
belga gyártmányu 7.65 mm-es Browning pisztoly engedélyes, Bethlen u. 21. 117

His Masters
uj gramofon lemezekkel, Underwood portable uj írógép olcsón eladó. Cím a kiadóban. 116

Olcsón
eladók használt bútorok, fotelek, ágy, konyhaberendezés, íróasztal stb. Kossuth u. 4., élelmiszerüzlet. 121

Földbérlet

Hét hold
fekete föld búzavetéssel bérbe kiadó. Értekezni csak délelőtt Nyomtató ucca 9. 182

Látóképen
belől nyolc és hold tanyásföld kiadó. Értekezni Maróthi György u. 10. szám. 80

Haszonbérbe adó
Károly Ferenc József út 30. számú ház 3 szobás lakással 4000 négyszögöl gyümölcsössel. Ugyanott diófarönkök eladók. Értekezni lehet dr Payer ügyvédnél, — Piac ucca 16. 215

Három hold
szántóföld, Kishegyesi úton kiadó, konyhakertészetre alkalmas. Értekezhetni lehet Zugó u 4. sz., (reáliskolánál.) 232

Gazdasági termények

Eladó
búza, rozs, ólengeri, ószalonna, Timár u. 19 1543

Ebesen
szalma, török, pejva eladó. Értekezni Meszena ucca 19 148

Eladó
csutka, pejva és árpaszalma, közel a városhoz. Értekezni Pacsirta ucca 26. szám. 169

Bánkon
eladó 80 q anyaszéna. Boros tanya 80. sz. 135

Szoboszlói
köves út mellett. Gáll dülő 1. szám alatt búza szalma, török, lucerna és több kup tengeriszár eladó, Domahidy ucca 8 szám. 191

Cukorrépa,
fagymentes, kapható mázsánként 1 pengőért házhoz szállítva a városi szikgáti gazdaságban. Megrendelhető 32—97. sz. telefonon. Ugyanott árpaszalma, zabszalma és tengeriszár is kapható.

Eladó föld

Kismacson
25 kat. hold I. oszt föld eladó. Csemete u. 5. 178

Bánkon
12 kat. hold búzatermő föld jó tanyával eladó. Csemete u. 5. 177

7 és fél
fekete föld az Ondód elején eladó. Csemete u. 5. 175

8 kat.
hold fekete föld kövesút mellett eladó. Ára 5000 pengő. Csemete u. 5. 176

Eladó
Bellegelő 124. számú tanya, 36 hold földdel, Bánk 5. számú tanya 18 holddal. Értekezni Pacsirta ucca 39. 212

Ondód
Piac dülőben 32 kat. h. Paczon 25 kat. hold mindkettő tanyás, vagyonrendezés miatt eladó. Értekezhetni dr Pécsi és dr Papp ügyvédek irodájában, Werbőczy ucca 4. 242

Eladó házhely

Sürgősen
eladó 180 négyszögöl üres telek, Nagy Pál u. 13. szám, Apafi gőzmalom mellett. 104

Vénkertben
384 négyszögöl házhely gyümölcsös és szőlő eladó, Domokos Lajos u. 3. szám. 220

Eladó ház

Katonatisztek!
Tisztviselők!
Lakbérrel havonként törleszthető olcsó belvárosi házak eladók.

Nap ucca 23. Tisztteknek, tisztviselőknek, — ideális, havi 130 pengővel.

Maróthy György u 24. Pereces ucca 13. két úriház, adókedvezményes, privátnak, mint üzletembernek kitünő, nagy udvarral, havi 95 pengővel.

Szent Anna 64. Jövedelmező értékes ház, benne patika, orvosnak érdemes, nagyszerü vétel, havi 470 pengővel. Kevés előleggel, kamatmentesen

Felvilágosit Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna tíz. Csak személyesen. 53

Kuczíktelep
Munkás utca 98. sz. ház elköltözés miatt sürgősen eladó. 105

Eladó
családi ház részletre is, a Kerekestelepen. Érdeklődni Téglaskert, — Basahalom 5. Ugyanott török, pelyva. 109

Eladó
Agárdi u. 13. sz. ház. Iparosnak, gazdálkodónak alkalmas. 134

Eladó
adómentes háromszobás uj ház. Nyil u. 49. 136

Elköltözés
miatt eladó József kir. herceg utca 50. számu tehermentes ház, esetleg elcserélhető budapesti vagy pestvidéki cirka 3600 pengő bérjövedelmü házzal. 40

Minden komoly házvevő
megnézi a Nyíl ucca 119. számú házat. Modern, magasföldszintes, épület, háromszobás, s fürdőszobás lakáson kivül 1000 pengő bérjövedelem. Vagyonrnedezés miatt 14.000 pengő. — Kedvező fizetési feltétel Megbizott Balázs, Piac 89. szám. 227

Eladó állatok

Egy
faj anyakomondor, választott 2 kölykével eladó. Cím a kiadóban. 227 vv.

Szép
faj libák, bundának való bőrök eladók, Mester ucca 31. 189

Egy
kilenchónapos vadászkutya eladó. Értekezni Batthiány ucca 10. sz., házmesternél, délelőtt 8—12 óráig. 146

Két darab
hízott sertés, 150 kg-os eladó, Mórie ucca 16. 187

Fejőstehenek
eladók. Miklós u. 39. 128

Kanpulykák
tenyésztésre kiváló, fekete. Miklós u. 39. 129

Kettő
darab 80 kilós hízott malac eladó. Borz u. 17. szám. 114

Drótszőrü,
pedigrés tacskókölykök eladók. Széchenyi ucca 24. szám. 234

Hizott sertés
fiatal, száz kilós, eladó. Eötvös ucca 112. A.

Egy
darab 90 kilós sertés eladó, Kassai út 5. Árpád térnél. 250

Felelős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF

A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt kiadása.